

SIRIJA - Na 4. strani
Kalifat, Asad, Kurdi in tuje sile
Zapletena (in tragična) sirska vojna

TRST - Na 6. strani
Prostorski načrt pred božičem
V petek začetek razprave

GORICA - Na 16. strani
Pod lipami tokrat o slovenskem šolstvu
Na srečanju tudi o povezovanju s svetom dela

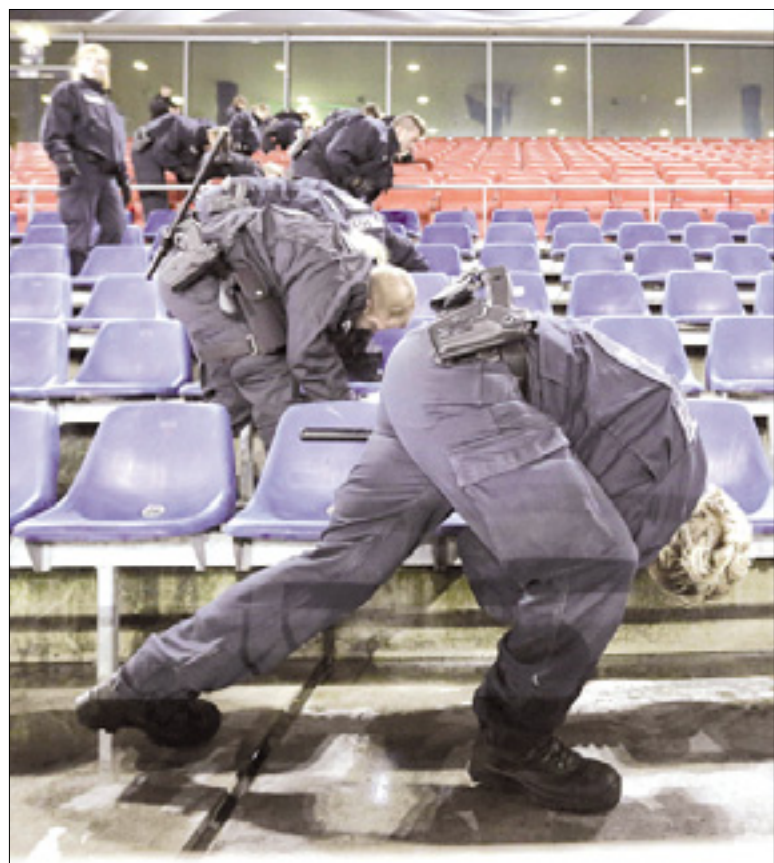
PARIZ-MOSKVA - Ruski predsednik Putin odločno na strani Hollanda za oster boj proti IS

»Skupaj kot proti Hitlerju«

HANNOVER - Evakuirali stadion

Bombni alarm

Odpovedali tekmo - Na varno odpeljali tudi Angela Merkel

HANNOVER - Sinoči so odpovedali nogometno tekmo med Nemčijo in Nizozemsko v Hannoveru. Šef hannovrske policije Volker Kluwe je povedal, da so dobili informacije o resnih načrtih za eksplozijo na stadionu z 49.000 sedeži. Policija naj bi pred stadionom odkrila reševalno vozilo z eksplozivom, vendar uradne potrditve za zdaj ni. S prizorišča so mirno evakuirali več tisoč navijačev, območje pa je zavarovalo več sto policistov. Tekmi naj bi prisostvovala tudi nemška kanclerka Angela Merkel, ki je že prispela na prizorišče, a so jo hitro odpeljali stran.

Na 3. strani

PARIZ-MOSKVA - Štiri dni po terorističnih napadih v Parizu je EU Franciji solidarnost izkazala s soglasno podporo njeni prošnji za vojaško pomoč. Francija je kot prva država članica sprožila evropsko klavzulo o vzajemni obrambi. Sočasno se je francoski predsednik Hollande s predsednikom Rusije Putinom dogovoril za okrepitev sodelovanja med vojskami in obveščevalnimi agencijami svojih držav v Siriji. V boju proti teroristom IS je danes potrebna široka svetovna koalicija, kakršna se je med drugo svetovno vojno borila proti Hitlerju, je naglasil Putin.

V Franciji se je medtem intenzivno nadaljevala preiskava napadov, pri čemer je sled tokrat vodila tudi v Nemčijo, kjer so pri Aachnu aretirali, a potem tudi izpustili sedem oseb. 26-letni Salah Abdeslam, osmi mož, ki je neposredno sodeloval pri napadih v Parizu, je še na begu, prav tako pa - po novem - še deveti terorist.

Na 2. in 3. strani

Povedali so

O atentatih v Parizu, begunski krizi in našem odnosu do muslimanov

Marijan Kravos
Don Mario Vatta
Matija Jogan
Nina (Nawal) Taha
Paolo Rumiz
Aleksandra Pangerc
Igor Pison
Solange Degenhardt
Igor Pahor
Andrea Bellavite
Sonja Klanjšček
Kristina Knez
Nežka Figelj

NOGOMET - V Mariboru le 1:1 proti Ukrajini

Slovenije ne bo na Euro 2016

Papirnica Burgo:

v Rimu rahel premik

Na 7. strani

V nesreči v Piemontu

umrl tržaški profesor

Na 8. strani

»Ne« nasilju nad ženskami

Na 8. strani

Nočejo zatočišča za brezdomce

Na 17. strani

Pomazali, nato počistili

Na 20. strani

BRIŠČIKI - Predstavitev deželnega projekta

Načrt za razvoj podeželja

Načrt »vreden« 297 milijonov evrov - Odškodnine za območja Natura 2000

BRIŠČIKI - V polni dvorani tamkajšnjega Doma so včeraj deželni odbornik za kmetijstvo Christian Shaurli in vrste deželnih funkcionarjev orisali načrt za razvoj podeželja Furlanije-Julijske krajine. Za izvedbo načrta je deželna vlada nakazala skupno 297 milijonov evrov, projekt sestavlja 20 glavnih in celo vrsto pod-ukrepov, med katerimi gre omeniti spodbude in nagrade za mlade, ki se odločijo za kmetijstvo, nadalje za usposabljanje in za investicije, za območja z naravnimi omejitvami, pa tudi odškodnine za območja Natura 2000, o čemer je tekla tudi razprava.

O predstavitvi bomo še poročali.

GORICA - Muslimanska skupnost

»Sočustvujemo z žrtvami, terorizmu nasprotujemo«

Marijan Kravos,
ravnatelj Večstopenjske šole Sv. Jakob

»Ne ustvarjajmo si strahov«

»Zdi se mi čudno, da se sploh o teh stvareh sprašuje, potem ko imamo dejansko tudi na naših šolah že dosti let prisotnost otrok, ki spadajo v muslimansko skupnost, s katerimi nismo nikoli imeli nobenih težav, prav tako ne s starši,« pravi Marijan Kravos, ravnatelj Večstopenjske šole Sv. Jakob, ki je glede odnosa do muslimanskih priseljencev spregovoril tudi v luči lastne izkušnje. »Vsaj kar se mene tiče, ti dogodki niso absolutno nič spremenili našega odnosa do teh otrok in njihovih družin tukaj pri nas. Otroci so otroci, hodijo v šolo in mi jih obravnavamo kot take in tudi oni nas sprejmejo kot take. Do danes nisem imel nobenih posebnih zahtev ali težav z njimi. To, kar prosijo, jim uspešno ponuditi, vsekakor je vprašanje zelo raznoliko, da je težko v zvezi s tem kaj povedati.«

Na vprašanje o možnosti integracije priseljencev ni enega samega odgovora, je prepričan Kravos: »Kakor v vsaki skupnosti imamo ljudi, ki so uvidni in se znajo približati drugemu ter ljudi, ki so radikalni. Tudi znotraj same katoliške skupnosti imamo bolj zmerne in bolj radikalne katoličane ali kristjane in na tak način si predstavljam, da je, glede na to, da smo vsi ljudje, nekaj zelo podobnega tudi v muslimanski skupnosti. Poleg tega ne smemo pozabiti, da kar se tiče naše šole, imamo dejansko opravka z ljudmi, ki prihajajo ali z Balkana ali s severne Afrike oz. Turčije, vendar do tega trenutka so bili stiki na ravni nekega medsebojnega spoštovanja in vzajemnega iskanja nekega stičišča tudi v odnosih. Zaenkrat vsaj pri nas do danes ni bilo nobenih problemov in upajmo, da jih tudi v prihodnje ne bomo imeli. Ne smemo si delati tukaj kakih strahov, nasprotno, moramo biti zelo veliki optimisti, da se da živeti v miru skupaj,« je prepričan Kravos. (iž)

Don Mario Vatta, duhovnik,
vodja skupnosti San Martino al Campo

»S prihodom beguncev bo naša družba doživela evolucijo«

»Glede begunskega vprašanja, islama in islam-ske države opažam veliko zmešnjavo. Nekateri vse to povezujejo, verjetno zato, ker ne vedo razločiti, kaj je eno, kaj drugo in kaj tretje. Muslimani so verniki, verujejo v to, kar pravi koran. Ta ne poziva k ubijanju ljudi. Prav nasprotno.

Prav zaradi takega zmešanega mišljenja ne vemo, kako odgovoriti na to, kar se je zgodilo v Parizu. Morda pa je prav ta zmešnjava v korist nekaterim, ki to izkoriščajo v svoje namene. Naj na primer ob tem spomnim, da v Italiji zagrešijo povprečno več kaznivih dejanj Italijani kot pa tuji.

Terorizem je treba zaustaviti, boriti se proti njemu, a ne z vojno napovedjo. Opažam, da politika še ne ve, kaj naj ukrene. Francije pa gotovo ne gre pustiti same, izolirane v tem boju.

Kar se prihoda beguncev tiče, pa menim, da je ta fenomen neustavljiv. Stopili smo pač v novo obdobje, naša družba bo doživela evolucijo, kakršne doslej ni poznala: z novimi logikami, z novimi kulturami. To bi znalo podžgati sedanjost impotenco in otopenost evropskih kultur. Slednje so temeljne za človeštvo. Zato pozitivno gledam na fenomen migracij. Z veliko globino, z veliko radovednostjo, a seveda - ob pogledu na tisoče ljudi, ki se peš pomikajo k nam - tudi z veliko muho. Njih ne more ustaviti noben zid, nobena bodeča žica.« (mk)

Matija Jogan, šolnik in športnik

»Razumeti moramo, da so lahko bogastvo«

»Sila nelahko vprašanje. Moj odnos, pravzaprav bojazen oziroma ne-bojazen do muslimanskih priseljencev, se po tem, kar se je razvokar pripetilo v Parizu, ni spremenil. To sicer še nič ne pomeni. Lahko se skrivamo za marsičem, ampak v glavnem mislim, da moramo razumeti, kdo so ti, ki prihajajo k nam, in s kakšnimi nameni prihajajo. Tako kot mi, so tudi oni ljudje: med njimi je veliko dobrih oseb, takih ki jim lahko zaupamo, pa tudi takih, ki se jim moramo izogibati.

Zaradi službenih obveznosti stanujem med tednom v Schiu, kjer je ogromno priseljencev, upam si trditi, da je celo 50 odstotkov prebivalcev tujcev. Večina se jih je povsem vključila v družbeno življenje, nekateri pa so še vedno ob robu družbe. Ravnokar sem na železniški postaji in stopam na vlak in točno vem, da bo ob meni sedelo veliko ne-Italijanov. Vse več jih bo in s tem se moramo sprijazniti, pravzaprav razumeti moramo, da je to lahko bogastvo; seveda pa moramo razumeti - vendar to ni naša naloga - kdo med njimi prihaja sem s slabimi nameni. Te je treba poslati nazaj oziroma ukrepati na kak način.« (sas)

Nina (Nawal) Taha, dipl. zeliščarka,
hči tržaške Slovenke in Palestinca

Ločujmo teroriste od zdrave večine

»Kar se tiče beguncev mislim, da so reveži, ki jim je treba pomagati. Razumem sicer strah ljudi, ki si jih v tako velikem številu znajdejo pred hišo, še posebno v slovenskih in avstrijskih vasicah. Tega niso vajeni, strah pred neznanim pa je v teh primerih razumljiv občutek. Še toliko bolj, ker ti ljudje gledajo televizijo, iz katere se širi zastrašujoča propaganda. Absolutno pa ne odobravam obnašanja nekaterih držav, ki je naravnost fašistično: države bi morale biti ljudem za zgled, odbijanje beguncev pa sploh ni dober zgled.

Glede teroristov pa to: absolutno jih je treba ločiti od zdrave večine, čeprav vem, da marsikdo zdaj gleda z nezaupanjem na vse muslimane – to se zgodi po vsakem takem dogodku. Moj oče je iz Palestine, v svojem življenju sem obiskala več arabskih držav in nisem srečala dosti skrajnežev. Nisem muslimanka, moj oče tudi ne več, a sem Arabka. Pripadam tisti skupnosti in jo razumem. Pariški atentati so nas vse šokirali, to je nekaj nezasišlanega. Je pa tudi simptom vsega tega, kar Zahod počenja na Bližnjem Vzhodu. Dajmo govoriti tudi o tem, kako se Evropa in ZDA že sto let vmešavajo v tamkajšnje zadeve. Terorizem vedno izhaja iz neke krize, krivic in tegob ter seveda iz ignorance in manipulacije.« (af)

PARIZ - Francija prosila za vojaško pomoč EU, Hollande in Putin že dogovorjena za

Rusija s Francijo

Poleg osmega na begu še en terorist? - Pri Aacnhu aretirali in

PARIZ - Štiri dni po terorističnih napadih v Parizu je EU Franciji solidarnost izkazala s soglasno podporo njeni prošnji za vojaško pomoč. Francija je namreč kot prva država članica sprožila evropsko klavzulo o vzajemni obrambi. Sočasno se je včeraj francoski predsednik Hollande s predsednikom Rusije Putinom dogovoril za okrepitev sodelovanja med vojskama in obveščevalnimi agencijami svojih držav v Siriji. V Franciji se je medtem tudi včeraj intenzivno nadaljevala preiskava napadov, pri čemer je sled tokrat vodila tudi v Nemčijo.

Franciji pomoč EU

Francoski obrambni minister Jean-Yves Le Drian je včeraj v Bruslju zaprosil ostale članice EU za pomoč v francoskih vojaških operacijah v tujini in v boju proti skrajni sunitiski skupini Islamska država (IS). Za pomoč je zaprosil v skladu s členom 42.7 pogodbe EU, ki v zgodovini unije še ni bil uporabljen, vsebinsko pa je podoben 5. členu severnoatlantske pogodbe. Predvideva pomoč držav unije članici, ki je žrtev oboroženega napada na njenem ozemlju, in to z vsemi sredstvi, ki so jim na voljo. Izbira člena pogodbe EU raje kot podobnega člena Nato pakta je očitno utemeljena s prizadevanjem, da se mednarodna koalicija poveže tudi z Rusijo, ki je trenutno najbolj aktivna in odločna v vojaških operacijah proti oporiščem IS v Siriji.

»Francija bi rada prosila evropske partnerke za njihovo dvostransko podporo v skladu z njihovimi zmoglostmi in boju proti Daeshu v Iraku in Siriji ter za okrepljeno vojaško sodelovanje v vseh operacijah, v katerih sodeluje Francija,« je pojasnil francoski obrambni minister Jean-Yves Le Drian, ki je včeraj v Bruslju zaprosil ostale članice EU za pomoč. Ni pa Francija zaenkrat še sporočila, kakšno konkretno pomoč in podporo pričakuje od posameznih članic unije, tako da bo še treba počakati na neposredno pobudo francoske strani, je v Bruslju povedala slovenska obrambna ministrica Andreja Katič. Slovenija dvostranske pogovore s Francijo pričakuje v prihodnjem tednu ali dveh.

Naveza Pariz-Moskva

Sočasno je včeraj iz Moskve prišla vest, da sta se predsednika Rusije in Francije Vladimir Putin in Francois Hollande dogovorila za okrepitev sodelovanja med vojskama in obveščevalnimi agencijami svojih držav v Siriji. Voditelja sta dogovor sprejela po napadih v Parizu in bombnem napadu na ruskem letalu, za katere je odgovornost prevzela Islamska država. »Dogovorjeno je bilo, da se zagotovita tesnejši stik in usklajevanje med vojskama in varnostnimi agencijami obeh držav v ukrepanju proti terorističnim skupinam v Siriji,« so po telefonskem pogovoru Putina in Hollanda sporočili iz Kremļa.

Paolo Rumiz, tržaški novinar

»Rabelj izkorišča svojo žrtev«

»Spletne strani Islamske države sporočajo, da vstopa z drugimi begunci v države evropske unije 4 tisoč džihadistov. Gre za biblijsko podobo rablja, ki izkorišča svojo žrtev, za doseg svojega cilja. Na ta način še povečuje že obstoječo paniko, ki jo je povzročil teroristični napad v Parizu.«

Ob tem je na svojo vezanimivo, kako so naši ljudje, priklenjeni na twitter in facebook, pripravljeni razširjati vsako bedarijo. S tem postajajo oni sami propagandni kanal džihadistov, in slednji prav to hočejo. Podobno velja za tiste populiste v Evropski uniji, ki se žolčno zaganjajo proti tujcu, a s tem le slepo ubogajo tistim "gospodom", ki vlečejo niti te vojne. Kajti: ti "gospodje" hočejo, da se znesemo nad šibkimi, namesto da bi storili to, kar bi morali, a nismo nikoli storili, to je: poseči neposredno na njihovem ozemlju. Z uporabo brezpilotnih letalnikov ni mogoče zmagati. Zmago bi omogočil le poseg na ozemlju, a za to nimamo poguma. V tem pogledu je tudi Pariz nesposoben pravega odgovora: letalski napadi skrivajo realnost, pobi-jajo vsevprek, kot dokazuje primer napada na bolnišnico Zdravnikov brez meja. To le še povečuje mržnjo do nas.« (mk)

Aleksandra Pangerc, podjetnica

»Ne smemo posploševati«

»Na provokacije ne smemo absolutno nasedati in ne smemo posploševati, saj pojma imigracije ne gre istovetiti z atentati v Parizu. Pomisliti mo-

Med drugim naj bi se državi po poročanju ruskih medijev tudi dogovorili, da bo v trenutnih operacijah v Siriji francoski letalonosilki na pomoč priskočila ruska vojaška ladja Moskva. Hollande in Putin se bosta sicer prihodnji teden srečala tudi osebno. Francoski predsednik bo v Moskvo odpotoval prihodnji četrtek, medtem ko se bo že v torek v Washingtonu sestal tudi s predsednikom ZDA Barackom Obama. Tema srečanj z obema bo boj proti skrajni sunitiski skupini Islamska država. Kot je v ponedeljek napovedal Hollande, želi okrepiti mednarodna prizadevanja na tem področju. Islamska država je prevzela odgovornost tako za niz terorističnih napadov v Parizu, v katerih je minuli petek umrlo 129 ljudi, kot za strmoglavljenje ruskega potniškega letala nad Sinajem 31. oktobra. Rusija je prav včeraj potrdila, da je dejansko šlo za teroristični napad, Putin pa je napovedal okrepitev letalskih napadov v Siriji.

Koalicija kot proti Hitlerju

V boju proti teroristom IS je danes potrebna široka svetovna koalicija, kakršna se je med drugo svetovno vojno borila proti Hitlerju, je med drugimi včeraj naglasil Putin. Ruski predsednik je že dan prej ob vrhu G20 v turškem mestu Antalya povzročil nekaj zadrege, ko je obtožil, da trenutno kakih 40 držav v svetu posredno ali neposredno

podpira Islamsko državo, jo financira ali z njo trguje, pri tem pa je Putin brez ovinkarjenja dejal, da »so nekatere med temi državami navzoče tudi na tem vrhu G20«. Misel je takoj šla na Savdsko Arabijo, ki je skupaj s Katarjem, Arabskimi emirati in Kuvajtom med glavnimi osumljenci podtalnega financiranja Islamske države, pa tudi na gostitelja, turškega predsednika Erdogana. Turčija ima do Islamske države dvolično politiko. Uradno naj bi ji nasprotovala in sodelovala v letalskih napadih, ki pa jih potem v resnici večinoma usmerja nad Kurde, glavne nasprotnike IS na tleh tako v Siriji kot v Iraku. Skozi Turčijo naj bi se proti kalifatu stekali tuji borci, pošiljke orožja in veliko drugega blaga (turški izvoz v Sirijo se je občutno povečal, odkar velik del ozemlja države nadzoruje kalif al Bagdadi), v obratni smeri pa poteka preko Turčije trgovanje z nafto iz črpalnic na območjih pod nadzorom IS, ki predstavlja enega glavnih virov financiranja džihadistične vojske.

Lov na teroriste po Evropi

Francoski preiskovalci so medtem intenzivno nadaljevali preiskavo krvavih napadov, v katerih je umrlo 129 ljudi. Sled je tokrat vodila tudi v Nemčijo. V mestu Alsdorf blizu Aachna je policija aretirala sedem ljudi zaradi domnevnih povezav z napadi, že zvečer pa so jih izpustili, ker ni dokazov

ramo, da so begunci ljudje, ki iščejo zatočišče v evropskih državah in so predvsem tudi sami tarča teroristov, pred katerimi bežijo. Seveda, med begunci se lahko skrivajo tudi barabe, to se lahko zgodi. Dogaja pa se tudi, da so sami sinovi migrantov, ki so se rodili v Belgiji, Franciji ali Ameriki, študirali v teh državah in se potem vključili v ekstremistične skupine.

Moramo se tudi zavedati, da to ni po mojem mnenju enostavna terorističen napad. Ti ljudje so izredno kvalificirani in izobraženi, informatizirani in - kot o tem poročajo tudi televizijske hiše BBC, Morning Briefing, Fox New ali Russian Today, imajo v lasti 5 družb, ki proizvajajo filme. Ti filmi so izključno propaganda in opisujejo njihove načine za novačenje ljudi. Presunljiva je bila npr. zgodba nekega mladeniča iz Kanade, ki je ljubil življenje in bival v mirni pokrajini, posutimi z gozdovi. Kar naenkrat se je navdušil na džihadisti, se preselil v Sirijo in nato deloval ter umrl v prvi liniji.

Najlažje je torej posploševati in zatrjevati, da morajo vsi zapustiti Evropo. V resnici so na migracijo povezane druge težave. Italija bi morala npr. drugače razporejati nekatere privilegije, saj so zaradi gospodarske krize v težavah vsi. Neka načrtno izoblikovana pomoč za migrante je v redu, a potrebno je tudi pomagati ljudem in mladim družinam, ki so na robu revščine. Razumljivo je namreč, da država pomaga beguncem, ki prosijo za azil, a pomoč in ugodnosti je potrebno tudi primerno porazdeljevati.

To nima vsekakor veze s terorizmom, ki je na zelo visokem nivoju, je zelo pokvarjen in temelji na načrtnem ustrahovanju ljudi in njihovega vsakdana. Vse to nima opravka z migranti, ki bežijo pred njimi. Naj dodam, da ne prenesenem politikov, ki zadevo izkoriščajo v politične namene. Franco-

tesnejše sodelovanje v vojni v Siriji

odločno v boj

nato izpustili sedem oseb - Sinoči bombni alarm v Hannovru

o povezanosti z nedavnimi pariškimi dogodki. Policija je čez dan v bližini belgijske meje pridržala pet moških in dve ženski. Posebne enote so upale, da je eden od pridržanih v bližini mesta Aachen tudi 26-letni Salah Abdeslam, mlajši brat Brahima Abdeslama, ki se je razstrelil med petkovimi terorističnimi napadi. A nemški notranji minister Thomas de Maiziere je na novinarski konferenci v Berlinu povedal, da so se njihovi upi razblinili, ko so ugotovili, da med aretiranimi ni mlajšega Abdeslama. Obenem je dejal, da v primeru prijatih ni povezav s pariškimi napadi.

Policije raznih evropskih držav tako še vedno iščejo 26-letnega Salaha Abdeslama, ki naj bi bil osmi moški, ki je neposredno sodeloval pri napadih v Parizu, od koder naj bi se s pomočjo dveh prijateljev zatekel v Belgijo. Zanj je razpisana mednarodna tiralica, dosedanje racije za njegovo prijetje, predvsem v Belgiji, pa niso obrodile sadov.

Včeraj je med drugim prišlo na dan, da je Abdeslam septembra v spremstvu dveh moških prek Nemčije pripotoval v Avstrijo, kjer je policistom pojasnil, da namerava tam preživeti nekaj dni dopusta. Kot je sporočilo avstrijsko notranje ministrstvo, so mlajšega brata Brahima Abdeslama, ki se je v petkovih napadih v Parizu razstrelil, v avtomobilu v okviru rutinskega prometnega nadzora ustavili 9. septembra.

Kot domnevajo francoski preiskovalci, je Abdeslam med drugim najel črnega volkswagna pola, registriranega v Belgiji, ki so ga našli v bližini koncertne dvorane Bataclan, kjer so trije napadalci ubili 89 ljudi. Poleg tega je francoska policija z napadi povezala še najmanj en avtomobil - črn renault clio, ki so ga včeraj našli v 18. okrožju na severu Pariza. Tudi ta avto z belgijskimi registrskimi tablicami naj bi najel Abdeslam, uporabljali pa naj bi ga v pripravah na krvavi napad. Po navedbah je v Parizu pred napadi tudi najel stanovanje in dve hotelski sobi, kjer so našli brizgalke s sledovi mamil in pripomočke za pripravo eksplozivnih pasov.

Francoski premier Manuel Valls je včeraj tudi dejal, da točno število vpletenih v napade še vedno ni znano. Preiskava se po njegovih besedah trenutno osredotoča na možnost, da so v Franciji in Belgiji še drugi sokrivci doslej znanih napadalcev. Nekateri mediji navajajo možnost, ki so jo sinoči potrdili tudi viri pariške policije, da je v napadih neposredno sodeloval še en terorist, torej deveti človek, ki naj bi bil na begu tako kot Abdeslam. V Franciji je policija v iskanju novih sledi in morebitnih osumlencev ponoči opravila 128 hišnih preiskav. Po vsej državi so poleg tega mobilizirali 11.500 policistov in vojakov.

Iz Bruslja pa prihaja vest, da je policija tam v ponedeljek aretirala ne enega ampak dva pajdaša teroristov, ki naj bi pripravila eksplozivne pasove. To sta 27-letni Mohamed Amri in 21-letni Hamza Attou.

Ukraden potni list

Potni list, ki so ga našli ob trupu enega od udeleženih v napadih v Parizu, bi lahko pripadal pred meseci ubitemu vojaku sirskega režima, je za francosko tiskovno agencijo AFP menil vir blizu preiskave napadov. Potni list naj bi bil bodisi odvzet ali ponarejen na podlagi resnične identitete. Potni list je izdan na Ahmeda Almuhameda, rojenega 10. septembra 1990 v sirskega mestu Idlib. Po navedbah francoskih preiskovalcev vse kaže na to, da gre za pripadnika sirske vojske, zveste predsedniku Bašarju al Asadu.

Moškega s tem potnim listom so 3. oktobra registrirali na grškem otoku Leros, v dneh po tem pa so ga zabeležili še v Srbiji in na Hrvaškem, na t. i. balkanski poti, po kateri si tisoči beguncev in migrantov prizadevajo priti na zahod in sever Evrope. Potni list so našli v bližini trupa enega od treh samomorilskih napadalcev, ki so se v petek razstrelili v bližini stadiona Stade de France severno od Pariza. Pristnosti potnega lista sicer niso potrdili, prstni odtisi mrtvega napadalca pa se menda ujemajo s tistimi, ki so jih nosilcu potnega lista odvzeli v Grčiji.

Alarm na stadionu v Hannovru

Po ponedeljkovi odpovedi nogometne tekme med Belgijo in Španijo v Bruslju so sinoči zad-

nji hip odpovedali tudi prijateljsko tekmo med Nemčijo in Nizozemsko v Hannovru. Šef hannovrske policije Volker Kluwe je povedal, da so dobili informacije o resnih načrtih za eksplozijo na stadionu z 49.000 sedeži. »Prejeli smo resen namig, da je nočoj znotraj stadiona načrtovan bombni napad,« je povedal za javno televizijo ARD.

Po nekaterih informacijah naj bi policija pred stadionom odkrila reševalno vozilo z eksplozivom, vendar uradne potrditve za zdaj ni.

Do odločitve o odpovedi tekme je prišlo približno 15 minut potem, ko so odprli vrata stadiona HDI Arena. Zatem so s prizorišča mirno evakuirali več tisoč navijačev, območje pa je zavarovalo več sto policistov. Navzočnost na sinočnji tekmi v Hannovru je napovedala tudi nemška kanclerka Angela Merkel s podkanclerjem Sigmarjem Gabrielom in več ministri. Merklava je že prispela na prizorišče, a so jo hitro odpeljali stran, medtem ko reprezentanc še ni bilo na stadionu. Avtobus, na katerem je nemška nogometna reprezentanca že bila na poti proti stadionu, so ob alarmu preusmerili v varen in tajen kraj.

Po odpovedi tekme so v Hannovru sinoči tik pred začetkom odpovedali tudi koncert in evakuirali publiko iz koncertne arene TUI, kasneje pa so delno evakuirali tudi glavno mestno železniško postajo.

STA/M.M.

Na sliki levo zgoraj: aretacija enega od sedmih kasneje izpuščenih osumlencev v Alsdorfu pri Aachnu; desno: nemška specialca pred stadionom v Hannovru po sinočnjem bombnem alarmu

ANSA

ko povem, da v številnih pogledih je muslimanska vera zelo podobna katoliški, to pa sem lahko sam preizkusil v več kot desetletju delovnih stikov z muslimani, med katerimi nisem opazil bistvenih razlik. Muslimanska vzgoja je sicer nekoliko različna, ne bi pa presojal, ali je boljša ali slabša od naše. Glede begunske krize bom povedal, da so po mojem mnenju begunci obogatitev za naše kraje, svojega razmišljanja o priseljencih in islamske vere pa ne bom spreminjal po pariških dogodkih. Žal povsod lahko najdemo skrajneže, ki nimajo realne percepcije sveta. Za take dogodke v osrčju Evrope pa smo tudi sami v določeni meri krivi, saj dobro poznamo nekatere odločitve, ki jih je zahodnjaški svet sprejel na račun Bližnjega vzhoda.« (av)

Andrea Bellavite, goriški družbeno-kulturni delavec Verstva nimajo kaj opraviti z nasiljem

»Trenutno doživljamo neko obdobje reintegracije beguncev v Evropi. Do pred kratkim smo na našem ozemlju imeli malo prebežnikov, sedaj pa jih je več, tako da računam, da bo evropska politika podprla njihovo integracijo. Evropa lahko namreč sprejme mnogo več beguncev od tistih, ki se trenutno nahajajo na evropskih tleh. Begunska kriza pa sploh nima ničesar opraviti s terorističnimi napadi, ki smo jim v zadnjem obdobju priča po celem svetu. Tako priseljenke kot islamsko vero so instrumentalizirali za to, da bi začeli neko novo vojno. Vojna pa je nevarna prav tako kot terorizem in bombe. Vse to bi jaz enačil z nasiljem, ta pojem pa sploh ni povezan z nobeno religijo. Muslimanska vera je vsega spoštovanja vredna, šteje pa približno 2 milijardi vernikov in mislim, da so ti napadi pretresli tudi njene pripadnike.« (av)

Sonja Klanjšček, ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Plačujemo davek za napake iz preteklosti

»Pariško dogajanje je dramatično poglavje, ki je del širše problematike v svetovnem merilu, ta pa se je tokrat spremenila v tragedijo. Evropa bi morala v tem okviru voditi določeno politiko, s katero naj bi zadevo skušala nekoliko umiriti, saj menim, da so bili doslej ukrepi nezadostni. Napadi v Parizu so posledica prešibkega reševanja najrazličnejših problemov na mednarodni ravni, sedaj pa plačujemo številne kratkoročne rešitve iz preteklosti. Sprva smo mislili, da so ti problemi od nas oddaljeni, sedaj pa jih doživljamo na lastnih tleh. Begunske krize vsekakor ne bi povezovala s petkovim dogajanjem. Gre za ljudi, ki bežijo od podobnih tragičnih dogodkov in prav zaradi tega mislim, da so prostovoljci in ostali ljudje ter ustanove, ki prebežnikom pomagajo, vredni vsake pohvale. Upam, da nam bo uspelo tem ljudem še naprej pomagati vsaj v enaki meri, kot smo do sedaj delali.« (av)

Kristina Knez, ravnateljica Dijaškega doma Simon Gregorčič v Gorici Ni žrtev A in žrtev B kategorije

»V tem trenutku je predvsem pomembno, da čustvena reakcija, ki je absolutno razumljiva, ne sme prevladati nad racionalno reakcijo. Vsakdo se lahko istoveti s pariškimi žrtvami in se vpraša, kaj bi bilo, ko bi bil jaz ali kak znanec tam. Zavedati pa se moramo, da nimamo žrtev A ali žrtev B kategorije. Pred približno desetimi dnevi so bili žrtve ruski državljani, o tem pa se ni veliko govorilo. Jasno moramo ločiti teroriste oz. kriminalce od vseh ostalih, katerokoli posploševanje ali površno podajanje novic pa lahko povzroči večjo škodo od 129 žrtev. Seveda je človeško razumljivo, da o pariškem dogajanju govorimo na določen način, ne sme pa se ustaliti mnenje, da niso vse žrtve enake. Mislim, da pri tem nosijo veliko odgovornost mediji. Potrebovali bi neko poglobljeno analizo, pri kateri pa ne bi smela izstopati čustvena plat. Nekaj je obsodba kateregakoli terorističnega napada, nekaj drugega pa je vsak dan delati na svojem področju za integracijo, če ne celo sožitje, saj je danes sam pojem sožitja močno vprašljiv.« (av)

Nežka Figelj, izvedenka iz Gorice za mednarodno politiko in Bližnji vzhod

Zakaj bi se morala Evropa ukloniti drugim kulturam?

»O begunski krizi mislim, da bi se morala Evropska unija bolj potruditi pri izvajanju neke skupne in bolj učinkovite zunanje politike. Po atentatih v Parizu se namreč odprla vrata za mnogo ljudi, ki nas preko socialnih omrežij poziva k temu, da moramo ločevati med priseljenci in teroristi, o tem pa bo še veliko debat, saj zgleda, da so nekateri teroristi sem prišli tudi v okviru zadnjih migracijskih tokov. Glede problema integracije pa v Evropi sedaj opažamo številne posledice vojn, ki smo jih izvajali oz. jih še izvajamo na Bližnjem vzhodu, predvsem v podporo ZDA. Omenila pa bi tudi neuspešne socialne ukrepe v samih evropskih državah, kot npr. Franciji, saj dvomim, da lahko povzročite-lje terorističnih atentatov v Parizu opišemo kot integrirane ljudi. Sprašujem pa se tudi, zakaj bi se morala Evropa, ki je domovina svobodnega in kritičnega razmišljanja, ukloniti neki drugi kulturi, ki nima podobnih idealov, saj je dovolj, da pomislimo na odnos do žensk, na kamnanje homoseksualcev in še bi lahko naštevala. O integraciji pa lahko podam tudi osebno izkušnjo. Sama sem preživela dve leti v Izraelu, pot do moje integracije pa ni bila lahka. Če sem se jaz integrirala v tisti družbi, se je to zgodilo zato, ker sem sama pokazala dobro voljo, ne pa ker jo je Izrael pokazal do mene. Mislim, da bi to morali storiti tudi muslimani, ki si želijo integracije v Evropi.« (av)

zi so bili iz tega vidika zelo elegantni v svojih izjavah, od Marie Le Pen navzgor, in bili so celo elegantnejši od italijanskih politikov.« (ag)

Igor Pison, režiser

»Težave zaradi slabega informiranja«

»Mislim, da smo se doslej zelo slabo informirali, kaj sploh pomeni muslimanska kultura. Zaradi tega smo se začeli ščititi z izjavami, da smo tolerančni, to pomeni, da smo imeli že neke vrste izgovor, da so oni za nas neznanci. In smo si umili roke, ni smo raziskovali dalje.

Na drugi strani pa menim, da moramo preresetati tudi pojem Evrope. Ne vem, koliko se sploh ve, da so v Nemčiji ustavili ogromno nezadovoljnih in brezposelnih ljudi, ki so bili pripravljeni se pridružiti vrstam IS. Mislim, da slonijo težave, s katerimi se danes soočamo, v glavnem na zelo slabem informiranju. Vse je namreč povezano: šola in univerza zahtevata znatno manj, naš evropski sistem propada, saj nimamo več ene identitete. Katera je sploh evropska identiteta? Saj ne vemo, kaj smo. Ta skupek povprečnosti je torej odličen teren za take napade.

Drugi problem je odnos do takih oblik nečloveškega vedenja - za to rabimo akcijo, ne besede. Če nekdo strelja name, ki sem nedolžen in nisem ničesar storil, je že dokazal, da ga ne zanima diplomacija. Do takih ljudi je treba drugače ukrepati. Začeli pa bodo posploševati, ker ne vemo več nič o nikomer in ne znamo več gledati kompleksneje na realnost. Gotovo bo prišla spet v modo Oriana Fallaci in Michel Houellebecq bo prodal nekaj več knjig. V Evropi smo zadržali pri neznanju in toleranci.« (sas)

Solange Degenhardt, profesorica verouka v Gorici Religija je le pretveza

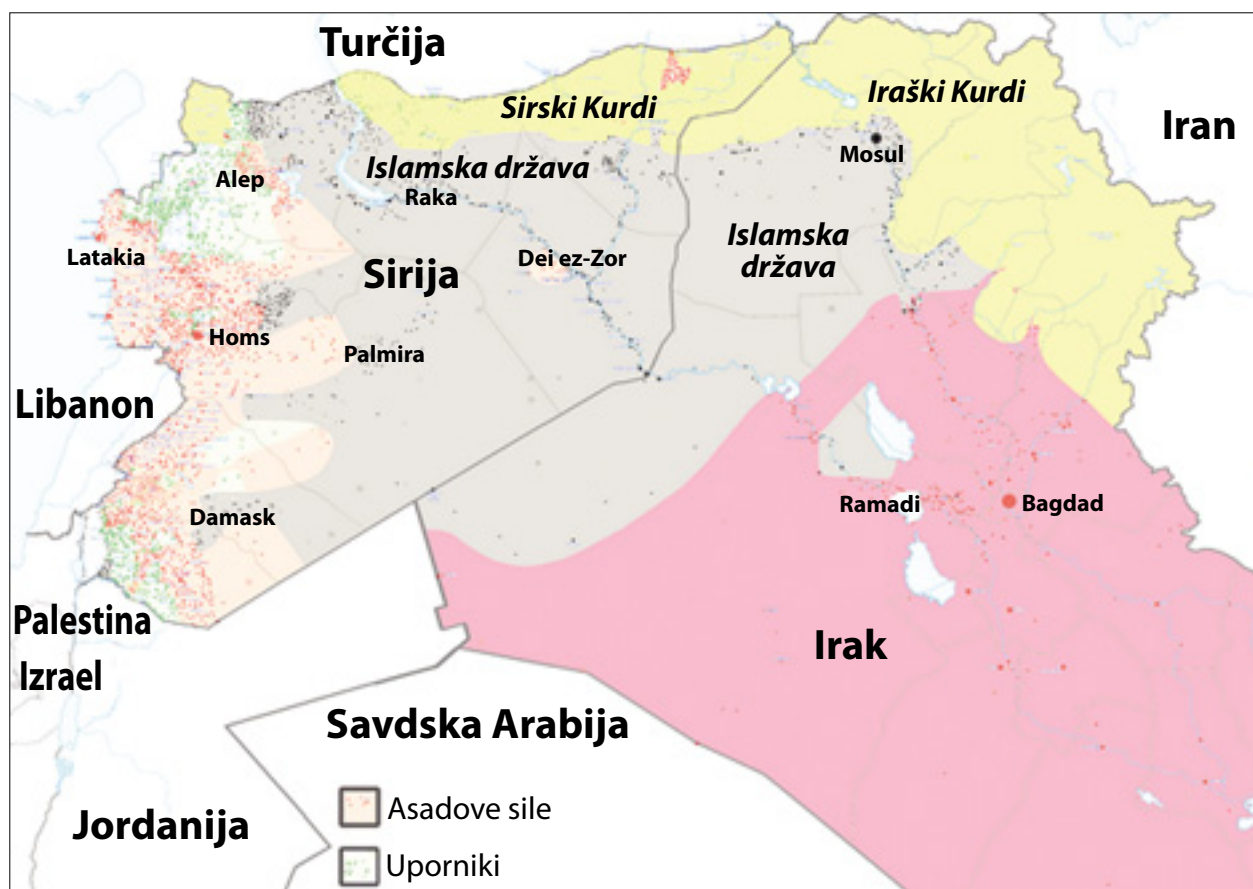
»Imamo več družinskih prijateljev, ki so pripadniki islamske vere in so absolutno ogorčeni in prestrašeni zaradi tega, kar se dogaja v svetu, ne samo v Parizu. Treba pa je jasno ločiti poglavje beguncev od islamske vere, saj večkrat ljudje istovetijo oba pojma, kar je popolnoma zgrešeno. Mislim, da je včasih strah pred begunci, ki hodijo k nam, pretiran, raje pa bi se osredotočila na problem, kako ravnati z njimi človeško oziroma, kako jim omogočiti vrnitev v rodno državo. Sprašujem se namreč, kaj se bo zgodilo, ko se bodo te države izpraznile. Ne smemo pa pozabiti, da begunci bežijo pred skrajneži, ki so odgovorni za teroristične atentate. Napadi v Parizu so samo en primer tragičnih dogodkov, ki se v tem obdobju dogajajo po svetu, mediji pa jim namenjajo več pozornosti kot drugim. O množičnih ugrabitvah v Nigeriji pred več kot letom dni na primer nismo več slišali ničesar. Vsekakor bi poudarila, da ne smemo iskati razlogov za omenjene tragične dogodke v religijah, saj so te le sredstvo, s katerimi nekateri skrajneži opravičujejo svoja dejanja.« (av)

Igor Pahor, goriški podjetnik s številnimi stiki v Bosni

Pariz ne bo spremenil mojega mnenja

»Zelo dobro poznam muslimane, tako kot poznam številne pripadnike različnih kultur. Seznanjen sem z njihovimi navadami in lah-

Levo sirsko-iraško prizorišče (middleeastnewsservice.com); zgoraj življenje v porušeni Doumi blizu Damaska: Asadove sile so pred dnevi spet bombardirale mesto, da bi izgnale upornike; spodaj »kalif« Abu Bakr al Bagdadi lani v mošaji v Mosulu ANSA

SIRIJA - Regionalne in svetovne velesile z navzkrižnimi interesi v vojni, ki je že terjala četrto milijono smrtnih žrtev

Krvava sirska šahovnica

Evropejci si pogosto zamišljamo, da se svet še vedno vrti okrog nas in da smo Zahodnjaki absolutni protagonisti vsakršnega dogajanja, četudi v negativnem smislu. Pa ni vedno tako. Teroristi s svojimi ostudnimi dejanji nam ne sporočajo, da želijo osvojiti Pariz, London, Rim, Washington. Njihovo sporočilo je: »Nehajte se vmešavati v naše vojne.« Enako naj bi bilo sporočilo sestrelitve ruskega potniškega letala nad Sinajem, v kateri je umrlo več ljudi kakor v Parizu, čeprav okoliščine še niso raziskane. Enako je bilo sporočilo atentatov v New Yorku, Madridu, Londonu. Kajti **Islamska država** (in pred njo **Al Kajda**) ne hrepeni po zasedbi in islamizaciji Evrope. Samoimenovanega kalifa al Bagdadija zanima podjarmiti in združiti vse arabske države, Magreb in Mašrek. Na tem območju pa spreobrniti, zaslužiti ali iztrebiti vse drugače misleče in verujoče, uničiti vse simbole nemuslimanske kulture ter vzpostaviti strogo šariatsko pravo, ki bo edino vodilo za svetovno muslimansko skupnost – *umma*. Bolj kot Pariz dolgotrajno meka. ZDA, Evropa in Rusija predstavljajo velike ovire, najhujši kalifovi sovražniki pa so šitski Iran ter arabske države, ki s svojim obstojem ogrožajo končni uspeh kalifata, ker so z njim nezdružljive.

Težave pod črno zastavo

V prvi vrsti gre za Sirijo in Irak, a tudi za Libijo, Jemen, zanemarljivo saheljsko Afriko z Malijem na čelu, Nigerijo. Kajti Islamska država in njene lokalne različice uspevajo samo tam, kjer so države v razsulu ali vsaj ne obvladujejo celotnega ozemlja, v kaotičnih situacijah dobijo salafistični in vahabitski skrajneži svoj manevrski prostor. »Sveta« vojna je v resnici osvajaška vojna, saj se muslimani v njej bijejo z muslimani, suniti pobijajo šiite in sunite, velika večina žrtev je muslimanskih, dober del osvajalcev pa prihaja od drugod (iz Francije, Anglije, Bosne, Alžirije, Kirgizistana itd); ne gre torej za obračunavanje med domačini. Manjše bližnjegredne skupnosti, zlasti kristjani, so nemočne žrtve, ki lahko le bežijo pred vihom, tako kot ostali. Kdor si lahko privoščiti beg v Evropo, gre v Evropo, velikanska večina razseljenih in obupanih pa ostaja ujeta v bližnjegrednem kotlu.

Sirija je krvava šahovnica, na kateri igra vsaka svetovna in regionalna velesila svojo partijo in je zaradi navzkrižnih interesov nihče ne obvladuje. Prva zunanja akterja sta večna tekmeča Iran in Savdska Arabija, ki se (ob Turčiji, Egiptu in drugih) potegujeta za prevlado na območju, na katerem je s pomočjo davnih in nedavnih ameriških ter evropskih politik zavladal kaos. Analitiki verjamejo, da ko bi vsi združili moči, bi vojsko Islamske države brez večjih težav uničili: težko pa je k isti mizi spraviti na smrt sprte partnerje.

IS (v arabščini *Daeš*) je v dveh elementih zelo spretna: pri novačenju prostovoljcev v Evropi, Aziji in Afriki (kot magnet deluje na krhke ljudi; na razočarane sinove, hčere in vnuke emarginiranih priseljencev; na goreče muslimane; na čečenske, uzbekške in druge upornike) ter pri razkazovanju mišic in grozodejstev, s katerimi nas šokira in se kaže močnejša od tega, kar je v resnici. Na zasedenih ozemljih se okorišča z nafto, s

svojimi vojaškimi sposobnostmi pa ne blesti: težko kljubuje kurdskim protiofenzivam. Trenutno je kalifat v hudih težavah, njegova ozemlja so se po fazi širitve začela krčiti (Kurdi so jih odbili iz Kobaneja, na vrsti je Sindžar). Prave diplomacije pa IS ne pozna. Vojska s črno zastavo zaradi svoje zadržane radikalnosti težko sklepa zavezništva, pravzaprav jih odklanja in v srednjem roku jo bo to verjetno drago stalo. Celo Hamas je za IS zmeren, v šariatsko pravo premalo prepričano gibanje, ki naj bi bilo do Izraela »prememhko«. Med IS in skupinami, vezanimi na **Al Kajda** (v Siriji je to Fronta al Nusra), pa ni nikakršnega zaupanja: med seboj se vojskujejo.

Kdo koga podpira (in ovira)

Položaj **Irana** je jasen: IS ogroža Teheran, še bolj pa njegove šiitske zaveznike v Iraku, Siriji (Asad) in Libanonu (Hezbollah). Iran je med prvimi svaril pred nevarnostjo »skrajne sunitske rakaste tvorbe, ki se širi v Mezopotamiji«. Predsednik Rohani je dolgo opozarjal, da so velesile premalo odločne ter da se Arabci in Zahodnjaki igrajo z ognjem, ko podpirajo oborožene skupine, ki jih ni mogoče nadzorovati.

Iz med seboj sprtih **Savdske Arabije** in **Katarja**, bogatih sunitskih držav, ki se z Iranom kosata za prevlado na Bližnjem Vzhodu, po različnih poteh v pri-tekajo v blagajne raznih skrajnih skupin, vsaj donekdavnega tudi IS, obilna finančna sredstva (Katar je velik sponzor Muslimanske bratovščine in torej v slabih odnosih z Egiptom ter Savdsko Arabijo, ki pa podpira zlasti vahabitske skupine), dokler se tudi v Rijadu in Dohi niso prestrašili »pobesnele igrače«, ki konec koncev ogroža tudi njiju. Katar ohranja dvoumno držo, saj gosti ameriško bazo in obenem podpira Američanom sovražne milice. Delno stabilizirani **Egipt**, ki Islamsko državo zatira predvsem na domačem Sinaju in v Libiji, je v Siriji na strani ostalih sunitskih skupin. **Jordanija**, ki podobno kot **Libanon** gosti več kot milijon sirskih beguncev, ima Islamsko državo pred vrati in jo je že večkrat bombardiral.

Na turških tleh naj bi bilo beguncev za dva milijona. Erdogan je v glavnem podpiral sunitske oborožene skupine, ki se borijo proti Asadovi vojski, predvsem pa proti Kurdom, glavnemu trnu v turški peti. Šele pred kratkim je **Turčija**, ki jo ekonomski interesi vežejo na Katar (državi sta načrtovali gradnjo plinovoda skozi Sirijo ali Irak, kar ni vseh ruski konkurenci in sirski vladi) napovedala srdit boj proti IS, njena letala pa so nato bombardirala zlasti **Kurde**. Slednji so edini, ki se tako na sirske kot iraškem ozemlju vsakodnevno borijo proti IS, in to dokaj uspešno: nazadnje spet osvajajo Sindžar, prizorišče lanskega genocida nad jezidi (v teh dneh odkrivajo množična grobišča s trupli žensk in otrok). Tudi Kurdi niso enotni in enobavni: to ne bi bilo v sozvočju z zapletenim bližnjegrednim »gordijskim vozlom«. Na območju sirskega Kurdistana, v avtonomni pokrajini Rojava, prevladujejo levčarske skupine, povezane s slovitem PKK, ki nimajo večjih mednarodnih »sponzorjev« in se zavzemajo za uveljavitev komun, v njih pa imajo pomembno vlogo ženske. Iraški Kurdi pa so že zdavnaj dosegli visoko raven avtonomije, in sicer po zaslugi ameriškega vdora v Irak

in strmoglavljenja režima Sadama Huseina, njihovega velikega zatiralca. Iraški Kurdi so danes dobri zavezniki Washingtona.

Edini v regiji, ki se v sirski konflikt vsaj navidezno ne vmešava, je **Izrael**. Premier Netanjahu trdi, da je to »arabska zadeva«. Po eni strani se Izrael verjetno ne počuti zares ogroženega, ker se IS kljub (redkim) grožnjam Jeruzalemu ne bi mogla kosati z močno in sofisticirano izraelsko vojsko. Poleg tega je radikalizacija islamistov dober argument za zaostrovanje varnostnih ukrepov na račun Gaze. Tretjič, IS in Izrael imata istega velikega sovražnika (poleg omenjenega Hamasa): Iran in njegovo skrb vzbujajoče zbliževanje z ZDA. Kalif ne kaže velikega zanimanja za večno palestinsko vprašanje: ima druge prioritete.

Ob vprašanju, kako premagati džihadiste, vse udeležence najbolj zanima, kdo in kako bo po vojni obvladoval sirsko smodnišnico. Vselej navzoče **ZDA** so doslej vztrajale, da so v Siriji edine skupine, vredne pomoči in zaupanja, zmernejše članice koalicije proti Asadu. Že nekaj časa pa je jasno, da skupine, ki so na valu arabske pomladi leta 2011 izzvale režim, nimajo realnih možnosti za zmago, saj imajo premalo podpore v regiji. Na začetku sirske vojne naj bi ZDA s svojo politiko proti Asadu pripomogle tudi h krepitvi fundamentalistov, potem ko so pred 12 leti z lažnim izgovorom (skupaj z Anglijo in Španijo) napadle Irak in ga zatem nepreudarno destabilizirale; na te ukrepe pogosto vpliva slabo poznavanje krajevne stvarnosti. Po drugi strani so Američani, bolj kot Evropejci, doslej odločnejše napadali posojanke Islamske države. Analitiki poudarjajo, da je ameriška (kakor tudi evropska) strategija malce zmedena: eno roko ponuja Iranu, z drugo bodri nezanesljivo partnerico Savdsko Arabijo, ki pa je svojo vojsko bolj kot proti kalifu uperila proti šiitskim upornikom v Jemnu. Dejstvo je, da je Obama naveličan in bi se z Bližnjega Vzhoda najraje umaknil, saj tako velikih interesov v Siriji, partnerici Rusije, konec koncev nima. »Škornjev na teren« noče poslati, čeprav bi marsikateri ameriški politik rad ponovil iraško izkušnjo.

Možnosti, da bi Evropejci pod vtisom pariških atentatov zapustili prizorišče in dovolili širitev Islamske države, ni bilo. Nasprotno, **Francozi**, ki so z **Britanci** že soudeleženi v konfliktu, so po dnevu žalovanja bombardirali Rako, prestolnico IS. Francija je bila že v vojni, Holande je zdaj napovedal politiko trde roke in prejel podporo Evropske unije. Pariški pokoli so torej močno pospešili doslej medle francoske vojaške dejavnosti proti islamistom. Italija, ki nima velikega vpliva, opozarja, da je bolj kot reakcija potrebna skupna strategija, zato zagovarja dialog z Iranom in Rusijo.

Rusija je štiri leta in pol po začetku konflikta (in po vetih proti mednarodnim intervencijam v Siriji) šla v akcijo. Ruska vojska je južno od meja nekdane Sovjetske zveze znova aktivna 26 let po koncu svoje dolge, mučne in neuspešne afganistanske vojne. Iz oporišča blizu пристanišča Tartus in v navezi z Iranom odločno podpira političnega in poslovnega partnerja Bašarja al Asada, sina dolgoletnega zaveznika SZ Hafeza al Asada. Asad mlajši (podobno kot oče) velja za diktatorja in zločinca, ki pa na zahodu Sirije ohranja oblast in ga torej ni mogoče ignorirati. Rusija ščiti svoje interese tako, da z bombniki intenzivno napada vse Asadove nasprotnike. Džihadistom povzroča veliko škodo, pole-na pod noge meče tudi turškim strategom.

Iskanje kompromisa

Ko bi se vsi zmenili in usklajeno udarili na džihadiste, bi bilo Islamske države kmalu konec. Glavno vprašanje pa je, kdo bo potem zavladal v nemirni in do tal uničeni Siriji. To državo in njene meje so – enako kot Irak – pred sto leti na pogorišču propadlega Osmanskega cesarstva s tajnim dogovorom ustvarili Angleži in Francozi, da bi jo lažje obvladovali in izkoriščali. Med prvo svetovno vojno so Arabcem namreč obljubili veliko skupno državo, a so obljubo zatem požrli. Družina Asad je Sirijo mnogo pozneje 40 let obvladovala s trdo roko, dokler ni izbruhnil upor s krva-vlado represijo in posledično vojno (podobno parabole so značilne za mnoge »umetno« ustvarjene, ne nacionalne države, od Libije do Iraka; kaj pa Jugoslavija?). Ohranitev Asadovega režima bi tolmačili kot zmago Irana in Rusije, kar je za dober del »soigralcev« nesprejemljivo. Toda drugih resnih kandidatov ni na obzoru, saj se Kurdi zavzemajo za svoja območja na mejah s Turčijo in Iracom (kar je za Istanbul seveda problem), ostali pa so prešibki. Svetovni voditelji iščejo kompromisno rešitev, morda postopen Asadov umik in ohranitev njegovega aparata – da ne bi ponovili iraške napa-ke, ko so Američani iz bagdadskega institucij odslovili vse pripadnike Huseinove stranke in tako pripomogli k dejanskemu propadu države, saj drugih usposobljenih funkcionarjev ni bilo.

Neko rešitev bo treba najti ne glede na ponos, slabo kri in medsebojno nezaupanje: vojna v Siriji je z najmanj 250.000 smrtnimi žrtvami v štirih letih in pol (dobrih 100.000 več kot v vojni v Jugoslaviji!), shrljivimi vojnimi zločini in več kot 10 milijoni razseljenih največja humanitarna katastrofa našega časa.

Aljoša Fonda

SLOVENIJA - Tako državni sekretar Šefic po terorističnem napadu v Parizu

Ni razloga za vznemirjenost in pretirano zaskrbljenost

Demantiral je vesti iz Srbije, da Slovenija in Avstrija zapirata schengensko mejo

LJUBLJANA - Na ministrstvu za notranje zadeve po nedavnem terorističnem napadu v Franciji ocenjujejo, da je stanje v Sloveniji še vedno stabilno in varno. »Ni razloga za vznemirjenost ali pretirano zaskrbljenost,« je na redni novinarski konferenci na temo begunske krize včeraj dejal državni sekretar na ministrstvu za notranje zadeve Boštjan Šefic. Po njegovih besedah je država po nedavnih terorističnih napadih v Parizu poostрила nadzor državne meje, varovanje objektov in intenzivirala aktivnosti v notranjosti države. Hkrati so poostрили določene postopke pri obravnavi migrantov. »Zaenkrat nismo zaznali nobenih posebnosti oziroma karkoli, kar bi nakazovalo, da bo kdo, ki prečka Slovenijo, imel namero škodovati Sloveniji,« miri Šefic in dodaja, da stopnja ogroženosti ostaja nespremenjena.

Zagotovil je, da vsi pristojni organi delajo maksimalno, pri tem pa so pozorni na vse, kar se dogaja v Sloveniji ter si po potrebi izmenjujejo podatke z drugimi državami. »Gre za določene policijske taktike in pristope. Zlasti na zeleni meji smo povečali število tistih, ki jo nadzorujejo. Na samih mejnih prehodih še pogosteje izvajamo nadzor, poostрили smo tudi varovanje določenih objektov znotraj države,« je dejal. Tudi za varnost tistih, ki živijo, delajo, se šolajo ali so v varstvu v bližini nastanitvenih in sprejemnih centrov, je po Šefičevih besedah poskrbljeno, po potrebi pa sprejemajo dodatne varnostne ukrepe. Slednje so na "prošnjo posameznih institucij" že spregleli, je povedal.

Do ponedeljka so slovenski vojaki na meji že postavili nekaj več kot 26 kilometrov žičnate ograje, včeraj pa so je postavljali še 11 kilometrov. Pri tem se vlada zaveda, da ograja vpliva na življenje ljudi, zato bodo tam, kjer je to smiselno, izbrana druga tehnična sredstva od žičnate ograje, pravi državni sekretar.

Kot je še pojasnil Šefic, je doslej v Slovenijo vstopilo 225.000 migrantov. Za mednarodno zaščito je po njegovih be-

sedah prosilo 81 oseb. Od 43 rešenih prošelj nobeni ni bilo ugodeno, v 29 primerih je bil postopek ustavljen, ker so osebe zapustile azilni dom, ena oseba je prošnjo umaknila, v 13 primerih pa so prošnjo zavrnili, je pojasnil.

Po besedah vodje sektorja za operativno na upravi za zaščito in reševanje Stanislava Lotriča na terenu vsakodnevno pod okriljem civilne zaščite pomaga okoli 500 prostovoljcev in pripadnikov sil za zaščito in reševanje. Prav tako je v teh dneh na terenu med 1200 in 1500 policisti, ki jim pomagajo tudi kolegi iz tujine. Teh je bilo po Šefičevih besedah včeraj 188 iz devetih držav, v naslednjih dneh pa jih pričakujejo še sto.

Na vprašanje, kako bo za danes napovedana stavka vplivala na obvladovanje begunskega vlada, je državni sekretar ponovil, da morajo policisti kljub stavki izvajati vse nujne in varnostne naloge. Sam verjame, da bo stavka vodena tako, da bodo policisti opozorili na stanje v policiji, na drugi strani pa stavka ne bo vplivala na delo pri begunski krizi in na splošno varnost v državi.

Za sredo je Šefic napovedal sestanek operativne skupine, ki bo pregledala dosedanje aktivnosti in opredelila prioritete za naslednje obdobje. Ker se relativno dobri vremenski pogoji poslabšajo, se bodo pogovarjali tudi o nastanitvenih kapacitetah, primernih za zimsko obdobje, je napovedal. Lotrič je pri tem opozoril, da bo delo v zimskih razmerah še zahtevnejše, v zadnjih dneh pa poskušajo predvsem dopolniti svoje materialne zmogljivosti za ogrevanje nastanitvenih kapacitet.

Državni sekretar je tudi znova demantiral informacijo, ki se je v ponedeljek pojavila v srbskih medijih, da Slovenija in Avstrija zapirata schengensko mejo. Zagotovil je, da vse aktivnosti potekajo normalno, ker pa je bil v dopoldanskem času sprejem v Avstrijo nekoliko manjši, se je število migrantov v slovenskih centrih zgostilo, zato so prosili Hrvaško, da za nekaj ur zadrži prihod enega vlaka.

BALKANSKA POT - Sestanek štirih držav

Cilj je upočasnitev migrantskega toka

BRDO PRI KRANJU - Predstavniki notranjih ministrstev držav na balkanski migracijski poti so se včeraj na sestanku na Brdu pri Kranju strinjali, da je treba začeti z upočasnjevanjem toka migracij, da bi preprečili preobremenitve držav. Zavzeli so se za boljši nadzor z enotno metodo identifikacije in zaakovnostno izmenjavo informacij.

Kot je po sestanku, ki so se ga udeležili tudi predstavniki Srbije, Makedonije in Grčije, povedala slovenska ministrica za notranje zadeve Vesna Györkös Žnidar, so se dogovorili za izboljšanje koordinacije, vključno z izmenjavo podatkov o številu migrantov, ki prehajajo meje, in o zasedenosti kapacitet. »Razmisliti velja tudi o enotni bazi podatkov, kar bo omogočilo boljše načrtovanje sprejema in nadaljnjih postopkov v naslednjih državah,« je dejala ministrica.

Za boljši nadzor nad osebami, ki vstopajo, bi morali vzpostaviti enotne metode identifikacije oziroma registracije v vseh državah na poti in si te podatke izmenjevati. Ob tem niso obšli dogodkov, ki so se zgodili v Parizu in v kate- re je bil domnevno udeležen Sirec, ki je prišel preko zahodno balkanske poti. »Dejstvo, da smo lahko v zelo kratkem času rekonstruirali njegovo pot v EU, kaže na koristnost registracije migrantov, vendar pa samo registracija ni dovolj, zato smo na sestanku izmenjali tudi naše poglede na možnost okrepitve identifikacije varnostno problematičnih oseb,« je povedala ministrica. Dogovorili so se, da bo v kratkem sledil sestanek generalnih direktorjev policij.

Posebno pozornost so namenili še vprašanju kapacitet, ki je pomembno zaradi zaščite migrantov v prihajajočem zimskem obdobju, pa tudi zaradi sposobnosti upravljanja toka migrantov. Ob tem so izpostavili problem financiranja dogovorjenih ukrepov. Zato bodo Evropsko komisijo pozvali, naj okrepi svojo aktivnost zlasti v državah, ki niso članice EU.

Udeleženci so se strinjali, da je treba začeti z upočasnjevanjem toka migracij, da bi preprečili preobremenitve držav. Osnovni cilj je zmanjšanje prihoda migrantov v EU, zato je treba podpreti prizadevanja EU za dogovor s Turčijo ter prizadevanja Grčije. Upravljanje migrantskega toka, ko zapusti turško ozemlje, je namreč izjemno težavno, če ne nemogoče, je opozorila ministrica.

Sestanek je ocenila kot zelo uspešnega kljub neudeležbi hrvaškega predstavnika. »Poskrbeti moramo, da bomo imeli nad migrantskim tokom maksimalen nadzor, tudi če nas bo Hrvaška potisnila v nesorazmeren položaj,« je dejala ministrica.

Tudi grški generalni sekretar za migracijsko politiko Vassilis Papadopoulos je po sestanku izpostavil, da je treba zmanjšati tokove iz Turčije, ki jih sedaj ni mogoče obvladovati. Kot je pojasnil, so se na sestanku strinjali, da je potrebno boljše sodelovanje in koordiniranje aktivnosti za upravljanje tokov. Ni pa bilo nikakršnega govora o zapiranju meja. »Postavljanje ograj in zapiranje vseh prehodov mislim, da ni prihodnost, ki si jo Evropa zasluži,« je poudaril. (STA)

Islamska skupnost v Sloveniji poskus sežiga Korana razume kot čarovniški proces

LJUBLJANA - V Islamski skupnostni v Sloveniji so zgroženi ob ponedeljkovem poskusu sežiga Korana pred poslopjem državnega zbora, razumejo ga kot čarovniški proces, ki se je zadnjič v Sloveniji zgodil pred več stoletji. Zaskrbljeni so zaradi povečanega sovraštva do islama in muslimanov v Sloveniji in tudi zaradi molka odgovornih v državi glede tega vprašanja.

Moškemu, ki je v ponedeljek dopoldne pred državnim zborom poskušal zažgati Koran, ki naj bi bil v francoskem jeziku, so policisti dejanje preprečili. V Islamski skupnosti od pristojnih organov zahtevajo, da opravijo vse potrebne postopke in takšna dejanja sankcionirajo, »saj je to v nasprotju z načeli svobodne družbe in demokracije«, so zapisali v sporočilu za javnost. Zaskrbljeni so zaradi povečanega sovraštva do islama in muslimanov v Sloveniji, »ki se s pomočjo hujškanja določenih slovenskih medijev že precej dolgo močno širi«. Od odgovornih pričakujejo, da bodo sprožili postopke, ki bodo širjenje sovraštva in nestrpnosti v Sloveniji prekinili.

Deželni svet Fjk odobril zakon za integracijo priseljencev

TRST - Deželni svet Furlanije Julijske krajine je včeraj z 22 glasovi svetnikov večine (DS, Občani in SEL), 7 proti (G5Z, SL, FdI/AN) ob dveh vzdržanih (NCD) odobril nov deželni zakon z ukrepi za aktivnejšo integracijo priseljenih tujcev. Glasovanja se niso udeležili svetniki dela opozicije, v glavnem FI, ki iz protesta niso niti sodelovali v razpravi. To je po drugi strani pospešilo razpravo. Svetniki večine so pozitivno ocenili nove predpise. Franco Codega (DS) je ocenil, da je to zakon, ki varuje dostojanstvo oseb, kar je osnova naše družbe. Paviotti (Občani) meni, da je bil zakon potreben in da bo koristen, Pu- stetto (SEL) pa, da je Fjk sicer pozno izpolnila svojo dolžnost, kar pa je pozitivno vsaj v tem, da so lahko črpali iz izkušenj drugih dežel. Colautti (NCD) je mnenja, da zakon ne uvaja bistvenih novosti, zato se je vzdržal. Še ostrejša je bila predstavnica Severne lige Zilli, ki je očitala, da gre za nepotrebno in zgolj propagandno potezo. Proti so glasovali tudi svetniki Gibanja 5 zvezd.

RUSKO LETALO - Po ugotovitvah ruske varnostne službe

Potrjeno, bila je bomba

Putin: Našli bomo krivce ne glede na to, kje po svetu se skrivajo, in kaznovali jih bomo

KAIRO - Strmoglavljenje ruskega potniškega letala nad Sinajem konec oktobra je bilo posledica terorističnega napada, je včeraj sporočil vodja ruske varnostne službe FSB Aleksander Bortnikov. Ruski predsednik Vladimir Putin je že napovedal kaznovanje odgovornih za strmoglavljenje. Kot je še pojasnil Bortnikov, je eksplozijo letala povzročila doma izdelana eksplozivna naprava, katere moč je ustrezala kilogramu TNT. Eksplozija je po njegovih besedah povzročila, da je letalo razpadlo v zraku. To tudi pojasnjuje dejstvo, da so bile razbitine letala po strmoglavljenju raztresene po širšem območju. FSB je že razpisala nagrado 50 milijonov ameriških dolarjev v zameno za informacije o odgovornih za napad.

Na Bortnikove navedbe se je že odzval ruski predsednik Putin, ki je napovedal, da bo Rusija »našla in kaznovala« krivce za strmoglavljenje letala. Kot je še napovedal, se ruski letalski napadi v Siriji ne bodo samo nadaljevali, pač pa jih bo Moskva še okrepila. Pojasnil je, da je obrambnemu ministrstvu naložil, naj se poveže z vsemi "našimi partnerji". »Našli bomo krivce za teroristični napad nad Sinajem ne glede na to, kje po svetu se skrivajo, in kaz-

Egiptovski vojaki ob razbitinah ruskega letala na Sinaju

ANSA

novali jih bomo,« je napovedal Putin.

Na navedbe v Moskvi se je odzval visoki predstavnik egiptovskega ministrstva za letalstvo in dejal, da mednarodni odbor za preiskavo nesreče, ki ga vodi Egipt, doslej ni našel dokaza, da bi bila na krovu letala bomba.

Letalo airbus A321 ruske družbe Ko-

galimavija je bilo na poti iz egiptovskega letovišča Šarm el Šejk v Sankt Peterburg, ko je 31. oktobra strmoglavilo nad Sinajem. Umrlo je vseh 224 ljudi na krovu. Gre za najhujšo civilno letalsko nesrečo v ruski zgodovini. Odgovornost za strmoglavljenje je takoj prevzela veja džihadistične skupine Islamska država v Egiptu.

BRUSELJ - Problem so še davki na hiše

Italija morda upravičena do proračunske prožnosti

BRUSELJ - Za zdaj bi lahko bila do prožnosti v okviru evropskih proračunskih pravil upravičena le Italija, pa še to bo treba še preveriti s podrobnejšo analizo, je včeraj v Bruslju povedal podpredsednik Evropske komisije Valdis Dombrovskis, pristojen za evro.

Za uporabo prožnosti v okviru pakta za stabilnost in rast, ki opredeljuje evropska proračunska pravila, sta med vsemi državami članicami do tega prišli le Finska in Italija. Finska do tega ni upravičena, v primeru Italije pa bo treba opraviti še podrobnejšo analizo, je pojasnil Dombrovskis. Prožnost pri ocenjevanju skladnosti nacionalnih proračunov z evropskimi pravili je mogoča v primeru izjemnih naložbenih ukrepov in strukturnih reform ter v primeru izrednih nepredvidenih okoliščin, ki niso pod nadzorom nacionalnih oblasti.

Italija je prožnost po navedbah komisije utemeljila z vsemi tremi primeri, torej uporabila je naložbeno klavzulo, reformno klavzulo in možno prožnost zaradi izjemnih okoliščin, pri čemer je navedla izjemne iz-

datke zaradi begunske krize. A možnost upoštevanja izdatkov v begunski krizi pri uveljavljanju proračunske prožnosti v primeru izjemnih okoliščin bo komisija še temeljiteje preučila.

Poseben problem predstavlja namen italijanske vlade, da v naslednjem letu zmanjša obdavčitev nepremičnin, kar je že izzvalo vrsto kritik iz Bruslja, kjer spodbujajo krčenje davkov na dohodkih in nasprotujejo zmanjševanju obremenitve premoženja, kamor sodijo tudi nepremičnine. Funkcionarji naj bi Italiji že dali vedeti, da ne bi smela v okviru mehanizma prožnosti iskati nadomestila za dohodek, ki se jim sama odpoveduje z odpravo davkov na prvo stanovanje. Odločitve je pričakovati spomladi, ko bo komisija ocenila proračunsko in reformno ukrepanje članic.

Avstrija, Italija, Belgija, Nemčija in Finska so sicer dodatne izdatke v begunski krizi že vključile v proračunske predloge, ki so jih do sredine oktobra poslale v Bruselj, je povedal Dombrovskis in nakazal, da bi jim lahko sledile še druge članice.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - V petek se začne razprava o novem splošnem regulacijskem načrtu

Prostorski načrt: manj gradenj, težave za kmete

V tržaškem občinskem svetu se bo v petek začela razprava o novem splošnem prostorskem načrtu. Skupščino čaka dolga pot in zahtevno delo, saj bo morala vzeti v pretres skoraj 800 ugovorov oziroma pripomb in skoraj 270 popravkov. Prvi dan bo namenjen predstavitvi regulacijskega načrta v občinskem svetu, nato se bo začela vrsta tehničnih glasovanj, ki bodo zahtevala več sej. Občinski svet bo v ta namen v prihodnosti zasedal tri krat tedensko za tri tedne (ob ponedeljkih, sredo in petkih) z namenom, da bi nov prostorski načrt dokončno odobrili pred 14. decembrom.

S tem se bo začel v bistvu drugi in zaključni del poti do odobritve novega načrta, ki bo nadomestil tistega, ki so ga izdelali pod Illyjevim županovanjem, znanim kot varianta št. 66. Ta je veljal do leta 2013 (županu Robertu Dipiazzu v 10 letih županovanja ni uspelo izdelati in odobriti novega), v zadnjih dveh letih pa so bile v veljavi tako določila variante 66 kot novega, ki ga je izdelala občinska uprava župana Roberta Cosolinija. Njegov načrt je po oceni mnogih dober, ker je bil izdelan z ustreznim pristopom, ter sodoben in inovativen, ker v skladu s časom upošteva okolje in gleda v prihodnost.

Novi načrt vsebuje vsekakor nekaj kritičnih točk, je opozoril včeraj predsednik tržaškega občinskega sveta Iztok Furlanič. Če je po eni strani predvidenih manj zazidljivih površin, se je to zgodilo, ker bodo nekatere zazidljive površine postale nezazidljive. Po drugi strani bodo mnoge omejitve še zlasti na Krasu lahko oškodovale kmetijstvo, zaradi česar je tudi že protestirala Kmečka zveza, ki je tudi pripravila številne ugovore.

Prostorski načrt stopa namreč v novo in zaključno fazo. Načrt so sprejeli pred poletjem leta 2013, po njegovi objavi v deželni uradni listu (Bur) pa je bilo 30 dni časa za pripombe in ugovore. Občinski uradi so sprejeli več kot 800 ugovorov, ki so jih vložili neposredno in posredno zainteresirani dejavniki, od občanov do stanovskih in naravovarstvenih organizacij. Občinski uradi so bili zaradi tega polni dela, saj so morali vsak ugovor obravnavati posebej in ga nato sprejeti, delno sprejeti, delno zavrniti ali zavrniti in vsako odločitev seveda tudi primerno utemeljiti. Občinska uprava se je poleg tega v tem obdobju tudi usklajevala z državno domeno in drugimi javnimi institucijami ter dosegla ustrezne dogovore.

Vse to je nato proučila pristojna občinska komisija, ki je morala obravnavati 770 ugovorov, ki jih je prejela od občinskih uradov, mnogi izmed teh ugovorov pa so bili tudi razčlenjeni na več delov. Občinska komisija je za to delo potrebovala 25 tudi več ur trajajočih sej. Občinski uradi so se pri analizi ugovorov in pripomb držali smernic, ki jih je narekovala občinska uprava. Med temi so bili znižanje zazidljivih območij, izkoriščanje že obstoječih gradenj in obnova že obstoječih stanovanj (v tržaški občini je npr. ogromno praznih stanovanj).

Sicer se postavlja problem, da je prostorski načrt grobo posegel na Kras, kjer so nekatere zazidljive površine postale nezazidljive, je ocenil Furlanič. Marsikdo je utrpel škodo, ker bo s tem upadla tržna vrednost zemljišč. Po drugi strani so nekateri plačevali davek IMU mnogo let in zdaj sprašujejo zakaj. Furlanič namerava glede tega predstaviti nekatere popravke, da bi se vsaj delno povrnila možnost grad-

IZTOK FURLANIČ

nje na nekaterih zemljiščih, kjer bi lahko lastniki npr. zgradili hiše za sinove. Furlanič pa bo skupaj z občinskim svetnikom Igorjem Švabom vložil nekatere popravke tudi za zaščito kmetovalcev, in sicer glede ugovorov Kmečke zveze, ki jih občinski uradi niso sprejeli ali so jih delno zavrnili.

A.G.

Tržaška občinska hiša

FOTODAMI@N

OBBERDANKOV TRG - Palača deželnega sveta

Francoska zastava

Deželna skupščina se je z minuto tišine poklonila spominu žrtev atentatov v Parizu

Francoska zastava na pročelju deželne palače na Oberdankovem trgu

FOTODAMI@N

MESTNO SREDIŠČE - Ukrep proti onesnaženju

Redkejši promet

Lokalna policija v ponedeljek izsledila le enega kršitelja

Lokalna policija se je ... prilagodila ukrepu o omejitvi avtomobilskega prometa

FOTODAMI@N

V mestnem središču so tudi včeraj obveljali predpisi o omejitvi prometa od 15. do 20. ure zaradi prekomerne onesnaženosti zraka, ki bodo trajali še danes in jutri. Promet je bil res redkejši, na ulicah je bilo opaziti manj vozil. Lokalna policija je na več mestih nadzorovala, da ne bi onesnažujoča vozila privozila v »prepovedano cono«. Dan prej je izsledila le enega kršitelja, ta bo moral plačati globo v višini 162 evrov.

OBČINA TRST Četrnič o mestni občini

Tržaški župan Roberto Cosolini nadaljuje z vrsto srečanj na temo mestne občine. V ponedeljek je četrto srečanje potekalo v znamenju združenja Dialoghi europei: s posegi predsednika Giorgia Rossettija in podpredsednikov Dušane Valecic in Williama Starca.

Valeciceva je - v luči svropskih smernic o mestnih občinah primerjala Trst s francoskim mestom Lille in švicarskim Baslom. Starc je podal pregled osmih mestnih občin v Italiji, od Milana (z 858 občinami in 7,5 milijona prebivalcev) do Barija (27 občin in milijon 91 tisoč prebivalcev). Trst ima 204 tisoč prebivalcev, a demografski padec je občuten, medtem ko število prebivalcev v Kopru (54 tisoč) in v Sežani (13 tisoč) narašča (če bi hoteli ustanoviti čezmejno mestno občino ...).

Nekdanji evropski poslanec Rossetti je menil, da »ustanovitev mestne občine ni dovolj: potreben je sprejemljiv strateški načrt.«

OBČINA TRST Komisija o odnosih z ICS in Karitas

PAOLO ROVIS

FOTODAMI@N

Kakšni so odnosi in konvencije, ki jih je v zvezi z vprašanjem ukvarjanja z azilanti Občina Trst sklenila z italijanskim solidarnostnim konzorcijem ICS in škofjsko Karitas? O tem bo v soboto ob 11. uri v dvorani tržaškega občinskega sveta razpravljala komisija za transparentnost, ki ji predseduje opozicijski svetnik Paolo Rovis (Ljudski Trst).

Rovis je tako ugodil zahtevi drugega opozicijskega svetnika, Lorenza Giorgija, ki načeljuje skupini Ljudstva svobode. Giorgi je namreč zahteval sklic komisije, ker želi izvedeti za podatke o prenosu dotičnih denarnih sredstev, namenjenih skrbi za azilante, od države na občinsko upravo, pa tudi, ali Občina lahko sama skrbi za sprejemanje beguncev oz. migrantov iz. zakaj se je odločila, da to nalogo dodeli drugim ustanovam, kot sta ICS in Karitas in na kakšen način poteka postopek podelitve. Pri tem Giorgi zahteva točen oris postopka glede razpisa za dodelitev zakupa ter konvencije, prav tako tudi jasne podatke o tem, kako omenjeni ustanovi uporabita javni denar oz. kako občinska uprava to preverja. Prav tako želi svetnik Ljudstva svobode izvedeti o točnem preverjanju primernosti prihodkov in odhodkov javnega denarja v bilancah omenjenih ustanov ter točen oris razlogov za stroške, prav tako želi točen oris stroškov za osebje, ki jih krijejo z javnim denarjem, pa tudi stroškov upraviteljev ustanov. Nadalje je prisotna tudi zahteva po točnem orisu polklicnih profilov, ki jih uporabljata ICS in Karitas.

PAPIRNICA - Na ministrstvu za gospodarski razvoj rahel premik

Burgo vztraja pri svojem Dežela FJK udarila po mizi

Skupina Burgo je tudi včeraj vztrajala pri svojem stališču, deželna vlada pa je tokrat udarila po mizi in kaže, da je prišlo končno do rahlega premika v pogajanjih za rešitev štivanske papirnice. V Rimu je namreč na ministrstvu za gospodarski razvoj zasedalo temu namenjeno omizje, ki so se ga udeležili predstavniki javnih institucij, družbe Burgo in sindikatov. Na njem naj bi grupa predstavila poslovni načrt, kot to zahtevata Rim in Dežela Furlanija-Juljska krajina že od lani jeseni, vendar se je na raznih pogajalskih omizjih vselej predstavila praznih rok. Včerajšnje srečanje ni bilo izjema.

Pogajanja s skupino Burgo so trda in zapletena, Rim, deželna vlada in sindikati pa so na rimskem omizju odločno poudarili, da nasprotujejo zaprtju druge proizvodne linije in odpustu 153 ljudi, je razložila deželna predsednica Debora Serracchiani po zaključenem srečanju. Dežela in ministrstvo imata isto gledanje, je še poudarila predsednica Serracchiani in napovedala, da bo deželna uprava zasledovala in izvajala vse mogoče ukrepe za zaščito delovnih mest in morebiti za proizvodno preobrazbo papirnice. Vodstvu štivanske papirnice so med drugim še zadnjič povedali, da mora predstaviti poslovni načrt, ker je to osnova za vsako dejanje v prihodnosti. Ko pa bi skupina Burgo zapustila Štivan oz. deželo FJK, jo bo to stalo dosti več od naložb, ki so potrebne za proizvodno preobrazbo papirnice, je bilo slišati na rimskem omizju.

Stališče vodstva štivanske papirnice se je nazadnje, kot kaže, rahlo omehčalo glede napovedanih odpustov in zaprtja 2. produktivne linije. Zaradi tega so se v Rimu odločili, da se bo omizje ponovno sestalo, in sicer v četrtek, 26. novembra. »V tem težkem trenutku smo blizu vsem 153 delavcem in njihovim družinam in smo aktivni na vseh možnih področjih,« je dejala predsednica Serracchiani in pozvala skupino Burgo, »naj storijo kakšen korak naprej in naj dokaže, zakaj je njeno ime zaslovelo«.

Vodstvo papirnice je tudi zaprosilo sindikate, naj zamrznejo vse protestne pobude do 26. novembra. V ponedeljek in včeraj sta bili namreč triurni stavki, danes pa bo sindikalna skupščina, na kateri bodo določili morebitne naknadne akcije. Sindikati so odgovorili, da bodo zamrznili proteste, če bo Burgo prekladal postopek za mobilnost 153 ljudi. Vodstvo Burga tega ni sprejelo.

A.G.

TKS - Danes Kava s knjigo o knjižnem sejmu

Današnja Kava s knjigo v Tržaškem knjižnem središču TS360 na Oberdankovem trgu bo posvečena bližajočemu se knjižnemu sejmu v Ljubljani, ki bo svoja vrata odprl v sredo, 25. novembra. Svoje založniške novosti in sejemске dogodke bosta predstavili obe slovenski tržaški založbi, Mladika in Založništvo tržaškega tiska, ki bosta del svoje ponudbe v obliki mini knjižnega sejma razstavili v prostorih knjižarne.

Srečanje z urednicama, Nadio Roncelli in Martino Kaffol, in knjigami se, tako kot ponavadi, začne ob 10. uri.

Nedavni protest
delavcev papirnice
Burgo pred
sedežem deželne
vlade

FOTODAMJ@N

NABREŽINA - Občinska komisija za prozornost o anteni v Praprotnu

Ali je »igra« zaključena?

Pojasnili glede dokumentacije in napak - Komisija bo pozorna na zaključek del, postavitve dreves in tožbo jusa

Anteno so v
Praprotnu postavili
v ponedeljek,
9. novembra

FOTODAMJ@N

Krupje bi morda v tem primeru že rekel »le jeux sont fait« oz. da ni mogoče več staviti, ker je kocka vržena. Od 9. novembra stoji ob vhodu v Praprot 34-metrška antena za mobilno telefonijo družbe Wind. V teh dneh naj bi tehniki uredili še vse potrebne priključke in preverili, ali signal primerno oddaja, potem pa, kdo ve ... Da je »igra« v glavnem zaključena, smo lahko ugotovili tudi na včerajšnji seji občinske komisije za transparentnost, ki jo je sklical njen načelnik Massimo Romita. Glede na ugovore, ki so prišli s strani krajanov, je še enkrat želel preveriti vso dokumentacijo o anteni.

»V Nabrežini in v Štivanu nam ni uspelo zaustaviti postavitve antene, poglejmo, kaj nas čaka v Praprotnu,« je dejal Ro-

mita, ki je na zasedanje povabil tudi ostale svetniške kolege, odbornike in zastopnike občinskih tehničnih uradov oz. občinskih redarjev. Zlasti od zastopnikov teh uradov in odbornika za urbanistiko Massima Veroneseja je Romita želel pojasniti. Zakaj ni sklical vseh svetnikov, ko je družba Wind vložila prošnjo za postavitve antene? Zakaj se vprašanje praprovske antene ni »pojaviло«, ko je v občinskem svetu beseda tekla o tisti v Štivanu? Ali so ugovori, ki jih je vložil tehnik v imenu odbora krajanov proti anteni, tehtni in ali je posledično pod vprašajem celo dovoljenje spomeniškega varstva? Pa še več dvomov glede dreves, ki naj bi zakrivala anteno in podobno.

Veronese je obnovil zgodbo od tedaj, ko je družba Wind v vasi zasledila idealno

površino za oddajnik, do tedaj, ko se je lastnik izbrane parcele (Jus Praprot-Trnovca) odločil za postavitve le-tega in je Občina izdala krajinsko dovoljenje. Z vodjo tehničnega urada, arhitektko Donatello Matiusi in odgovornim za občinsko redarsko službo Manliom Pelizzonom so se nato poglobili v posamezne ugovore, ki jih je v imenu krajanov postavil geometer Roberto Daneu in ki so se porajali svetnikom Ulcigraju, Legiševi, Forčiću, Moru, Humarju in Sviri. Kvota betonskega podstavka, na katerem temelji antena, ki so bile v projektu zgrešene, je družba Wind že popravila, »ker je šlo le za grafično napako,« je povedala Matiusseja in dodala, da bodo vse spremembe prijavili ob zaključku del. Pelizzon je potrdil, da je parcela izven naselja, glede vegetacije pa, ki naj bi zakrivala objekt, bodo govorili, ko bodo dela nared, sta ocenila. »Antena je javna storitev in tehnološki objekt, ki ga moramo sprejeti kot takega. Drevesa oz. vegetacija pa nimajo naloge, da bi jo zakrivali,« je potrdila arhitektka. Postavitve dreves (po sedanjem projektu, naj bi zrasla kar na asfaltu, na cesti ...) pa je bila pogoj spomeniškega varstva za postavitve antene, so jo popravili člani odbora, sama pa je vztrajala, da naj bi vegetacija skrivala le železno ograjo pod anteno in da bo za to poskrbljeno. »V mestu so antene mobilne telefonije kar med hišami. Seveda je vsem boljše pri srcu, če je skrita. Po mnenju nekaterih tehnikov pa je celo boljše, da je visoka, ker škodi manj kot tiste nizke,« je zaključila.

Med skoraj dveurnim zasedanjem je bilo slišati tudi številne dvome glede jesarjev, katerim bi morala občinska uprava stati ob strani in jih voditi (kljub temu, da delujejo pod okriljem Agrarne skupnosti), glede »neavtohtone« zemlje, ki so jo delavci navrgli k anteni, pa tudi vandalskega dejanja, ki je onemogočilo katerokoli pogajanje z Windom.

Komisija za transparentnost je naposled odredila, da bo zahtevala ponovno ureditev občinsko-srenjske oz. juserske komisije, v kateri bo sedel po en zastopnik vsakega jusa; glede antene pa bo pozorna na prihodnje dogajanje - na zaključek del, na postavitve dreves in še na to ali bo jus vložil tožbo proti Windu.

Sara Sternad

JAVNI LOKALI Na voljo kompleti za ločeno zbiranje

Med tržaške javne lokale so razdelili že več kot tristo kompletov zabojnikov za ločeno zbiranje odpadkov. To v okviru pobude *Ločeno zbiranje na delu*, ki jo prirejajo Občina in Pokrajina Trst ter podjetje AcegasApsAmga v sodelovanju z zvezo upravnikov in lastnikov javnih lokalov Fipe in katere cilj je spodbujanje k pravilnemu ločevanju odpadkov v javnih lokalih, za kar je predvideno ravno brezplačno razdeljevanje omenjenih kompletov. Vsak komplet vsebuje tri 50-litrške zabojnike, od katerih je eden namenjen zbiranju organskih odpadkov, drugi zbiranju plastike, tretji pa je namenjen navadnim odpadkom, po želji pa je mogoče dobiti tudi 120-litrški zabojnik za zbiranje stekla in pločevink ter prevoz. Kompleti zabojnikov so brezplačno na voljo na sedežu zveze Fipe v Ul. Roma 28 od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30, dvignejo jih lahko lastniki oz. upravniki lokalov (barov in restavracij) ali pa njihovi zastopniki, tudi če niso člani Fipe. Vsak lokal lahko dobi en sam komplet.

Dela v Ul. Roma

Občina Trst obvešča, da se bo danes začelo asfaltiranje pločnikov v Ul. Roma na odsekih v bližini ulic Machiavelli in Mazzini, pri čemer se bo cestnišče zožilo. Od jutri pa bo, če bodo vremenske razmere dopuščale, Ul. Roma za kakih deset dni zaprta za promet - z izjemo mestnih avtobusov - zaradi obnavljanja cestišča na odseku med ulicama Gheda in Rossini.

Nafta in plin na Jadranu

Deželna sekcija Italijanskega združenja za ladijsko tehniko Atena za FJK prireja danes v konferenčni dvorani hidroinamične centrale v starem pristanišču ob 14.30 srečanje o tehničnih in pravnih aspektih, vezanih na črpanje nafte in plina v Jadranskem morju. Srečanja se bodo udeležili tehnični in pravni izvedenci ter znanstveniki in gospodarstveniki iz Italije in Hrvaške, ki bodo poglobili aktualno vprašanje koriščenja energetskih virov v Jadranskem morju.

Kopalische v Ul. Veronese

Občina Trst obvešča, da bo po opravljenih vzdrževalnih delih od jutri ponovno na voljo javno kopalische v Ul. Paolo Veronese. Savne za ženske bodo odprte ob ponedeljkih in četrtek med 10. in 19. uro, savne za moške pa ob sobotah med 10. in 18. uro. Opratki pa se bo mogoče ob ponedeljkih, sredo, četrtek in sobotah med 10. in 16. uro.

Usposabljanje za univerzo

V Trstu in Vidmu se je uspešno zaključila druga pobuda za naslovom Moduli za usposabljanje: od šole do univerze, ki je bila namenjena dijakom petega letnika višjih srednjih šol v FJK na pobudo Deželnega šolskega urada ter tržaške in videmske univerze s ciljem zagotoviti kontinuiteto med višjo srednjo šolo in univerzo. Za šolsko leto 2015/2016 je bilo na voljo 28 modulov (13 na videmski in 15 na tržaški univerzi), usposabljanje je opravilo 275 tržaških in 217 videmskih študentov, katerim je na Tržaškem sledilo 13 višješolskih in 24 univerzitetnih profesorjev, na Videmskem pa 15 višješolskih in 25 univerzitetnih profesorjev.

POKRAJINA TRST - Mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami

Ničelna toleranca do nasilja nad ženskami

Ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami, ki ga bomo zaznamovali 25. novembra, je Pokrajina Trst predstavila pester koledar dogodkov, s katerimi želijo ozaveščati širšo javnost o nedopustnosti vsakršnega nasilja nad šibkejšimi. Pobudniki žanrsko različnih prireditev so prepričani, da nasilja ni vedno mogoče zaznati na prvi pogled, in prav zato so skupna prizadevanja za ničelno toleranco do nasilja še toliko bolj pomembna. Na včerajšnji predstavitvi v pokrajinski palači je predsednica Pokrajine Trst Maria Theresa Bassa Poropat opozorila, da so žrtve nasilja ženske vseh družbenih slojev in da je zmotno prepričanje, da se nasilje dogaja le v socialno ogroženih družinah. Prav zaradi razširjenosti pojava je Bassa Poropatova prepričana, da težav ne morejo reševati zgolj nevladne organizacije, centri za socialno delo ali policija, ampak morajo pri tem sodelovati vsi, tudi širša javnost.

V prihodnjih dneh bodo poskusili senzibilizirati družbo z bralnimi seansami, seminarji, koncerti, razstavami, okroglimi mizami, ki bodo potekali na različnih lokacijah. Družbo nenasilja bo poleg Pokrajine Trst in prostovoljnih združenj podprla tudi Občina Trst. Ta bo s Pokrajino pristopila k pobudi Posto occupato (Zasedeni prostor), v okviru katere bodo v dvorinah deželnega, pokrajinskega in občinskega sveta en prostor simbolično (z rdečimi čevlji, šminko in vrticami) posvetili ženskam, žrtvam nasilja ali celo umora.

Letošnji koledar prireditev se je sicer začel 9. novembra s tečajem samoobrambe, nadaljeval pa se bo danes ob 17.30 v dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčević, kjer bodo predstavili elektronsko knjigo z naslovom Donne e uomini nel segno dell'innovazione tra diritti negati e opportunità. Pester dan bo torej, 24. novembra, ko bosta na sporedu dva dogodka: v palači Gopčević (ob 17. uri) bo zgodovinarica Marta Veginella podrobno predstavila eno glavnih buditeljic narodnega in prosvetnega gibanja med slovenskimi ženskami, posebno v Trstu, Marico Nadlišek Bartol (1867-1940), v pokrajinski dvorani Bogdan Grom pa bodo ob 11. uri predstavili mednarodni literarni natečaj Città di Trieste, ki sodelovanju že 12. leto zapored vabi izključno ženske. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi publikacijo, v kateri so zbrani najlepši prispevki 11. izdaje literarnega natečaja. Na dan, ko cel svet govori o nasilju nad ženskami, se pravi 25. novembra, se obeta serija dogodkov. Na sedežu pokrajinskega sveta (ob 14. uri) bo predaval zgodovinar Davide Alzetta, ki bo v žarišče postavil aktualno temo spolnih zlorab, ki jih zakrivajo duhovniki. V miljski občinski galeriji G. Negrin bodo ob 18. uri odprli fotografsko razstavo. V tržaški Hiši glasbe v Ul. dei Capitelli bodo ob 19. uri uprizorili predstavo, ki bo v obliki treh monologov govorila o pojavu, ki je žal vedno bolj pogost, in sicer o t.i. ženskomoru. Ta dogodek pripravlja Občina Trst in center za boj proti nasilju Goap.

Do srede decembra bo na sporedu še cela vrsta srečanj, na katerih bodo strokovnjaki govorili o psihičnem, fizičnem, spolnem in ekonomskem nasilju. Namen vseh pobud je, kot so na včerajšnji predstavitvi povedale idejne snavateljce, da bi čim več ljudi vedelo, da nasilnega vedenja ne moremo opravičiti s kakršnim koli ravnanjem žrtve. Slednjim pa želijo omogočiti, da o nasilju spregovorijo že na začetku in ne šele po letih trpinčenj. V ta namen bo Občina Trst prav na mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami aktivirala posebno stran na družbenem omrežju Facebook, kjer bodo žrtve nasilja dobile podrobne informacije o tem, kje lahko dobijo pomoč in podporo.

Sanela Čoralič

Otrokove pravice: posvet, razstava, druge pobude

Za otroke in mladostnike bo v petek poseben dan. V New Yorku so namreč 20. novembra leta 1989 podpisali mednarodno konvencijo o pravicah otrok, od takrat pa je na ta dan po vsem svetu vrsta pobud, posvečenih pravicam otrok. Konvencijo je podpisalo 150 držav; med temi je bila tudi Italija, ki je na tej osnovi izdelala tudi poseben zakon.

Da bi primerno obeležili 26. obletnico konvencije, je Občina Trst letos priredila posvet in razstavo, ki bosta potekala ta konec tedna. V veliki dvorani menedžerske šole MIB bo v petek in soboto posvet z naslovom Narava v šoli - življenjski slog, pravice in novi modeli vzdržne vzgoje. Posvet bo posvečen šolnikom, vzgojiteljem in družinam in je njegov namen poglobiti morebitne prednosti in pozitivne učinke povezovanja vzgoje otrok z okoljskimi vprašanji. V knjižnici deželnega sveta Livio Paladin (Ul. Giustiniano št. 6) pa bodo v petek ob 15. uri odprli razstavo Ko bi jaz bil župan - zgodba o pedagoški pustolovščini na poti do ustanovitve prvega tržaškega občinskega sveta otrok. Razstava bo odprta do 30. novembra. Sicer bodo na Tržaškem še druge pobude. V tržaškem

občinskem svetu bodo danes ob 16.45 predstavili izvoljene v 2. tržaški občinski svet otrok. Združenje TerraSophia pa prireja v petek od 16. do 18. ure v ludoletki za gledališčem Prešeren v Boljuncu popoldanski program, na katerem bo vsak otrok med igro in zabavo lahko spoznaval in poudarjal svoje pravice.

PRIMORSKI DNEVNIK - Polkovnik Daniel Melis

Na obisku pokrajinski poveljnik karabinjerjev

Novi pokrajinski poveljnik karabinjerjev, polkovnik Daniel Melis, je bil včeraj na obisku v uredništvu Primorskega dnevnika, kjer se je setal z odgovornim urednikom Aleksandrom Korenom in si nato ogledal redakcijo.

Šlo je za spoznavno srečanje med sosedi, saj je pokrajinski poveljstvo v Istrski ulici le kakih sto metrov od sedeža dnevnika. Melis, ki je službo nastopil pred kratkim, je doma s Sardinije, za sabo pa ima bogate izkušnje tako v Italiji kot v tujini. Seznanjen je z značilnostmi krajevne stvarnosti, katere sestavni del so Slovenci: gradnji dobrih odnosov in poznavanju slovenskega jezika namenja karabinjerji vse večjo pozornost. Melis je tudi povedal, da v njegovih krogih cenijo Primorski dnevnik zaradi korektnega in umirjenega

Polkovnik Daniel Melis s člani uredništva

FOTODAMJ@N

poročanja, ki je daleč od senzacionalizma. Izpostavil je, da je Trst razmeroma mirno mesto, ki tudi ob ak-

tualnem dogajanju z migranti ne beleži večjih kritičnosti na področju varnosti. (af)

PIEMONTE - Na avtocesti A21 izgubil življenje 65-letni Vincenzo Cumbo iz Grljana

Megla usodna za zdravnika

Sicilijanec je že dolgo živel v Trstu, kjer je poučeval na medicinski fakulteti - Žena hudo poškodovana

V ponedeljek ponoči je na avtocesti A21 v Piemontu izgubil življenje Tržačan, 65-letni Vincenzo Cumbo, ki se je skupaj z ženo Mario Sodaro vozil z avtomobilom range rover iz Piacenze proti Turinu. Okrog 23.30 je v gosti megli prišol do prometne nesreče pri kraju Felizzano, nedaleč od izvoza za Alessandrio. Vpleteni so bili štirje avtomobili in štiri tovorna vozila. Cumbo je izgubil življenje, njegovo hudo poškodovano ženo so prepeljali v bolnišnico, tako kot še tri osebe (dve lažje, voznika iz Cunea pa so hospitalizirali). Sprejeli so jih v bolnišnici v Alessandrii in Astiju. Prometna policija se je na kraju zadržala do zore, promet je včeraj redno šel šele malo pred poldnevom.

Vincenzo Cumbo, po poklicu zdravnik otolaringolog, je bil po rodu Sicilijanec iz Agrigenta, že več let pa je živel v Trstu. Njegova žena Maria je po rodu iz Palermo. Cumbo je z njo

Vincenzo Cumbo

GAZZETTINO.IT

stanoval v Grljani in je bil že kakih petnajst let član jadranskega kluba Adriaco, strastno je ljubil jadranje. Ob opravljanju zdravniškega poklica je poučeval na Univerzi v Trstu. Bil je profesor čeljustne in obrazne kirurgije na tržaški fakulteti za medicino, kjer je poučeval še nekatere druge predmete. (af)

Razbitine pokojnikovega vozila

LASTAMPA.IT

Javna dela v Ul. Roma

Tržaška občinska uprava obvešča, da bodo od danes in za prihodnjih deset dni potekala javna dela za obnovo Ul. Roma na odseku med Ul. Ghenga in Ul. Rossini. Zaradi tega bodo ta del Ul. Roma tudi začasno zaprli za promet. Dela se bodo začela ob 9.30.

L'Armonia In The City

Gledališka skupina L'Armonia prireja v lokalu In The City v Ul. Trento št. 2 (galerija Tergesteo) danes ob 17.30 pobudo Buffalo Bill Trieste 1906. To bo tudi priložnost, da se javnost seznani z igralci in avtorji prihodnje 31. sezone tržaškega narečnega gledališča.

Študijski seminar o zgodovini FJK v obdobju 1943-1947

V dvorani Tessitori na Trgu Oberdan št. 5 se bo danes nadaljeval študijski seminar o zgodovini Furlanije in Julijske krajine v obdobju 1943-1947, ki ga prireja Deželni inštitut za zgodovino odpornosti v FJK. Prvi del se bo začel ob 9.30 in bo na temo nasilja in kolaboracionizma. Drugi del se bo začel ob 15. uri in bo posvečen izrednim porotnim sodiščem.

V naravoslovnem muzeju niz filmov o pračloveku

V naravoslovnem muzeju bo od jutri do 21. novembra niz filmov in dokumentarcev o prazgodovini oziroma o pračloveku z naslovom PaleoMovies. Projekcije bodo ob 17.30 in ob 20. uri. Vstop je prost.

Srečanje o Izraelu, Iranu in IS

V konferenčni dvorani muzeja židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner bo jutri ob 17.30 srečanje o Izraelu in novem Bližnjem vzhodu med IS, Iranom in novimi državami. Na srečanju bo predaval ravnatelj raziskovalnega inštituta Herzl iz Jeruzalema Ofir Hai-vry. Pobudo prireja združenje Italija-Izrael v sodelovanju z združenjem židovskih žena iz Italije, Sionistično skupino in združenjem KKL Italia.

V gledališču Miela bo jutri Sinjebradec

V gledališču Miela bo jutri ob 21. uri gledališka predstava Amélie Not-homb Sinjebradec, v kateri nastopata Laura Bussani in Alessandro Mizzi. Režija Sabrina Morena.

RADIJSKA ODDAJA SPECCHIO STRANIERO - V centru za azilante v Ul. Bonomo

Kaj se zgodi, ko prebežniki sami spregovorijo o sebi?

»O beguncih se največkrat govori v tretji osebi: o njih novinarji in politiki poročajo iz lastnega zornega kota, zornega kota zahodnjakov. Mi pa želimo, da bi ljudje spoznali njihovo realnost preko pričevanj v prvi osebi, da begunci sami posredujejo svoje življenjske zgodbe, sanje, želje, mnenja ...« Tako sta nam povedala soustvarjalca radijske oddaje Specchio Straniero Stefano Tieri in Tomaž Gregorc, ko sem jih obiskala v sprememnem centru za prebežnike in prosilce za azil v Ulici Bonomo. Tu vsak četrtek poteka snemanje oddaje, ki jo lahko poslušamo na spletni strani www.amisnet.org. Glavno besedo imajo prebežniki in prosilci za azil sprejemnih centrov solidarnostne zadruga ICS (Consortio italiano di Solidarietà).

Kot je povedal Tomaž Gregorc, Slovenec iz Istre in socialni delavec, je glavno vodilo ravno to: »Želimo, da se posvetijo samim sebi in da izrazijo, kar jim je pri srcu. Mi jim pri tem samo stojimo ob strani. Zamisel se je porodila približno dva meseca od tega, ko so si med neformalnim pogovorom predsednik zadruge ICS Gianfranco Schiavone, strokovnjak za emigracijska vprašanja Gianluca Nigro in predstavniki neodvisne radijske platforme Amisnet zamislili, da bi skupaj nudili nek prostor, kjer bi do izraza prišle življenjske zgodbe in usode prebežnikov ter prosilcev za azil. Poklicali so me k sodelovanju in smo začeli diskutirati, kako bi lahko vse skupaj izgledalo. Tako je nastal spletni radio, ki sloni na prostovoljni ravni.«

Samoorganizirani projekt spada v vrsto dejavnosti solidarnostne zadruga ICS, s katerimi si prizadevajo za čim uspešnejšo vključitev prebežnikov in prosilcev za azil v družbo. Svobodni novinar Stefano Tieri meni, da »se je predvsem letos poleti začelo vedno bolj razglabljati o beguncih in to največkrat s ksenofob-

Ustvarjanje radijske oddaje Specchio Straniero

FOTODAMJ@N

TOMAŽ GREGORC

FOTODAMJ@N

gajo nam, da tukaj ni več prostora za nobenega. Kam pa naj gremo, ko je našo državo uničila vojna? Kaj naj naredimo? Mi hočemo le živeti. Naj umremo, ker smo Afganistanci? Najlažje je besedičiti o prebežnikih, iz povedanega takoj nastane novica«. Skoraj isti dan kot Sattar je v Trst prispel Chagatai, spoznala

sta se na tržaški kvesturi. Sattar o njem pravi, da je on bolj romatnična duša in da se večkrat jezi, »češ da se preveč posvečamo politiki. On je naših političnih diskusij naveličan.« Nekega dne je tako prijateljem dejal, da bi on rad govoril o ljubezni. Slednja je vezna nit njegovih pesmi, katere tudi večkrat prebira v teku oddaje. Stefano in Tomaž sta hitro pojasnila, da ne gre za osladno ljubezensko opevanje, temveč za pesmi, v katerih se prepletajo občutja izkoreninjenosti, domotožja, vojne...

Stopiti med ljudi

Snemanje oddaje je tudi prilika za medosebno soočanje in vzpostavljane medsebojnih stikov. Velikokrat med pogovorom ideje za naslednje oddaje

porodijo same od sebe. Tako je Khodadad najprej na štiri oči, nato javno spregovoril o lastni izkušnji Afganistanca, ki je 12 let živel v Grčiji in na lastni koži izkusil nestrpnost neonacistične Zlate zore. V prihodnosti bi želeli ustvarjalci oddaje stopiti med ljudi in jih intervjuvati o raznih aktualnih temah, ki zadevajo begunce. Torej popolnoma obrniti tradicionalen način obravnavanja tematike. Zelo verjetno jim bo uspelo uresničiti tudi ta načrt: še pred nekaj meseci bi si težko predstavljali sam obstoj takega radia: kot so sami povedali, je bil začetek prava neznanka, saj nihče ni imel izkušenj na radijskem področju. Zdaj pa poteka snemanje s polno paro, idej je veliko. Specchio Straniero nam še marsikaj obeta.

Vesna Pahor

RMV - Med potrebne porazdelili ogromno oblek

Beguncem ne pomagamo tako, da izpraznimo domačo omaro ...

Prosvetni dom na Opčinah je od preteklega četrtega spet prazen. Taborniki Rodu Modrega vala, pravzaprav ljudje - kakih 250 do 300, ki so prisluhnili njihovem humanitarnemu apelu za pomoč beguncem, so ga namreč 28. in 29. oktobra dejansko napolnili s hrano, pijačo, higienskimi pripomočki in oblekami.

Medtem ko so približno pet kubikov hrane, higienskih pripomočkov ter čevljev (samo teh je bilo za poln kombi) odpeljali na Rdeči križ v Sežano, od koder so pot nadaljevali v zbirni center migrantov na Vrhniko, so imeli taborniki z oblekami precej več težav. »Po medijih in socialnih skupno-

stih smo opozorili, da oblek ne zbiramo, ljudje pa so jih vseeno prinašali v Prosvetni dom,« pravi tabornica Barbara. Po facebooku so se namreč razširile novice, da begunci potrebujejo tudi obleke in da naj jih ljudje prinesejo kar na Opčine. »Nismo imeli izbire, nabralo pa se jih je ogromno.« Kazalo je, da bi Rdeči križ lahko vzel vsaj zimske jopiče in čevlje, naposled pa so ugotovili, da so tudi njihova skladišča tako v Sežani, kot v Ljubljani, Kopru in Novi Gorici prepolna oblek. Več sreče so imeli pri slovenski Karitas, kjer so obleke (5 natrpanih kombijev) sprejeli. »Že prejšnji teden so polovico oblek oddali v Brežice, drugo polovico pa smo z njimi odpelja-

li v skladišče v Ajdovščino, od koder jih bodo že ta teden odpeljali v Šentilj,« je pojasnila Barbara, ki je ocenila, da so se na lastne oči prepričali, da so super organizirani in da bodo obleke res šle tja, kamor pravijo.

V Prosvetnem domu so obleke sortirali in pakirali v kartonaste škatle dobrih pet dni. Na pomoč so jim prišli številni prostovoljci in taborniki Rodu kraških jrt iz Sežane. »Priznati moram, da je bilo med oblekami veliko takih za v smeti: umazanih in raztrganih. Ljudje so namreč izrabili priliko, da so spraznili omare najrazličnejše šare. Med drugim je bilo veliko poletnih oblek - kopalke ali japanke na primer, kakor da bi begunci sedaj sredi zime potrebovali ravno te ...« je bila kritična. Naposled so te poletne obleke in nekaj zimskih le oddali skladu Luchetta Ota D'Angelo, nekaj oblek so darovali solidarnostnemu konzorciju ICS, ki skrbi za begunce, ki so nastanjeni pri nas, nekaj odej pa so odpeljali v Gorico, kjer so jih izrecno potrebovali.

»Vsak misli, da lahko pomaga beguncem s tem, da izprazni domačo omaro. To pa je še zdaleč premalo. Taborniki smo se dva tedna ukvarjali s tem in šele takrat smo razumeli, kaj več; pogledali smo se namreč v situacijo, po spletu smo brali, kaj se dogaja in kaj poročajo prostovoljci,« ocenjuje Barbara, ki je vse bolj prepričana, da je že čas, da se tudi sama odpravi na mejo pomagati migrantom. (sas)

Pogled na prenatrpan Prosvetni dom

FOTODAMJ@N

Na Pončani štiri javna srečanja o zgodovini ZDA

V Ljudskem domu na Pončani bo danes prvo iz niza štirih srečanj o zgodovini severne Amerike, ki jih je pripravil Giorgio Stern. Namen srečanj, ki bodo trajala približno 60 minut, je prikazati zgodovino Združenih držav Amerike iz drugačnega zornega kota. Pobudo prireja združenje Tina Modotti, današnje srečanje pa bo ob 20. uri. Vstop je prost. Naslednje srečanje bo v sredo, 25. novembra, ko bo govor o »Paniki leta 1873 s pokolom bizonov, prvim ekološkim opustošenjem moderne dobe.

Začela se je 9. izvedba prireditve Travelling Africa

Tržaška občinska uprava prireja 9. izvedbo pobude Travelling Africa, ki bo potekala do 28. novembra. V okviru prireditve bo vrsta projekcij, javnih srečanj in razprav, ludičnih pobud in fotografska razstava. Pri pobudi sodelujejo številna združenja in organizacije, kot so ACCRI, Cappella Underground, Arpa FVG-La REA, zadruga La Quercia, zadruga Querciambiente in neprofitno združenje Cenacolo. Prireditvev poteka v sodelovanju s 25. festivalom afriškega filma FOCSIV.

Mondrian Trio ob 20-letnici Chamber Music

Mondrian Trio

S koncertom skupine Mondrian Trio, ki bo izvajal Brahmsove in Šostakovičeve skladbe, bo združenje Chamber Music danes praznovalo 20. obletnico delovanja.

Mondrian Trio sestavljajo pianist Ohad Ben-Ari, violinist Daniel Bard in čelistka Hila Karni. Leta 2007 je zmagal na natečaju Premio Trio di Trieste.

Koncert bo ob 18. uri v mali dvorani gledališča Verdi. Združenje Chamber Music je v dveh desetletjih priredilo več kot 280 koncertov; nagrade Trio di Trieste se je udeležilo več kot 1.400 mladih, koncertom pa je sledilo približno 60 tisoč ljudi.

V kavarni San Marco pogovor s pisateljico Evo Taylor

Eva Taylor

V kavarni San Marco bo danes ob 17.30 javno srečanje, kjer se bosta Melita Richter in Barbara Ivancic pogovarjali z avtorico knjige Carta da zuccheru (založnik Fernandel) Eva Taylor. Roman opisuje zgodbo družine, ki je zbežala iz Vzhodne Nemčije tik pred gradnjo berlinskega zidu leta 1961.

STEFANO TIERI

FOTODAMJ@N

nim prizvokom. Vedno več je bilo rasiističnih govor in stereotipnih gledanj. Oddaja Specchio Straniero želi dati možnost prebežnikom, da odkritosrčno spregovorijo o lastnih zgodbah. Poleg tega lahko javno razglabljajo o različnih vidikih njihovih običajev in kultur in se tako počutijo vsaj malo manj odtujeni od okolja, v katerem trenutno živijo. V Trstu je veliko Afganistancev in Pakistancev, tako da je to obenem tudi priložnost ustvarjanja neke vrste kolektivne identitete.«

»Le živeti hočemo...«

Sattar, doma iz Afganistana, v Trstu živi od februarja 2013 in kot številni drugi neskončnemu čakalju za odobritev statusa azilanta kljubuje z vključevanjem v različne aktivnosti. V sklopu radijske oddaje Specchio Straniero si je zamislil rubriko, v kateri analizira rasiistične spletne in časopisne komentarje. Skuša torej nuditi nek pogled, ki presega stereotipno mišljenje in retoriko o tem, da priseljenci kradejo in posiljujejo. Tako Sattar: »Ljudje velikokrat težko razumejo situacijo. Nekateri je niti nočejo razumeti. Nam pravijo, da naj se vrnemo, od koder smo prišli. Razla-

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV - Knjiga

Kornel Abel in njegov Kras

Predstavitve slovenskega prevoda knjige Kornela Abela

FOTODAMJ@N

Kornel Abela, avstroogrskega pisatelja in majorja judovskega porekla, veže na naše kraje izkustvo prve svetovne vojne. Zaznamovala sta ga doberdobski in komenski Kras. O njegovih izkušnjah priča epizodni roman Kras, knjiga o Soči, ki je v slovenskem prevodu izšel leta 2007 pri Društvu Rat-Sloga Promo-SKulturE in so ga v Društvu slovenskih izobražencev predstavili v ponedeljek ob priložnosti stoletnice prve svetovne vojne. Avtor v zgodovinskem in literarnem besedilu skozi dvanajst epizod prikaže naše kraje, ki so bili v tistem obdobju priča avstroogrskim in italijanskim vojaškim spopadom.

Večer je po pozdravu predsednika DSI Sergija Pahorja uvedel Tomaž Simčič, ki je kmalu predal besedo Dario Frandoliču, uredniku slovenskega prevoda publikacije. »Ko sem leta 2001 prebral knjigo, sem začutil, da mi je avtor blizu in rekel sem si, da jo moram prevesti.« Dario Frandolič se je tako povezal z Mitjo Slane, ki je knjigo prevedel, sam pa je uredil prevod in napisal Abelov življenjepis ter predgovor. Zgodba se začne na Tolminskem mostišču, kjer je leta 1915 Abela nastopil kot stotnik generalštaba v Sv. Luciji. Majhni skupini bosanskih vojakov, ki jo je takrat vodil, je tam uspelo ugrabiti približno 500 italijanskih vojakov. Ta dogodek se mu je zarisal v spomin in ga spremljal na nadaljnji vojaški poti. Kmalu so ga poslali na Kras, kjer je nekaj mesecev preživel na fronti; pot ga je nato vodila na Dunaj, kjer je postal vodja ekspoziture na vojnem ministrstvu, zaradi obleganja judov pa se je kmalu umaknil v varnejši Weimar.

Na predstavitvi so brali odlomke dijaki biološkega oddelka zavoda Jožefa Stefana Maja Devetak, Nejc Kravos in Vera Sturman, ki so bili v lanskem šolskem letu udeleženi v projektu S Kornelom Abelom po poteh prve svetovne vojne ter Solange Degenhart in Robert Cotič z Goriškega. Kratka novela Čudež, ki so jo prebrali, priča o trenutku, ko se je stara cerkva v Jamljah zrušila pod bombnim napadom. Pod ruševinami ostane v jami ranjena majhna srnica, ki ji protagonista pomagata iz jame. Srnica ima močan simboličen pomen avtorjevega odnosa do življenja – krhke živali, ki je takrat, ko se je zrušila cerkev, na srečo preživela. Kras pa je medtem v tistih dneh in mesecih postajal vedno večji grob. »Kras postaja velikanski grob. Morda bomo nekoč izvedeli, koliko človeških življenj je pogoltnil. Danes o tem ne more še nihče nič reči. Kajti sploh ni bilo časa, da bi padlim tovarišem pripravili krščanski pokop z grobom, križem in blagoslovom«, piše Abel v epizodi Mrtvim.

Dario Frandolič je Abelovo življenje raziskoval največ na Dunaju, kjer so v arhivu shranjeni nekateri njegovi dokumenti in fotografije, ki danes predstavljajo dragoceno zgodovinsko pričevanje, ki se dotika tudi naših krajev. »Abel mi je bil všeč in mi je bil blizu, ker je to človek, ki gleda na ljudi s človeškega vidika in ne kakor vojak.« (bf)

GLEDALIŠKI VRTILJAK - V nedeljo

Muzikal Peter Strah za »korajžne« otroke

Polna dvorana otrok (zgoraj) se je »zagledala« v ...strah (spodaj)

FOTODAMJ@N

Tudi strahovi se lahko bojijo, tako kot vsak otrok ali odrasla oseba, pomembno pa je, da strah utegnemo premagati, ko je to potrebno. To je sporočilo nedeljske, že tretje predstave v okviru letošnje sezone Gledališkega vrtiljaka, ki je popoldne dvakrat bila na sporedu v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu. Tokrat je bilo v gosteh Gledališče iz desnega žepka iz Ljubljane, ki se je predstavilo z muzikalom Peter Strah, delom, ki je v sebi združilo igrano, lutkovno in glasbeno predstavo, katere avtor je Boštjan Štorman, ki je poskrbel tudi za scenografijo, režijo in izdelavo lutk. Zgodba govori o Petru Strahu, malem hišnem strahu, ki skupaj z družinskimi člani in drugimi strahovi prebiva v hotelu Strahovlad, ima pa »nedopustno« napako: tudi njega je namreč strah, vendar to na koncu premaga, ko se mora spopasti z dr. Korajžo, ki si je zadal nalogo, da s svojo čudežno napravo položi vse strahove v hotelu.

Je bilo otroke v dvorani kaj strah? Vse kaže, da ne, saj so vneto sodelovali z igralko Lucijo Čirovič, ki je mojstrsko vdihnila življenje skrbno izdelanim lutkam, prav tako so jim bile všeč pesmice in glasbeni vložki, za katere je poskrbel Goran Završnik, na svoj račun so prišli tudi odrasli, ki so občudovali

spretnost glavne igralkice. Pred vsako predstavo pa so otroci lahko tudi risali in lovili strahove skupaj z animatorko Petro iz Študijskega centra Melanie Klein. Tako se je Gledališki vrtiljak, ki ga prireja Radijski oder in Slovenska prosveta, že tretjič zavrtil, prihodnja predstava pa bo 6. decembra, na sam god sv. Miklavža, ko bo na sporedu »domača« predstava Čudežno darilo v izvedbi Slovenskega odra iz Trsta, ob tej priložnosti pa bo male in velike obiskal tudi sv. Miklavž.

V NEDELJO V Boljuncu Čez tri gore, čez tri dole ...

Tržaška folklorna skupina Stu ledi prireja čezmejno srečanje folklornih, glasbenih in ljudskih pevskih skupin Čez tri gore, čez tri dole ... v nedeljo 22. novembra ob 16. uri v občinskem gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu.

Program večera bodo izoblikovali plesalci in pevke domače Tržaške folklorne skupine Stu ledi (sicer tudi organizatorke celotne prireditve ter gostiteljice), Folklorna skupina Gartrož iz Nove Gorice, glasbena skupina Volk Folk ter ljudska moška pevska skupina Hruški fanti.

Večer je torej posvečen ljudskemu plesu, glasbi in petju, ki bodo prav gotovo prikazala delček tiste ljudske kulture, ki se je od vedno pretekala ob in preko meje, ki je danes tudi fizično ni več.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 18. novembra 2015

ROMAN

Sonce vzide ob 7.08 in zatone ob 16.32 - Dolžina dneva 9.24 - Luna vzide ob 12.18 in zatone ob 22.59.

Jutri, ČETRTEK, 19. novembra 2015

ELIZABETA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,2 stopinje C, zračni tlak 1019,3 mb ustaljen, vlaga 73-odstotna, veter 8 km na uro severovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,1 stopinje C.

Lekarne

Do nedelje, 22. novembra 2015:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8 - 040 767391.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30

»007 Spectre«.

ARISTON - 17.00, 19.00, 21.00 »Rams - Storia di due fratelli e otto pecore«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00 »Il prezzo della gloria«; 18.00 »Tom a la ferme«; 20.00 »Travelling Africa«.

FELLINI - 16.40 »Giotto l' amico dei pinguini«; 18.20 »Tutto può accadere a Broadway«; 20.00, 22.10 »Alaska«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.00, 22.10 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.20, 22.00 »45 anni«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.50, 21.10 »By the sea«.

KOPER - PLANET TUŠ - 20.40 »Do konca - Makedonska zgodba«; 19.50 »Družina v najem«; 15.30, 17.50 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.)«; 16.00 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.) 3D«; 20.01 »Igre lakote: Upor, 2. del 3D«; 18.30 »Skavti proti zombijem«; 15.30, 17.15, 18.00, 19.00, 20.30, 21.00 »Spectre«; 15.40, 16.15 »Ups! Noe je odšel...«; 17.10 »Ups! Noe je odšel...3D«; 18.10 »Zadnji lovec na čarovnice«.

NAZIONALE - 17.40, 20.30 »007 Spectre«; 16.40, 18.10 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pan - Viaggio sull' isola che non c'è«; 16.30, 20.00, 22.00 »Matrimonio al sud«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Gli ultimi saranno ultimi«; 18.10, 20.00, 22.00 »Premonition«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 15.50, 17.15, 18.45, 21.40 »007 Spectre«; 16.40 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 15.50, 17.55 »Belli di papà«; 20.00, 22.10 »Matrimonio al sud«; 15.55, 18.00, 20.05, 22.10 »Gli ultimi saranno ultimi«; 19.05, 21.30 »Premonitions«; 19.20, 21.45 »Il segreto dei suoi occhi«; 16.40, 19.00, 21.20 »Pan - Viaggio sull' isola che non c'è«; 16.40 »The last witch hunter«; 20.30 »Roger Waters The wall«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.30 »007 Spectre«; Dvorana 2: 17.30 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 19.50, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«; Dvorana 3: 17.15, 19.50 »Pan - Viaggio sull' isola che non c'è«; 22.00 »007 Spectre«; Dvorana 4: 17.45 »Gli ultimi saranno ultimi«; 20.00, 21.45 »Matrimonio al sud«; Dvorana 5: 18.15, 20.20 »Rams - Storia di due fratelli e otto pecore«; 22.10 »Gli ultimi saranno ultimi«.

Loterija 17. novembra 2015

Bari	57	36	65	33	53
Cagliari	76	1	51	20	49
Firenze	40	62	22	12	48
Genova	75	60	58	84	59
Milan	74	84	86	69	61
Neapelj	28	23	38	34	44
Palermo	10	62	37	14	84
Rim	48	67	18	11	54
Turin	52	73	24	90	66
Benetke	21	48	53	35	33
Nazionale	81	51	70	28	72

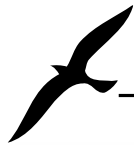
Super Enalotto Št. 138

27 29 39 54 59 74 jolly 79	
Nagradni sklad	27.793.760,53 €
Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
3 dobitniki s 5 točkami	63.708,81 €
576 dobitnikov s 4 točkami	335,74 €
20.979 dobitnikov s 3 točkami	18,32 €

Superstar

25

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
4 dobitniki s 4 točkami	33.574,00 €
137 dobitnikov s 3 točkami	1.832,00 €
2.070 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
12.803 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
31.070 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Rodila se je mala

Mija

in Genny in Ravla osrečila.
Z njima se veselimo

nonoti, tete in strici s Proseka
in Fossalona,
mali Miji pa želimo veliko
radostnih dni.

Čestitke

Danes praznuje zavidljiv življenjski jubilej, vedno mladostna gospa MARIJA VIDONI iz Nabrežine. Iskrene čestitke ter veliko zdravlja in vsega lepega ji želi Katja z družino.

Danes je poseben dan, ker JULIJA KANTE praznuje 9. rojstni dan. Naj v življenju te spremljata ljubezen in uspeh, nikoli pa iz lic naj ne zbledi tvoj nasmeh. Vse najboljše ti želi jo nonoti, tete, strici, Sara in Gabriel.

Izleti

TS360, v sodelovanju z založbama Mladika in ZTT, prireja avtobusni izlet na 31. slovenski knjižni sejem v sredo, 25. novembra. Odhod s Trga Oberdan ob 9.00, ob 9.20 z Opčin (bivša Lj. banka), povratek v Trst okrog 17.30. Info in prijave na tel. št. 040-363494.

UNINT - Šola Umetnosti (MFU-Kulturni dom Ferriz Olivares) vabi v nedeljo, 29. novembra, na vodeni ogled razstave »Metamorfoza genija - El Greco« v Trevisu z Leonardom Calvom. Info na tel. št. 338-3476253.

KRU.T - zaključuje se vpisovanje na izlet od 5. do 8. decembra v predpraznično Prago, stično mesto vzhodnega in zahodnega sveta. Program in prijave na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8 (2. nadstropje), tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KAM NA SILVESTROVANJE? SKD Drago Bojan - Gabrovec organizira od 31. decembra do 3. januarja, novoletno potepanje in Lovranu pri Opatiji. Info in vpis na tel. št. 340-2741920 (Mirela).

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 22. novembra.

Tel. 040-229439

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

OSMICA je odprta pri Škerku v Praprotu. Tel. št.: 040-200156.

RENZO TAVČAR je odprl osmico v Repnu 42. Tel. št.: 040-327135 ali 338-3916147.

VASILIJ PIPAN je odprl osmico v Mavinjah. Vabljeni! Tel. št. 040-299453.

Poslovni oglasi

GOSTILNA NA KRASU

išče kuharja/ kuharico z izkušnjami.

Tel 348-7883930

Mali oglasi

POSOJAM NA DOM napravo za merjenje radona v stanovanju in kletih. Tel. št.: 339-8201250.

PRODAM 2 cisterni iz nerjavečega jekla, 390 litrov vsaka - na olje. Cena po dogovoru. Tel. št.: 0039 333-1597015.

PRODAM 4 zimske gume yokohama

165-70R-14 po dobri ceni. Tel. št. 340-6106716.

PRODAM zimske gume z jeklenimi platišči za vozila renault - goodyear ultragrip7+ 195/65R15 po ugodni ceni. Tel. št.: 338-2105138.

STANOVANJE v Sesljanu, delno opremljeno, 90 kv.m., 3. nadstropje brez dvigala, damo v najem za 800,00 evrov s stroški. Tel. št.: 349-6475943.

STANOVANJE, Ul. Matteotti (TS), delno opremljeno, 50 kv.m., zadnje nadstropje z dvigalom, dajemo v najem za 400,00 evrov (stroški posebej). Tel. št.: 338-1464643.

V PREBENEGU imamo tri psičke majhne rasti. Ljubitelji naj se oglasijo na tel. št.: 040-231855, 040-213821.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (kuhanje, likanje, čiščenje), kot negovalka starejših oseb ali varuška. Tel. št.: 00386-31409423.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

Šolske vesti

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko l. 2015/16. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno bivališče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po dodiplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih. Vloge do 20. novembra v Ul. Ginnastica 72. Pogoji razpisa na www.skladtoncic.org.

URAD ZA IZOBRAŽEVANJE IN ŠOLSKÉ STORITVE sporoča, da je zaradi izčrpanja lestvice za š.l. 2015/16 v občinskih otroških jasli v Dolini, ponovno odprl vpisovanja za slovenski in italijanski oddelek. Informacije in vpisni obrazci na www.sandorligo-dolina.it.

Obvestila

AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SRENJ vabi predsednike upravnega in nadzornega odbora Jusov-Srenj v Tržaški pokrajini na sejo glavnega odbora, ki se bo odvijala danes, 18. novembra, ob 20.00 v sejni dvorani Mirka Špacapana na sedežu na Padričah.

JUS TREBČE obvešča člane in vaščane, da sprejema prošnje za nabiranje suhljadi na jursarskih površinah KO Trebče v sezoni 2015/16 danes, 18. novembra, od 17. do 19. ure v Hiški u'd Ljenčicke v Trebčah.

KD TINA MODOTTI vabi danes, 18. novembra, ob 20. uri v Ljudski dom na Pončani na srečanje na temo Ameriška protizgodovina: »Amerika pred Kolumbom, okolje, državljanska vojna, indijanski odpor in železnice«.

OBČINA ZGONIK, v sodelovanju s karabinjersko postajo iz Devinščine, prireja danes, 18. novembra, ob 16.00 v dvorani občinskega sveta v Zgoniku, srečanje o varnosti občanov. Vabljeni!

OBČINSKA KNJIŽNICA Nada Pertot v Nabrežini bo danes, 18. novembra, zaprta le v popoldanskih urah.

DAVČNI URAD OBČINE DOLINA obvešča, da bo v četrtek, 19. novembra, zaradi izpopolnjevalnega tečaja urad za davke zaprt.

KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja v četrtek, 19. novembra, od 18. ure dalje tečaj za predjedi. Vodila bo Nerina Ferfaglia. Info na tel. 040-415797 ali 331-1255035.

KMEČKA ZVEZA obvešča člane in kmetovalce, da so v teku srečanja, ki jih prireja Dežela FJK za predstavitev novega Programa razvoja podeželja (PRP) za obdobje 2014/20: 19. novembra, ob 19.00 v Avianu; 23. novembra, ob 17.00 v Cervignanu in 24. novembra, ob 10.30 v Codroipu.

KRU.T vabi člane in prijatelje na voden ogled Kleine Berlin na Ul. F. Severo v četrtek, 19. novembra, ob 15. uri. Zbirno mesto ob 14.45 v pritli-

čni veži društva na Ul. Cicerone 8. Obvezna predhodna prijava in informacije na sedežu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

ODDELEK ZA MLADE BRALCE NŠK vabi na srečanje s pravlično gostjo, ki bo v četrtek, 19. novembra, ob 16.30 v prostorih Narodnega doma, Ul. Filzi 14. Pravljico bo podala profesorica in stara mama Majda Mihačič. Glasbeno dobrodošlico bo na saksofon zaigral Erik Piščanc iz razreda prof. Marka Štoke.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - Krožek občine Dolina vabi člane in simpatizerje v četrtek, 19. novembra, ob 18. uri v dvorano v 1. nadstropju gledališča F. Prešeren v Boljuncu na aktiv in včlanjevanje.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi na obisk doma Fundacije Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin v Ul. Valussi 5, kjer bodo radi sprejeli otroška in ženska oblačila, igrače in potrebščine za šolo. Zbirno mesto pred cerkvijo, Ul. Rossetti 48, v četrtek, 19. novembra, ob 10. uri. Info na tel. 347-5469662 (Ivica).

OBČINA DOLINA za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, organizira v nedeljo, 22. novembra, zadnji brezplačni vodeni izlet ciklusa »Jesen v dolini Glinščice« 2015: V odkrivanju doline Glinščice«. Trajanje približno 3 ure. Namenjeno družinam in otrokom starejšim od 8 let. Zbirališče ob 9. uri v sprejemnem centru doline Glinščice v Boljuncu. Info in prijave do petka, 20. novembra, na: info@riservavalrosandra-glinscica.it, tel. št. 040-8329237 (pon.-pet. 9.00-13.00)

50-LETNIKI IZ BREGA organiziramo večerjo v soboto, 28. novembra.

Vpis do sobote, 21. novembra, v cvetličarni v Boljuncu.

DELAVNICA SOMATSKEGA GIBANJA - SKD Igo Gruden obvešča, da bo v nedeljo, 22. novembra, potekala triurna delavnica pod vodstvom priznanega fizioterapevta Aleša Ernsta. Pričetek ob 15. uri v prostorih KD I. Gruden v Nabrežini. Število mest je omejeno. Predhodni vpis na tel. 349-6483822 (Mileva).

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da v nedeljo, 22. novembra, ob 18. uri bo koncert v telovadnici v Sovodnjah (ob 15. uri odhod avtobusa s Padrič). V torek, 24. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah, redna pevka vaja. V sredo, 25. novembra, ob 20.45 seja odbora.

DSI vabi v ponedeljek, 23. novembra, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, na večer posvečen 40-letnici delovanja Slovenske skupnosti. O preteklem delu in novih nalogah bodo govorili Rafko Dolhar, Igor Gabrovec in Peter Močnik.

OBČINA ZGONIK obvešča, da so brezplačno na razpolago prostori v občinski stavbi za fotografske in slikarske razstave. Prošnje (kratki življenjepis, predstavitev razstave in fotografija o predlagani razstavi) sprejme na segreteria@com-sgonico.regione.fvg.it ali pa na občinskem vložišču do 23. novembra, do 12. ure.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželne sveta, da bo seja v ponedeljek, 23. novembra, ob 19. uri na sedežu SKD Igo Gruden, Nabrežina 89.

ZADRUGA DOLGA KRONA DOLINA, v sodelovanju s Kmečko Zvezo in KGZ Nova Gorica, prireja srečanje »Kako z oljko v zimskem in spomladanskem času« v ponedeljek, 23. novembra, ob 18. uri na Dolgi Kroni v Dolini. Predavala bo specialistka za sadjarstvo in oljkarstvo univ. dipl. ing. agr. Irena Vrhovnik. Prijave na anadolina2@gmail.it, tel. 338-5722967 ter v petek in soboto, od 17. do 20. ure (v soboto tudi 11.00-13.00) na Dolgi Kroni.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi svoje

člane na društveno večerjo, ki bo v soboto, 28. novembra, ob 19.30 v Saležu št. 108. Obvezna prijava v tajništvo društva najkasneje do srede, 25. novembra.

OBČINA DOLINA sporoča, da je do 25. novembra (pon.-pet. 8.30-12.15; pon. tudi 14.30-16.45) mogoče predstaviti vlogo za dodelitev v brezplačnem komodatnu kompostnika za domače kompostiranje. Obrazec na www.sandorligo-dolina.it ali na občinskem sedežu.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU prireja v sredo, 25. novembra, ob 18. uri srečanje s pesnikom in pisateljem Markom Kravosom. Vabljeni!

SLOVIK - Ekonomija, finance in podjetništvo za začetnike (za študente, maturante, mlajše kadre, ki želijo postati podjetniki) v soboto, 5. in 12. decembra, obsega 2 x 3 krajše delavnice (skupaj 12 ur), v Trstu in/ali Gorici. Prijave do srede, 25. novembra, na info@slovik.org.

40-LETNIKI s Tržaškega, združite se! Če na tvojem rojstnem listu je zapisana letnica 1975 in če si pozabil, kdo so tvoji sovrstniki, pridi na večerjo, ki bo v petek, 27. novembra, ob 19.30 v restavraciji v Repnu. Potrdi svojo prisotnost z imenom in tel. št. na 40letniki@gmail.com.

35-LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28. novembra, v Repnu. Informacije na tel. št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718 (Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN ZSKD »Do svobodnega giba« bo v soboto, 28. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

ZSKD obvešča včlanjene zборе, da je na www.zpzz.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava možna do vključno 4. decembra.

KLAPA 1936 iz dolinske občine organizira v nedeljo, 13. decembra, že tradicionalno božično kosilo. Za informacije po tel. št.: 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Just).

KNJIŽNICA BORISA PAHORJA v Kulturnem domu Prosek/Kontovel izposoja čtiva ob ponedeljkih, od 18.30 do 19.30. Vabljeni!

Prireditve

TS360, Oberdankov trg, založbi ZTT in Mladika vabijo danes, 18. novembra, ob 10. uri na Kavov s knjigo. Predstavili bomo letošnji 31. slovenski knjižni sejem in knjižne novosti tržaških založb Mladika in ZTT. Sledila bo otvoritev 1. tržaškega knjižnega sejma, ki bo odprt do 28. novembra.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v četrtek, 19. novembra, ob 20. uri v dvorano Finžgarjevega doma, Dunajska 35 (Opčine), na prvo srečanje niza predavanj »Za osebno rast in boljšo družbo«. Na temo »Ustvarjalni dialog gradi odnose« bo predavala psihologinja in psihoterapevtka, avtorica več knjig, Silva Matos.

TS360, Oberdankov trg 7, vabi v četrtek, 19. novembra, ob 18. uri na odprti razstave stolov Sunrise Design.

DRUŠTVO ZVEZDA vabi v petek, 20. novembra, ob 20. uri v Ljudski dom v Podlonjerju na koncert ciganske, balkanske in ljudske argentinske glasbe dua Jolly »del Folk«.

SKLAD MITJA ČUK vabi na otvoritev razstave »Černigovo v spomin« ob 30. obletnici umetnikove smrti v petek, 20. novembra, ob 18.30 v Bambičevu galerijo na Opčinah, Proseška ul. 131-133. Uvodna misel prof. Franko Vecchiet. Sodeluje OPZ OŠ Avgust Černigoj s Proseka. Urnik razstave do 4. decembra: 10.00-12.00, 17.00-18.00 (od ponedeljka do petka) in po dogovoru (tel. 040-212289).

SKD LONJER-KATINARA vabi na celovečerni koncert ob 10. obletnici Pevskega zbora Tončka Čok iz Lonjerja v nedeljo, 22. novembra, ob 18.30 v Športno kulturnem centru v

Lonjerju. Sodeluje Nomos Ensemble Wind Quartet.

SSG in Zadruga Kulturni dom Prosek-Kontovel vabita na ogled uprizoritve »Kako postati Slovenci v 50. minutah«, ki bo v nedeljo, 22. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

TFS STU LEDI - »Čez tri gore, čez tri dole...«, čezmejno srečanje folklornih, glasbenih in ljudskih pevskih skupin. Sodelujejo: FS Gartrož - Nova Gorica, Hruški fanti, glasbena skupina Volk Folk, plesalci in pevke TFS Stu ledi. V nedeljo, 22. novembra, ob 16. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Toplo vabljeni.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, vabi v petek, 27. novembra, ob 20.30 na srečanje dveh zborov »Je petje najlepše opravilo«. Nastopata ŽVS Barkovlje, vodi Aleksandra Pertot in MePZ Lipa iz Bazovice, vodi Tamara Ražem Locatelli.

GLASBENA MATICA, s pokroviteljstvom Generalnega konzulata RS v Trstu, vabi na predstavitev zgodovinske monografije »Trst. Umetnostni izraz ob nacionalnem vprašanju - Glasba, likovna in besedna umetnost ob slovensko - italijanski meji v drugi polovici 19. stoletja«, ki bo v soboto, 28. novembra, ob 17.30 v veliki dvorani Trgovinske zbornice v Trstu, Borzni trg 14.

SKD VIGRED vabi v nedeljo, 29. novembra, ob 17.30 v Štalco v Šempolaju na ogled komedije »Svakinja da te kap« v izvedbi KD Kraški dom - Repen in Razvojnega združenja Repentabor.

SSG IN DRUŠTVO ZVEZDA vabita v ponedeljek, 30. novembra, ob 20. uri v Ljudski dom v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) na ogled uprizoritve »Kako postati Slovenci v 50. minutah«.

RAZSTAVA »KRAS IN MORJE« Majde Pertotti je na ogled v restavraciji v Sesljanu št. 59.

Prispevki

V spomin na Marico Lazar por. Budin daruje sestrčna Verica Škabar 50,00 evrov za MoPZ RZ.

Zapustil nas je naš dragi

Dolfi Wilhelm (Guglielmi)

Žalostno vest sporočajo

žena Mariuccia, hčerki Marina in Daniela z Giorgiom, vnuka Katerina in Matej z Darjo, brat Rudi in sorodniki

Od njega se bomo poslovili v petek, 20. novembra, od 13.00 do 15.00 v kapelici na pokopališču na Opčinah.

Opčine, 18. novembra 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Ob izgubi dragega očeta izrekamo profesorici Danieli Guglielmi občuteno sožalje

vsi na večstopenjski šoli Vladimirja Bartola

Ob izgubi dragega brata Emilia Starca izreka Marcellu in družini iskreno sožalje

SKD Slavec Ricmanje-Log

OPČINE - Andrej Ivanou na srečanju z mednarodno razsežnostjo

Nadarjen pianist, ki ljubi viharne pasaže

Skd Tabor v sodelovanju z društvom Piano/FVG, SEP in drugih partnerjev

Ivanou med nastopom v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah

FOTODAMJ@N

OPČINE - Openska glasbena srečanja lahko računajo na zvest krog poslušalcev, ki se radi zberejo v Prosvetnem domu, da prisluhnejo predlogom, ki jih umetniški vodja Luca Ferrini že osemnajst let marljivo zbira pretežno med mladimi, pa tudi starejšimi glasbeniki iz ožje in širše okolice. Prvi koncert sezone 2015-16 pa je krepko prekorajčil običajne meje, kajti gostoval je mladi beloruski pianist Andrej Ivanou. Nastop je bil sad sodelovanja z društvom Piano/FVG, ki uživa podporo Srednjeevropske pobude (SEP), zavarovalnice ITAS, Hranilnice iz Pordenona, predvsem pa tovarne Fazioli, ki je ob tej priložnosti poslala na Opčine razkošen koncertni klavir.

Predsednica SKD Tabor Dunja Sosič se je vsem toplo zahvalila za sodelovanje in dejala, da je mednarodna razsežnost dogodka lep pokazatelj volje do združevanja in premestitve vseh razhajanj, želje po miru, ki je zelo občutena po tragičnih pariških dogodkih. Občinstvo je nagovoril tudi predstavnik društva Piano/FVG Davide Fregona, ki je izrazil svoje veselje ob novem sodelovanju, za SEP pa je bila prisotna Barbara Fabro.

Andrej Ivanou se je leta 1990 rodil v Vitebsku, Chagallovem mestu, študiral pa je v Minsku in nato v Moskvi ter požel že vrsto nagrad doma in po svetu. Na tekmovanju, ki ga je v Sacleju organiziralo društvo Piano/FVG, se je uvrstil na tretje mesto, bil pa je nagraden kot najboljši tekmovalac iz držav članic SEP.

Program je bil lepo izbran in se je odprl z Mozartovo Sonato v C-Duru KV 330, v kateri je pianist pokazal adute: bistro in tehnično neoporečno igro, ki se raje pedaja zanosu hitrih tempov, nekoliko manj pa se pogloblja v lepoto umirjenih stavkov. Sledila je Sonata št.4 op.29 Sergeja Prokofjeva, ki je še jasneje razkrila pianistovo osebnost: veliko naslade ob viharne pasažah, ki so zazvenele z bogatim zvokom koncertnega klavirja, zraven pa tudi pozornost do lirskih pasaž, ki pa še ni dosegla ganljive globine.

Andrej Ivanou je nato zaigral 24 Preludijev op.28 Fryderyka Chopina, čudovito sosledje glasbenih idej, v katerih je poljski skladatelj razvil svoje originalne prijeme z izvirnostjo in ustvarjalnostjo, ki je zapustila globoko sled v klavirski glasbi 19. in tudi 20.stoletja. Mladi interpret je pokazal svojo vrhunsko spretnost, a tudi rahločutnost in lahko računamo, da bo s časom lahko enakomerneje obvladal

zahtevnost celotnega loka, ki je kljub navidezni razdrobljenosti očarljiva glasbena pripoved.

Dolgi in navdušeni aplavzi so priklicali zelo lep dodatek, ki je bil podtalno vezan na Chopinove preludije, saj lahko tu pa tam zaslišimo, kako je Franz Schubert očaral skladate-

lja: Ivanou se je poslovil s prepričljivo izvedbo Schubertovega Impromptuja op.142.

Prihodnje srečanje bo 6. decembra oblikoval ljubljanski ansambel MD7, ki se pretežno posveča sodobni glasbi.

Katja Kralj

Sugestije cirkuške umetnosti v Rossettiju

TRST - Jutri se v tržaškem gledališču Rossetti začneja abonmajski program muzikalov in velikih dogodkov, in sicer s predstavo **La verità** priznanega ustvarjalca sodobnega cirkuškega žanra Danieleja Paschija Finzija, ki se je gledalcem doslej prikupil z marsikatero presenetljivo in odmevno predstavo, denimo Rain za Cirque Éloize, ki je v Trstu gostovala leta 2009, in Sprevod za Cirque du Soleil, a tudi slovesno sklenitev zimskih olimpijskih iger leta 2006 v Turinu in lani v Sočiju.

Njegova zadnja predstava La verità je doživela krstno uprizoritev leta 2013 v Montrealu v Kanadi in odtlej uspešno gostuje po vsem svetu. V njej nastopa trinajst vrhunskih umetnikov, ki pred očmi gledalcev ustvarjajo presenetljive vizualne sugestije. Poleg tega je edinstveni motiv, ki je navdihnil predstavo: nedavno so v pozabljenem zaboju našli originalno kuliso, ki jo je slikar Salvador Dalí ustvaril za po Wagnerjevi operi Tristan in Izolda povzet balet Tristan Fou, ki so ga med ostrimi polemikami uprizorili leta 1944 na Manhattnu: za Danieleja Paschija Finzija kulisa izpoveduje bistvo resnice v gledališču.

Predstava bo na sporedu jutri, v petek in soboto ob 20.30, v soboto in nedeljo ob 16.30. Cena vstopnic se giblje med 15 in 49 evri.

SEŽANA - Jutri v Kosovelovem domu predvajanje filma Martina Turka

Doberdob – roman upornika

SEŽANA - Jutri ob 20. uri bodo v veliki dvorani Kosovelovega doma Sežana predstavili igrano dokumentarni film Doberdob v režiji mladega in priznanega tržaškega režiserja Martina Turka. Roman Doberdob je nastajal v obdobju, ki ga je Prežihov Voranc zaradi aktivnega političnega življenja večinoma zgodil v ilegali, s tem pa je povezana tudi nenavadna zgodba o nastanku romana, ki sega do leta 1940, ko je bil končno objavljen. Doberdob velja za edini slovenski samostojen roman na temo prve svetovne vojne.

Ljubljanska premiera filma je bila 9. novembra (produkcija Bela film), predvajali pa so ga že tudi v Gorici in Ravnah na Koroškem. Igrano-dokumentarni film, v katerem nastopajo razni sogovorniki in poznavalci (Srečko Kermavner, Aleš Valič, Jure Orel), je predvsem pripoved o Vorančevem življenju. Bil je to eden prvih slovenskih komunistov, kot član kominterne je prepotoval vso Evropo, v Rusiji se je srečal z Mao Zedongom, govoril je pet jezikov, več let je preživel v ječah in taboriščih, med drugo svetovno vojno ga je menda zasliševal sam Himmler. Bil je Titov tekmelec in po vojni je padel v nemilost, odstranili so ga iz političnega sveta in mu dovolili samo še ukvarjanje s kulturo. Zavzel se je za ohranitev Mohorjeve družbe.

Martin Turk pravi, da je zaljubljen v roman Doberdob. »Vsi zamejci imamo doma izdajo iz leta 1980. Tudi če je vsi ne preberejo, jo imajo doma in vedo, da roman obstaja. Začetna ideja dokumentarca je bila predstaviti pomen romana, med raziskovanjem pa sem spoznal, da je v Sloveniji precej manj poznan. Ljudje po-

znajo predvsem Solzice in Boj na požiralniku.« Ključno je bilo srečanje z vnukinjo Prežihove Metko Petrič, ki mu je povedala številne anekdote, Prežihovo figuro je predstavila v drugi luči.

Film traja 74 minut, vstopnica stane je 3,50 €. Predvajanju bo sledil pogovor z režiserjem.

SKLADIŠČE IDEJ - Predavanje Giulie Giorgi Slovenski slikarji in vrsta protislovij

Giulia Giorgi med predavanjem

FOTODAMJ@N

TRST - Doktorska disertacija umetnostne zgodovinarke Giulie Giorgi, ki je nastajala med univerzama v Vidmu in Ljubljani, raziskuje slovensko umetnost v Italiji v dvajsetem stoletju. V petek je Giorgijeva v Skladišču idej v Trstu vodila predavanje z naslovom **Slovenska umetnost v Trstu med dvema razstavama 1907-1927**. Dogodek je sodil v spremljevalni spored dogodkov razstave **Svet je tam – novejša umetnost v Trstu 1910-1940**, ki jo je postavila Pokrajina Trst. Giulia Giorgi je tudi članica skupine kustosov razstave, na kateri so na ogled tudi dela Avgusta Černigoja (včeraj je minilo 30 let od njegove smrti) in Vena Pilon in bo na ogled vse do 6. januarja.

»Leta 1907 se je zgodil vzpon tržaškega slovenstva tudi na področju likovne umetnosti. V Narodnem domu je potekala namreč tretja slovenska umetniška razstava. Ta tip dogodka, med katerim so se umetniki združevali po narodnostnem principu, je bila novost, ki se je pred tržaškim dogodkom zgodila le dvakrat v Ljubljani,« je uvo doma povedala Giorgijeva. V Narodnem domu se je tako začela zbirati tudi skupina likovnikov vse do njegovega požiga leta 1920.

Hkrati se je začel slovenski tržaški in goriški likovni razred, prav tako kot italijanski, izobraževati po Evropi, kar je privedlo do paradoksalnih sorodnosti med likovnim ustvarjanjem »privilegirane« in »barbarske« naroda. Višek paradoksa se je zgodil leta 1927. Pri Svetem Ivanu so namreč

Bambič, Gorše, Šešek in Sirk postavili kolektivno razstavo: oblasti so jo zaprle že pred odprtjem. Zanimiv je podatek, da sta se istega dne prisilno združila Tržaško društvo umetnikov in Sindikat lepih umetnosti, čigar naziv se je kmalu razširil na Fašistični sindikat lepih umetnosti. Ravno ta sindikat je nekaj tednov po tem dogodku priredil kolektivno razstavo v Ljudskem vrtu v Trstu, na kateri so sodelovali tudi že omenjeni Gorše ter Lojze Špacapan, Veno Pilon in drugi. Avgust Černigoj je tam postavil slavni konstruktivistični ambient, reprodukcija katerega stoji danes v Moderni galeriji v Ljubljani. »Pozneje se je vzdušje na prehodu iz dvajsetih v trideseta leta razbelilo do mere, da se je večina slovenskih umetnikov izselila in torej začasno nehala ustvarjati v našem prostoru« je zaključila predavateljica.

Protislovni razstavi iz leta 1927 v odnosu do narodne identitete likovnikov ostajata neznanki. Nimamo namreč podatkov o konkretnih razlogih, zakaj so eno razstavo prepovedali, pri drugi pa vključili slovenske umetnike. Neznanka je tudi subjektivno opredeljevanje posameznega umetnika glede na svojo narodnost. Kot tudi nimamo podatkov o razmerju med pošteno kritiko in politično-ideološko manipulacijo oz. cenzuro v tistem zgodovinskem trenutku.

Ne nazadnje pa ostaja vprašanje ali je sploh možno in smiselno razbirati narodno identiteto avantgardnega umetnika iz njegovega izdelka. (mlis)

Dež, veter, sneg...
vsako jutro
sem pred vašim
pragom.

TO NI...
KARTAKO!

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zgodaj zjutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamo **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja. Če se naročite takoj, boste Primorski dnevnik **do konca letošnjega leta na dom prejeli brezplačno**.

 Primorski
dnevnik

 Zadruga
Primorski dnevnik

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

JUŽNA GRADIŠČANSKA - Domovina treh narodov in kultur

Zdravilne vode, dobra vina

Pred padcem Zelezne zavese pred 25 leti je bila južna Gradiščanska, regija ob tromeji Avstrija-Madžarska-Slovenija, zagotovo eno najbolj odrinjenih in nerazvitih ozemelj na jugovzhodu današnje Avstrije. Danes je regija na prehodu v panonsko nižino cvetoč košček zemlje na območju te najmlajše (od leta 1921) avstrijske zvezne dežele, ki v „novi Evropi“ unovči svoje številne prednosti. Je regija kakovostnih vin, sodobnih zdravilišč in široke turistične ponudbe. Še posebej pa je regija z bogato kulturno dediščino zaradi svoje jezikovne, kulturne in etnične raznolikosti. Poleg nemško govorečih Avstrijcev namreč tu živita skozi več stoletij še dva naroda - Hrvati in Madžari. Letos je južno Gradiščansko, katero zdaj že nekaj let tržijo kot enotno turistično regijo „Südburgenland“, obiskalo več kot milijon turistov iz cele Evrope in celega sveta.

Zdravstveni turizem

Zdravstveni turizem se osredotoči na zdravilišče Stegersbach, ki je v zadnjih letih nastalo bolj po naključju. Avstrijska naftna družba ÖMV je namreč tu vrtala po nafti, a so naleteli na tople vrelce. Ni trajalo dolgo in so se našli pogumni privatniki, ki so v nekaj letih zgradili obširno zdravilišče z vso potrebno infrastrukturo – tudi s pomočjo sredstev Evropske unije, ki je po letu 1990, torej padcu železne zavese na madžarski meji z Avstrijo, namenila predvsem zaostalom, nerazvitim regijam posebna denarna sredstva.

Danes slovi zdravilišče v Stegersbachu zaradi modernega hotelskega naselja z več kot tisoč postelji, zdravljenju različnih bolezni, objekti za rekreacijo, igriščem za golf ter drugimi turističnimi ponudbami. Obiskovalci prihajajo iz vseh dežel Evrope, predvsem iz Nemčije, iz cele Avstrije, ter iz sosednjih držav. Pri tem veriga zdravilišč uspešno nastopa kot zveza, ki nastopa tako na evropskem kot na svetovnem trgu. Sodeluje tudi z deželno turistično agencijo oz. turistično regijo Južna Gradiščanska ter z avstrijsko turistično zvezo.

Vino in kulinarika

Najbolj južna regija zvezne dežele Gradiščanska je tudi vinska regija z številnimi kvalitetnimi vini. Najbolj znano vino iz te dežele je t.i. „Uhudler“, mešanica iz grozdja več različnih vinskih trt. Obiskovalce dežele spremljajo na potovanju po deželi številni vinogradi, okoli sto vinskih klet oz. hiš (večina njih je ohranjenih hiš s slamnatimi strehami), ter nešteti podeželskih (sezonskih) gostiln. Za daljše dopuste vabijo novi sodobni hoteli s tremi in štirimi zvezdami, npr. novi hotel „Das Eisenberg“ s pogle-

dom na sosednjo Slovenijo. K vinu spadajo seveda kulinarčne specialitete panonske kuhinje. Zato tudi ni poti mimo obiska vinske kletne četrti v Heiligenbrunn (Sveti studenec), kjer strežejo tudi madžarske (panonske) jedi, ali vinogradov v Eisenbergu, kjer proizvajajo letno okoli 65.000 steklenic visoko kvalitetnega vina Wachter-Wiesler. Večina gre v izvoz.

Južna Gradiščanska, do plebiscita leta 1921

Zahodna Madžarska (Deutsch-Westungarn), je domovina treh narodov – (nemškogovorečih) Avstrijcev, Madžarov in Hrvatov. Medtem ko so Avstrijci in Madžari prisotni na skoraj celotnem območju Gradiščanske, živijo gradiščanski Hrvati predvsem v južnem in srednjem delu sedanjega zvezne dežele. Večji znani kraji so npr. Gornja Borta, Stinjaki, Veliki Borištov, idr. Številna naselja so do danes ohranili obliko tipične hrvaške (cestne) vasi, ki jo v Avstriji najdemo samo šena tem območju.

Hrvaška manjšina

Hrvaška manjšina na Gradiščanskem danes šteje med 25.000 in 30.000 pripadnikov in je - številčno - največja v Avstriji. Njene pravice kot manjšina so - kot tudi za koroške Slovence - zapisane v Avstrijski državni pogodbi iz leta 1955. Dvojezične table stojijo v okoli 200 krajih, dvojezična topografija pa je - v nasprotju z ureditvijo na Koroškem - vidna tudi na vseh javnih poslopih - od občinskega urada do gasilskega doma ali otroškega vrtca. Kot na Koroškem tudi na Gradiščanskem število hrvaško govorečih stagnira ali celo upada, čeprav je ureditev npr. na področju osnovnega šolstva na narodnostno-mešanem ozemlju Hrvatoma bolj naklonjena kot Slovcem na Koroškem. Medtem ko morajo starši na Gradiščanskem izrecno odjaviti otroke od dvojezičnega pouka, je na Koroškem potrebna aktivna prijava otrok. Močno prisotna je hrvaščina tudi na cerkvenem področju.

Manjšinske pravice madžarske narodne skupnosti na Gradiščan-

skem pa so zajete v (avstrijskem) Zakonu o narodnih skupinah iz leta 1976. Dvojezičnih krajevnih tabel je le malo, pozitiven pa je razvoj predvsem na področju šolstva in izobraževanja.

Odprta, tolerantna dežela

Vsekakor je Gradiščanska, posebej njen južni del, primer za odprto in tolerantno deželo, ki je premagala odrinjenost in obremenitve v preteklosti. Kulturno, jezikovno in narodnostno raznolikost razumejo njeni prebivalci predvsem kot obogatitev in jo kot takšno tudi posredujejo obiskovalcem dežele. Npr. kraj Bildein, „vas brez meje“, s pohodniško potjo, ki večkrat prečka mejo z Madžarsko oz. mejno reko Pinka in pri tem pohodniku posreduje občutek življenja ob meji in z mejo v različnih obdobjih. To v obliki številnih postaj.

Prav ta odnos je verjetno tudi razlog, da so si številni umetniki, glasbeniki, pisatelji, itd. iz cele Avstrije, predvsem pa iz bližnjega Dunaja, izbrali za svojo novo domovino ali so tu črpali svojo ustvarjalno moč prav ta majhen košček zemlje na jugovzhodu Avstrije. Med njimi tudi svetovna znana koroška pisatelj Peter Handke in Peter Turrini, ki sta se večkrat mudili delavnici umetnikov in literatov v Neumarktu ob reki Raab, ki je obenem tudi etnološki muzej, ki ga vodi gradiščanska Hrvatica Petra Werkovits.

Bogata kulturna dediščina

Obiska vredni so tudi umetniški park Paula Mühlhauserja v Olbendorfu, etnološki muzej v Gerersdorfu, geološki muzej (Felsenmuseum) v Bernsteinu ter ogled „hiše zgodovine“ v kraju Bildein. Nenazadnje vabi na obisk največji kraj regije, mesto Güssing. Znamenitost mesta je njen grad iz leta 1157, najstarejši na Gradiščanskem. V njem poteka tudi vsakoletno prireditev „kulturno poletje!“

Ivan Lukan

GORICA - Predsednik muslimanskega združenja El Houda Kamal El Ammari

»Atentati prizadeli najprej nas«

»Pariški dogodki so v prvi vrsti prizadeli ravno nas. Kar ti ljudje počnejo, ni nima nobene povezave z islamom: gre za nečloveška dejanja, ki jih obsojamo in ki kvarijo ugled naše skupnosti. Terorizmu na celi črti nasprotujemo, družinam žrtev izražamo sočutje,« pravi Kamal El Ammari, predsednik muslimanskega kulturnega združenja El Houda (Prava pot), ki deluje v Gorici. Sedež ima v Ulici Mameli, kjer se goriški muslimani redno srečujejo ter udeležujejo skupnih molitev in predavanj. El Ammarija smo vprašali, kako goriška muslimanska skupnost gleda na petkove krvave napade v Franciji, hkrati nas je zanimala njegova izkušnja priseljence, ki se je odlično vključil v goriško okolje.

Kamal El Ammari je Maročan, na Goriškem pa živi že celih šestnajst let. S ponosom pove, da je pridobil tudi italijansko državljanstvo, da sodeluje s civilno zaščito in krvodajalci. Z ženo sta si dom uredila v Krminu, kjer je zaposlen kot delavec pri podjetju Fiscatech. Imata tri otroke, stare 24, 22 in deset let. »Moj zadnji sin se je rodil v Italiji, na Krminskem obiskuje šolo. Čeprav sem musliman, se nisem nikoli pritoževal nad razpelo v razredu ali hrano v menzi. Prepričan sem, da je treba spoštovati kulturo okolja, ki te je sprejelo. Ko grem na večerjo s svojimi sodelavci, me nič ne moti, če jedo svinjsko meso. Jaz si pač naročim piščančca,« pravi El Ammari, po katerem islam nima nobenega opravka z Islamsko državo: »Popolnoma soglašam s papežem, ki je dejal, da so njihova dejanja nečloveška. To ni vera, to je pobijanje nedolžnih ljudi. V Maroku sem bil štirinajst let vojak, še na kraj pameti pa mi ni padlo, da bi lahko streljal na civiliste. Teroristi niso muslimani, oni omadežujejo našo vero in nam delajo škodo! Naša skupnost se trudi, da bi pridobila zaupanje ostalih državljanov, oni ves ta napor izničijo v spodbujanju nestrpnost.«

El Ammari (levo) in molilnica v Ulici Mameli v Gorici (zgoraj)

El Ammari se je v nedeljo udeležil manifestacije proti terorizmu v Vidmu, kjer je zastopal goriško združenje El Houda. Le-to so ustanovili pred enajstimi leti. »Nimamo velikega števila članov. Zadnje čase se nas na molitvah zbira mnogo več, ker se nam pridružujejo tudi prebežniki. Pri izbiri imamov in predavateljev smo zelo pozorni. Vedno pazimo, da ne gre za skrajneže, saj ne bomo imeli problemov. Sovražnih govorov ne maramo,« je poudaril El Ammari, ki nam je potrdil, da je muslimansko središče v Gorici obiskoval tudi Makedonec Elmir Avmedoski, eden izmed tujih borcev, ki so se

iz Italije šli bojevati za Islamsko državo v Sirijo. »Novica me je zelo presenetila. Če bi kaj takega zasluhlil, bi bil prvi, ki bi ga prijavil. Kdor zgreši, naj plača. Muslimani smo tu v Italiji najprej gostje, z ljudmi, ki so nas sprejeli, moramo živeti v sožitju. Zame je Italija velika družina, katere sinovi so kristjani, muslimani in pripadniki drugih ver. Če želimo uspešno kljubovati Islamski državi in jo premagati, moramo biti složni. Združiti moramo moči proti temu "virusu", ki nas straši. Zaupati moramo drug drugemu,« je zaključil Kamal El Ammari.

Aleksija Ambrosi

GORICA - Pakistanec Manzoor

»Dom zapuščamo, ker bežimo pred skrajneži«

Devetnajstletnega Manzoorja smo spoznali pred približno poldrugim mesecem. Takrat je mladi Pakistanec nestrpnost čakal na 14. oktober, ko se je na goriški prefekturi sestala komisija, ki je obravnavala njegovo prošnjo za azil. Manzoorjeva pot do Gorice je bila dolga, naporna, saj je iz rodnega Pakistana peš prečkal gorovja do Irana in se nato napotil v Turčijo, kjer se je skril v tovornjak, ki ga je popeljal do Bolgarije. Ponoči je prečkal srbsko mejo, dospel je do Madžarske, nato do Avstrije, svojo pot je nato 28. februarja letos zaključil v Gorici. Manzoorja smo ponovno poiskali in se z njim pogovorili o odločitvi komisije, neizogibno pa je bilo tudi vprašanje o krvavem dogajanju v Parizu.

Pozdravljen, Manzoor. Je komisija na goriški prefekturi odobrila tvojo prošnjo za azil?

K sreči je vse urejeno, tako da imam sedaj pravico do dveletnega prostega gibanja in prebivanja v Evropski uniji.

Ali je bila birokratska pot zapletena?

Ni bilo lahko. Moral sem nastopiti pred dvema komisijama, obe pa sta mi postavili veliko vprašanj, na primer zakaj in kako sem prišel v Italijo? Na zahtevo komisij sem moral tudi večkrat obrazložiti svojo zgodbo, tako da je bilo kar naporno.

Kakšne načrte imaš sedaj, ko je ta pomembni korak opravljen?

Moje trenutno stanje je le začasno, saj sem se do statusa azilanta dokopal na podlagi t.i. humanitarne zaščite oziroma varstva človekovih pravic. Zaenkrat ostajam v Gorici. Še vedno pomagam prostovoljcem pri prevajanju, saj veliko beguncev, ki prihaja na Goriško, ne zna angleščine, sam pa obvladam jezika paštu in urdu. Iščem hkrati zaposlitev. Pomagali mi bodo pripraviti življenjepis, povedali so mi tudi, da se moram naučiti italijanščine, saj naj bi tako prej prišel do dela. Rad bi ostal v Italiji, če pa bo potrebno, se bom odselil.

Dobro veš, da je tudi tukajšnja javnost prizadeta zaradi krvavih pariških dogodkov. Radi bi slišali tvoje mnenje.

Napadi v Parizu so me razburili in razočarali. To se ne bi smelo zgoditi.

Musliman si. Mnogi za te napade obtožujejo pripadnike islamske vere. Kaj praviš na to?

Zgrešeno je obtoževati muslimane in

Manzoor v Gorici

islam. Religija nas ne uči ubijati. V Parizu so umrli nedolžni ljudje. Islam, v katerem se jaz prepoznavam, nam ne narekuje takih ekstremnih dejanj, temveč spodbuja mir med ljudmi. Sam želim pomagati in spoštujem prav vse ljudi, tako mlajše kot starejše, to me je naučila religija. Dogajanje v Parizu nima kaj opraviti z islamom in z nobeno vero.

Tudi v luči pariškega dogajanja povzroča begunski val med ljudmi še večjo zaskrbljenost. Po Evropi vlečejo mreže in nameščajo ograje.

Begunci prihajajo oziroma prihajamo, zato da bi tu našli boljše življenje. Ko bi v naših domovinah ne bilo vojn ali talibanskega nasilja, ne bi imeli razloga, da bi bežali in se izpostavljali neštetim nevarnostim dolge in naporne poti. Marsikdo bi lahko tudi ostal v Pakistanu, Siriji in v drugih državah ter bi se lahko tam pridružil tistim, ki sejejo nasilje in strah, vendar odločili smo se, da bomo pred temi bežali in da bomo zase poiskali lepšo prihodnost.

Albert Vancina

»Kaj, če je v vrečkah bomba?«

»Islamska država je dosegla svoj cilj. Tudi pri nas je vzbudila strah in povečala nezaupanje do tujcev, tudi takrat, ko za prosijo za uslugo. Odločilno vlogo odigrava televizija, ki je iz pariške tragedije z odkritim prikazovanjem nasilja naredila medijski spektakel.« Da se neupravičen strah pred »drugacnimi« širi tudi na Goriškem, opaža podpredsednica pokrajine Mara Černic. Svoje razmišljanje, ki je izhajalo iz doživetega dogodka, je objavila na družabnem omrežju Facebook. »Bili smo v goriški kavarni. Pri-

šel je gospod temnejše polti, ki je v roki imel nekaj vrečk. Odložil jih je in zaprosil, če bi lahko popazili nanje: v trenutku so bili vsi vznemirjeni, češ, kaj če je v vrečkah bomba? Bombe seveda ni bilo, gospod se je kmalu vrnil in mirno odkorakal s svojimi nakupovalnimi vrečami,« pravi Černičeva in ugotavlja: »Pod vtisom tragičnih dogodkov in medijskega poročanja postajamo nezaupljivi do drugačnih ljudi, tudi takrat, ko nima nobenega smisla. Upirati se moramo tistim, ki nam ta strah vlivajo.«

KONZORCIJ ZA BONIFIKACIJO SOŠKE NIŽINE

Sprožitve upravnega postopka – Zakon 241/90, D.Z. (L.R.) 7/00, O.P.R. (D.P.R.) 327/01, Zakon 15/05; Podlaga za razlastitev – O.P.R. (D.P.R.) 327/01, D.Z. (L.R.) 5/07, O.P.R. (D.P.R.) 86/08.
Izvedba del: "Realizacija namakalnih infrastruktur v Občini Gorica"

V skladu s členi 2, 6, 7 in 8 Zakona 241/90, ki se spreminja in dopolnjuje z Zakonom 15/02, s čl. 13, 14, 16 D.Z. (L.R.) 7/00, s členi 11 in 16 O.P.R. (D.P.R.) 327/01 s spremembami in dopolnitvami, obveščamo, da se je začel postopek za izvedbo omenjenih del.

Načrt in vse priloge so na dostopne na sedežu Konzorcija za bonifikacijo Soške nižine, Ul. Roma 58 – 34077 Ronke (GO), in sicer za obdobje 20 (dvajset) delovnih dni (od ponedeljka do petka) od datuma objave tega obvestila.

Višji strokovni sodelavci, pristojni za postopek, so:

vodja postopka: Daniele Luis;
priprava gradiva: Anna Cumin.

Razlastitveni zavezanec lahko svoje pripombe podajo v pisni obliki v roku 30 (trideset) dni od datuma objave tega obvestila.

V Ronkah, 18. 11. 2015

Enzo Lorenzon,
predsednik

GORICA - Begunci Priziv še aktualen

Danes dva solidarnostna shoda

V župnišču pri Madonini je v zadnjih dneh nekoliko bolj mirno kot prejšnji teden. Dotok prebežnikov v Gorico se je zmanjšal, v teku tega tedna pa naj bi v okviru državnega programa za sprejemanje azilantov (SPRAR) mesto zapustilo še 60 beguncev. »Gre za dobro novico, poleg tega pa so naše shrambe pri Madonini polne, tako da lahko nudimo hrano vsem prosilcem za azil, ki večerjajo pri nas,« pravijo prostovoljci, ki se še vedno hudejo nad načinom, s katerim so prefektura in druge javne ustanove sprejemale prebežnike v preteklih mesecih. »Presoditi bo treba, ali bomo vložili priziv na državno tožilstvo, ki bo preverilo, čigave so odgovornosti. Ne smemo pozabiti, da je eden izmed prosilcev za azil v Gorici izgubil življenje,« zaključujejo prostovoljci.

Ti se bodo udeležili shoda oz. trenutka zbranosti za univerzalni mir, ki bo drevi ob 20.30 na Travniku v Gorici v organizaciji združenja Tut-ti insieme. Podobna manifestacija, med katero se bodo spomnili žrtev terorističnih napadov v Parizu, bo danes tudi v Ulici S. Ambrogio v Tržiču, kjer bo ob 17.30 občinska uprava v sodelovanju Zavodom združenega sveta v Devinu priredila koncert z naslovom *Je suis Paris*. (av)

GORICA - O slovenskem šolstvu v luči reform »dobre šole«

Majhnost je prednost, obenem je tudi breme

Občinstvo (levo) ter Joško Prinčič, Primož Strani, Peter Černic, Tamara Blažina in Ksenja Dobrila

BUMBACA

Na ponedeljkovem Srečanju pod lipami, posvečenem *Naši državni šoli*, se je v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici zbralo okrog petdeset ljudi, v glavnem poslušalk, kar je v sozvočju s pretežno žensko populacijo šolskega kadra v slovenskih izobraževalnih strukturah. Na vprašanja Petra Černica, ki poučuje na slovenskem licejskem polu v Gorici in je član Višjega šolskega sveta, so odgovarjali in publiko pojasnjevali svoje poglede ter izkušnje državna poslanka Tamara Blažina, predsednica Paritetnega odbora za izvajanje zaščitnega zakona Ksenja Dobrila, ravnatelj Primož Strani in tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič. V imenu prirediteljev - centra Lojze Bratuž in Krožka Anton Gregorčič - je pozdravil Julijan Čavdek, med udeleženci so izstopali še podpredsednik deželne sveta FJK Igor Gabrovec, deželni predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ) Rudi Pavšič in vodja deželne pravno posvetovalne delavnice SKGZ, Livio Semolič.

Černic je uvodoma povedal, da je srečanje posvečeno šolski stvarnosti ne v trenutku panike, kar se pogosto dogaja, temveč v umirjenem vzdušju, ki omogoča gledati stvarno na dogajanje. Šolstvo sodi med stebre manjšinske organiziranosti. Kar nekaj stebrov pa je pod udarom: krajevne uprave, gospodarstvo, tisk. Šola ima naslednje značilnosti: na Goriškem je 1.710 vpisanih,

v deželi FJK pa skoraj 4.500, vseh zaposlenih je 500 v izobraževalnih procesih, 150 oseb sodi med neučeno osebe. Sledilo je vprašanje: do kakšnih sprememb je prišlo v zadnjih petnajstih letih?

Ksenja Dobrila je izpostavila porast števila učencev in hkrati iskanje strategij za uspešno vključevanje otrok različnega jezikovnega in kulturnega izvora. Prišlo je do velikih sprememb, ki niso prilagojene našim potrebam. Pogoji dela nas silijo v neprekinjeno budnost, da ustrezno upajamo novosti ob upoštevanju manjšinskih posebnosti. Strani je izpostavil tri odličnosti, ki so hkrati zapletenosti. Soočanje z več jeziki mladino bogati, hkrati pa so didaktični vzorci preveč ustaljeni. Premalo je osebja za predvidene zadolžitve. Reforme narekujejo povezave z družbenim tkivom? Res je in slovenska šola je tega vajena, hkrati pa gre za breme, ker dojemamo sodelovanja kot poslanstvo, ne zgolj kot poklic.

Poslanka Blažina je prav tako izpostavila protislovje, ki se veže na relativno majhne razsežnosti slovenskega šolstva v Italiji. Majhnost je prednost in hkrati breme. Nelagodje izvira tudi iz prevelikega števila reform po zakonu iz leta 2001, vsekakor pa je besedilo zakonskega osnutka sad kolektivnega dela. Sedaj je iz marsikaterega vidika preseženo. V tej zakonodajni dobi predlogi posameznih parlamentarcev ne

pridejo v poštev, ker se politika ukvarja s težjimi vprašanji. Tajnik sindikata Prinčič je poudaril, da je zasnova o avtonomiji prišla deset let prepozno. Samostojnost odločanja se razblinja v pomanjkanju gmotnih sredstev. Tudi priznanje vloge sindikata na deželni ravni nima kaj prida učinkovitih posledic: lahko opozarja, a ne rešuje, glavna skrb vsedravnih sindikatov pa gotovo ni manjšinsko šolstvo.

V drugem krogu iztočnic z vprašanji so se »izzivalci« in gostje soočali s t.i. »dobro šolo«. Zakon je bil odobren julija. Glavna njegova zasluga je povečanje in izboljšanje zaposlovanja na šolskem področju. Pomembno je povezovanje izobraževanja s svetom dela. Glede slovenskih šol je bil sprejet amandma k delu odloka. Pomembni postavki sta preverjanje uspeha in digitalizacija, za nekaj vprašanj pa naša skupnost ni oblikovala zahtev, saj je bilo vse usmerjeno v dopolnitev odloka.

Dejstvo je, da Urad za slovenske šole ni suveren, temveč se podreja Deželnemu šolskemu ravnanstvu. Za nemško skupnost v Bocnu in Trentu to ne velja, ker je urad suveren. Natečajni razredi bi morali upoštevati specifično slovenske šolske ureditve. Bodoča naloga vseh odgovornih je, da skrbno sledijo uveljavljanju »dobre šole« ter sproti poskušajo čim več iztržiti. Paritetni odbor, ki mora skrbeti za uveljavljanje zakonskih pravic, ni pristojen za določanje pristojnosti urada. Slednji je ohranil upravno jedro, kot je predvideno, zmanjkalo pa je pedagoško. Glede vloge deželne uprave bi morali poiskati pomoč v Sloveniji v smislu posredovanja na ustreznem italijanskem ministrstvu.

Pogovor se je nadaljeval z razpravo o povezovanju šole s svetom dela, tudi čez-

mejnega, o zdržljivosti dvojnega ravnateljavanja, o socio-psihopedagoški službi z dopolnitvami v Trstu in širitvijo na Goriško, o umestnosti ponovnega odprtja slovenskega okenca v Gorici (sedaj je vse zavrto na ravni državne advokature), o neprebojnem zidu, pred katerim se znajdemo, ko nam je marsikaj dovoljeno, sredstev za uresničevanje pa sploh ni.

Med razpravo sta Damijan Pavlin in Igor Gabrovec načela vidike omejene pogajalske moči manjšinske skupnosti, težav pri priznavanju diplom ljubljanskih, koprskih ali mariborskih fakultet, strokovnega izpopolnjevanja, avtonomije FJK, ki je manj suverena kot sta Dolina Aosta in Južna Tirolska, in usvajanja ter rabe slovenščine kot emotivnega in ne le tehničnega jezika. Mestoma so tudi za srednje informiranega poslušalca vse razlage bile nekoliko zapletene, za izvedence. Splošen vtis pa se je nagibal v občutek nemoči s predanostjo v trmasto vztrajanje brez zagotovil o kakšni uspešnosti. (ar)

GORIŠKA - Promocija

Z deželnim prispevkom bo zaživela stara grofija

Projekt *Stare goriške grofije*, ki so ga občine Gorica, Krmin in Gradišče zasnovale že pred leti, a je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ostal mrtva črka na papirju, bo letos ponovno zaživel. Njegov preporod je omogočil prispevek dežele Furlanije Julijske krajine, ki je trem občinam dala na razpolago 70.000 evrov. Tri uprave bodo iz »lastnega žepa« dodale še 26.000 evrov, denar pa bodo porabile za promocijske pobude, s katerimi želijo ovrednotiti turistično, kulturno in trgovsko ponudbo tega prostora.

»Prošnjo za prispevek smo vložili že leta 2009, ko smo se prijavili na poseben razpis, žal pa pobuda ni imela finančnega kritja, saj so bila razpoložljiva sredstva izčrpana. Zdaj je ministrstvo za gospodarski razvoj ponovno financiralo ta razpis, zato so tri občine Stare grofije takoj spet stopile skupaj, da bi nadoknadile zamujeni čas,« so včeraj sporočili s tiskovnega urada goriške občine.

Tri občinske uprave so se že začele srečevati, da bi pripravile podroben projekt za promocijo zgodovinskega, turističnega in enogastronomskega bogastva teh krajev. Goriški odborniki za proizvodne dejavnosti Arianni Bellan, podžupanu in odborniku za turizem iz Gradišča Enzu Boscarolu in krminski odborniki za turizem in trgovino Eleni Gasparini bodo pomagali tudi funkcionarji treh občin, saj bo treba marketinški načrt izdelati in sprejeti v zelo kratkem času, da bo zaživel že v letu 2016. »To je dobra priložnost za ovrednotenje našega prostora in za utrditev sodelovanja na medobčinski ravni tudi v luči ustanovitve unije občin,« so poudarili upravitelji in napovedali, da bodo tri občine odsele skušale boljše usklajevati razne dogodke in prireditve, ki bi si med sabo lahko delale konkurenco.

DOBERDOB - Martinovanje

Pred praznikom minuta tišine za žrtve napadov

Kulturno društvo Jezero postreglo z večerjo in gledališko igro

»Avdijence« na doberdobskem martinovanju

Tudi na Goriškem je Martinovo občuten praznik, ki ga domačini povezujejo s kulturnimi dogodki in družabnimi igrami.

Veselo je v soboto bilo tudi v Dobrodo. Kulturno društvo Jezero je v tamkajšnji župnijski dvorani pripravilo praznični večer z bogato obloženimi mizami in gledališko predstavo z naslovom *Avdijence*, ki so jo pripravili in odigrali člani doberdobskega društva. Navzoče je v imenu prirediteljev pozdravila Magda Prinčič, ki je pozvala k enominutnemu molku v počastitev žrtv terorističnih napadov v Parizu. »Prav je, da se tudi Kulturno društvo Je-

zero pridruži številnim oblikam žalovanja za žrtvami nesmiselnega pokola in izrazom obsodbe,« je dejala društvena odbornica.

Po večerji so na oder stopili gledališčniki, ki so pretežno v doberdobskem narečju uprizorili odrsko delo, prežeto s hudomušnostjo. Vilko, Magda, Dario, Luiza, Zulejka in Nataša so z *Avdijencami* prvič nastopili ob letošnjem 8. marcu in tudi tedaj poželi veliko smeha. Sledil je srečlov z gastronomskimi dobrotami. Na dan so skočili tudi nekateri glasbeni instrumenti, tako da sta se pesem in prijetno razpoloženje nadaljevala tja do polnoči. (vip)

RONKE-TRŽIČ - Društvi Jadro in Tržič

Slovensko družčino iz Laškega Martin popeljal v Goriška Brda

Martinovo sta slovenski društvi Jadro iz Ronk in Tržič izkoristili za izlet v Brda. Pot iz Ronk jih je popeljala mimo Marijine cerkve v Prevali pri Mošu, dalje v Vipolže s prenovljeno renesančno vilo, na Grad Dobrovo, v Medano, Biljano in srednjeveško Šmartno. Pomudili so se pri razglednem stolpu v Gonjačah in v cerkvi sv. Križa nad Kojškim, ki jo krasí petsto let star lesen krilni oltar. Martinovo kosilo je izletnike pričakalo v gostišču v Gonjačah, nakar so šli na ogled soteske s koriti Kotline in Krčnik v dolini potoka Kožbanjšček. Na poti vrnitve so obiskali še klet Joška Mavriča v Šlovrencu, čigar stric je v Tržiču živel in prodajal briško vino.

Med potjo so odkrivali briške znamenitosti

FOTO C.M.

NOVA GORICA - Skupnostni center

V mestu zatočišče za brezdomce, a ga soseska noče

S ponedeljkovo okroglo mizo na temo *Srečanje z brezdomstvom* in predstavitev novogoriškega Skupnostnega centra - še do nedavnega je imel projekt delovni naslov *Humanitarni center* - je novogoriška mestna občina skupaj s Šentom želela predvsem prebivalcem soseske, kjer bodo v kratkem zaživi prvi programi, projekt podrobneje predstaviti. Kljub številnim govornikom, ki so problem brezdomstva osvetljevali, in pojasnilom sodelujočih v projektu se je v ponedeljek zvečer še vedno zdelo, da stanovanj, ki so na župana Mateja Arčona naslovili petico proti centru, svojih stališč niso bistveno spremenili.

»Še vedno ne vemo, katere vsebine sploh bodo v centru. Raje nam torej predstavite s temi podatki, kot pa s tem, kaj brezdomstvo sploh je,« je bilo slišati očitek iz občinstva. »Zakaj občina ne poskrbi raje za težave, s katerimi se soočajo družine v stiski - teh je v občini več kot pa brezdomcev?« je zanimalo druge. Stanovanj soseske okrog Bidovčeve ulice so bolj ali manj delili skupno mnenje, da center s takšnimi vsebinami ne sodi v njihov okoliš, ki je »že tako nesorazmerno obremenjen zaradi samskega doma in dnevnega centra za mladostnike Žarek«, izrazili pa so tudi bojazn glede morebitne prisotnosti drog in alkohola v načrtovanem skupnostnem centru.

Načelnica občinskega oddelka za družbene dejavnosti Marinka Saksida je nato navzočim povedala, da nameravajo v center na Bidovičevi ulici umestiti zatočišče za brezdomce, pro bono ambulanto, ljudsko kuhinjo, programe Rdečega križa ter morda še katero od sorodnih dejavnosti. »Vsi programi v centru se bodo izvajali pod nadzorom kompetentnih ljudi, zato težav ne bi smelo biti,« je še pojasnila.

V objektu na Bidovičevi ulici trenutno urejajo pritlične prostore, kamor bodo predvidoma še letos umestili program za brezdomce, zanje so namenili deset postelj, in pro bono ambulanto, prihodnje leto sledi projektiranje celotne stavbe in nato postopno urejanje objekta do končnega izgleda. »Pri vsebinah v centru gre za široko sodelovanje z javnimi institucijami in nevladnim sektorjem. Doslej smo v objekt vložili 38.000 evrov proračunskih sredstev,« je načelnica pojasnila za Primorski dnevnik in dodala pričakovanje, da bo šlo pri približevanju nove ponudbe bodočim uporabnikom za dolgotrajen proces. »Ni realno pričakovati iz »danes na jutri«, da brezdomcev v mestu ne bo več, to bo njihova prostovoljna odločitev, bodo pa morali upoštevati določena pravila programa. Zato bo zagotovo trajalo nekaj časa, da se navadijo, da sprejmejo prostor in se po-

služijo tega programa,« je povedala. Program v zavetišču za brezdomce bodo izvajali društvo Šent, novogoriški Center za socialno delo (CSD) in Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze iz Mirna.

Prebivalce soseske je med drugim zanimalo, kaj se bo v centru dogajalo ponoči. »Takrat se bo izvajal program zavetišče, v okviru katerega se bodo izvajala dežurstva oz. nadzorovano prenočevanje,« odgovarja Meta Rutar, vodja Šentovega programa dnevnega centra za uporabnike drog. »Podrobnosti niso še določene, načeloma pa bo vsakdo, ki se bo držal pravil, lahko prenočil oz. uporabljal program. Predvideno pa je, da bi po določenem času dobili posamezniki dobili bivališče drugje in se izselili,« je dodala.

Problematika brezdomcev na Goriškem ni nova. Pri Centru za socialno delo jo spremljajo že od leta 2000. »Leta 2006 smo najprej začeli z delom z brezdomnimi na ulici. Pomagali smo, da so uredili svoj status in prišli do toplih obrokov. Naše delo se s tem ni zaključilo, te ljudi še vedno spremljamo in jim pomagamo. Tudi s finančno pomočjo občine smo jim ponudili in uredili bivanje v samskih domovih,« dodaja Matej Vončina iz novogoriškega CSD. Glede na trenutne potrebe bi bilo smiselno, dodaja, da bi skupaj s Stanovanjskim skladom uredili stanovanje, z namenom blažitve posledic deložacij. Sicer pa na ima na naslovu CSD zakonsko bivališče trenutno urejeno 33 ljudi. »Neuradna evidenca brezdomnih pa kaže, da jih je okoli 84 - to so ljudje, ki so nameščeni v samske domove, ki smo jim uredili bivanje v domovih upokojevcev, to so t.i. skriti brezdomci, nekaj pa jih je tudi na cesti,« je podatke za šest goriških občin osvetlil Vončina.

»Najslabše je, da so brezdomci na cesti,« je zbrane opozoril Milan Krek iz koprške enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje in stanovalec soseske, ki so tudi ob koncu razprave večinoma odločno odkimali ob njegovem vprašanju, ali vidijo v skupnostnem centru sploh kaj pozitivnega, vseeno svetoval, naj razmišljajo v pozitivni smeri, obenem pa jih pozval naj izberejo svojega predstavnika, ki bi odslej sodeloval pri projektu. Največji očitek stanovalec je bil namreč tudi ta, da jih od začetka ni nihče uradno obvestil o načrtovanih programih v objektu nekdanjega samskega doma, ki ga je občina na dražbi kupila od Primorja v stečajju. »Za vprašanja smo vedno odprti,« jim je zagotovila načelnica Saksidova in dodala: »Določite torej predstavnika in vabljeni zraven.«

Katja Munih

Brezdomci med preživetjem časa v novogoriškem mestnem parku

FOTO K.M.

NOVA GORICA Decembra Pro bono ambulanta

V Skupnostnem centru bo tudi Pro bono ambulanta. Za projekt bo skrbela Hiša dobrot pod okriljem skupnosti Čezvesoljska Zombi Cerkev blaženega zvonjenja (ČZCBZ).

»V Goriški regiji - gre za 13 občin - je 650 zdravstveno nezavarovanih ljudi. Statistično gledano ima približno 50 ljudi mesečno blokirano zdravstveno kartico. Ostanjejo sami s svojo boleznijo in zdravstvenimi težavami, razen v primeru urgence,« opozarja Lilijana Remec, vodja projekta Pro bono ambulanta v Novi Gorici. Potencialni uporabniki ambulante so po njenih besedah prekarni delavci, mali samostojni podjetniki, ki z dohodkom komaj preživijo in si plačila zavarovanja ne morejo privoščiti in vsi tisti, ki se tako ali drugače znajdejo v t.i. sivi coni.

Ambulanto bo sprva vodil upokojeni zdravnik. »Poskusili bomo z osnovnimi triažami in se povezovali s primarno - z zdravstvenim domom in nujno medicinsko pomočjo - in sekundarno ravno, s specialisti,« je pojasnila Remčeva, ki se nadeja, da bodo pro bono ambulanto v skupnostnem centru na Bidovičevi ulici odprli že konec decembra. »Koliko ljudi nas bo obiskalo, bomo videli sprti in se temu tudi prilagajali. Računamo, da bomo odprti enkrat tedensko, če bo treba pa tudi vsak dan,« je povedala in dodala, da so se v upanju na donacije še uporabnih zdravil že obrnili na lekarne, farmacevtska podjetja, k pomoči bodo pozvali tudi ljudi: »Vsakršno zdravilo, ki je še zaprto in mu še ni potekel rok, je zaželeno.« (km)

PEVMA V 87. letu umrla Jožica Markocic

Jožica Markocic

V goriški bolnišnici je za vedno nehalo biti dobro srce Jožice Markocic. V Kojskem, ki je nekaj sodilo pod okrilje goriške občine, je bila rojena leta 1928 v kmečki družini, ki se je naknadno preselila na grič Šanca nad Pevmo. Zlasti od deda Franca Tronkarja in matere Šefanije se je Jožica naučila kmetovanja in vrtnarjenja. Ob službi v šiviljski delavnici v Gorici se je s posebno predanostjo in spretnostjo posvečala ravno vrtnarjenju, ki ji je bilo v veliko veselje; za njen doprinos k olepšavam Pevmskega parka ji je bilo tudi izrečeno javno priznanje.

Za pokojnico žalujejo hči Beniamina, ki je bila zaposlena pri goriški občini, zet Claudio, agronom in enolog - med drugim je direktor konzorcija Vini Doc, ki posebno pozornost vseskozi izkazuje slovenskim vinogradnikom iz Brd, tako v Italiji in Sloveniji -, dalje brat Marijan in ostali sorodniki, ki so cenili njeno dobroto, delavnost in skromnost.

Pogreb Jožice Markocic bo jutri, 19. novembra, ob 11.30 v župnijski cerkvi v Pevmi.

GORICA - SOS Rosa Nasilje: za pomoč zaprosilo 260 žensk

Leta 2014 se je na ustanove, ki se v goriški pokrajini borijo proti nasilju nad ženskami, obrnilo 306 žensk. Na vrata društva SOS Rosa, ki ima sedež v Gorici in v Gradišču, ter društva Da donna a donna, ki deluje v Laškem, je žal - ali morda k sreči, saj so se opogumile in poiskale pomoč - tudi letos potrkalo veliko žrtev nasilja: goriško združenje jih je od januarja 2015 sprejelo 124, ronško pa 136. Velika večina je italijanskih državljanek, izvajalec nasilja - naj bo psihološko, fizično, ekonomsko ali spolno - pa je v veliki večini primerov partner.

»25. novembra obeležujemo svetovni dan boja proti nasilju nad ženskami, ki je tudi v naši družbi še vedno zelo razširjen pojav,« je na včerajšnji predstavitvi pobud, ki jih pokrajina Gorica v sodelovanju z drugimi članicami pokrajinske mreže proti nasilju nad ženskami prireja ob 25. novembru, povedala podpredsednica Mara Černic in pohvalila neprecenljivo delo, ki ga skozi vse leto opravljajo prostovoljci in institucije, da bi okrepili »kulturo spoštovanja«.

Prva pobuda bo že v petek, 20. novembra, ob 10. uri v dvorani goriškega pokrajinskega sveta, kjer bodo predstavili dokumentarni film *Siamo tutti figli di una donna* (Vsi smo sinovi ženske). Projekciji bo sledila razprava, ki se je bo med drugimi udeležila deželna odbornica Loredana Panariti, odprli bodo razstavo slik in kipov z naslovom *Donne e arte* (Ženske in umetnost).

V dvorani občinskega sveta v Gradišču bo v sredo, 25. novembra, ob 10.30 srečanje o nasilju nad ženskami z gledališkim nastopom Elwire Wojcicke in Elise Menon, ki je namenjen šolam in širši javnosti. Ob tej priložnosti bo združenje SOS Rosa predstavilo sliko »Triestina, Sara, Goriziana«, ki jo je avtor Cristiano Vernole podaril društveni svetovalnici. V občinski knjižnici v Gradišču bo do 5. decembra na voljo veliko knjig in filmov, ki obravnavajo problem nasilja. Palača Coronini Cronberg v Gorici bo 25. novembra ob 20.30 prizorišče koncerta tria Vocinconsuete, ki ga bodo obogatili literarnimi odlomki, dan kasneje pa bo na kmetiji Tenuta di Blasig v Ronkah večer *Le file rouge* s posebno modno revijo, glasbo in instalacijami. 27. novembra bo v dvorani palače Attems v Gorici predstavitev mobilne aplikacije SHAW, ki je namenjena žrtvam nasilja, v tržiškem gledališču nocoj ob 20.45 na ogled spektakel *Ferite a morte* s Sereno Dandini in Lello Costa. Pri pobudah ob 25. novembru sodeluje tudi zadruga Coop Nordest, ki bo del zaslužka od prodaje nekaterih proizvodov namenila centru SOS Rosa.

TRŽIČ - Občina in univerza

Število obolelih zaradi azbesta se še povečuje

Raziskavi namenili začetno naložbo v znesku 300 tisoč evrov

»Na našem ozemlju število obolelih zaradi izpostavljenosti azbestu narašča. To ima težke posledice v krajevnem okolju, raziskovalna dejavnost pa je še neustrezna. Danes smo naredili nov korak v ustanavljanju raziskovalnega centra, kakršnega doslej še ni bilo, z namenom, da bomo bolnikom v pomoč.« Tako je županja Tržiča Silvia Altran včeraj utemeljila svoj podpis dogovora z Univerzo v Trstu. Podpisal ga je še rektor Maurizio Fermeglia. Raziskovalni projekt lahko računa na 300 tisoč evrov; od tega 140 tisoč evrov je mestna prejela od družbe Fincantieri po odstopu iz civilne tožbe, razliko pa bo občina krila s proračunskimi

fondi. Ves denar bo šel za raziskavo, ki jo bodo izvajali že obstoječi raziskovalni oddelki, zato ne bo potrebno ustanavljati novih struktur.

Na podlagi dogovora, ki bo veljal za obdobje petih let, a ga bodo lahko obnovili, bodo financirali raziskavo novih načinov zdravljenja bolezni, povezanih z azbestom. Bolezni se bodo lotili multidisciplinarno, iz različnih vidikov - od zdravstvenih do farmakoloških in preventivnih -, začeli pa bodo s preučitvijo statističnih podatkov, ki jih že imajo na razpolago po zaslugi anatomopatologov Claudia Bianchia in Alessandra Brolla ter raziskovalnega projekta Atom iz leta 2002.

NOVA GORICA - Stanovanjski sklad

»To je grozljivka!«

Število ljudi, ki ne zmore več plačevati najemnin, se iz dneva v dan povečuje

Na ponedeljkovi okrogli mizi je bila postavljena tudi potreba po ureditvi stanovanjske enote, kamor bi lahko namestili družine z otroki. »Pri deložacijah je treba smiselno delati že v zgodnji fazi, ko se težave pojavijo, in jih še pravočasno preprečiti,« je postavil Matej Vončina iz novogoriškega Centra za socialno delo. O tem, kakšna je trenutna slika, smo se pogovarjali z direktorjem novogoriškega Stanovanjskega sklada, Tomico Dumančičem.

»Odkar sem prevzel vodenje Stanovanjskega sklada, smo izstavili opominov za 136.000 evrov. Nisem si znal predstavljati, gre za takšno količino ljudi, ki ne zmore. Nekaj jih resda "fintira" in išče izgovore, velika večina jih pa resnično ne zmore. Ta količina lju-

di se iz dneva v dan povečuje. Država bo morala nekaj ukreniti, kajti če bomo upoštevali zakonodajo tako, kot je predvideno, in če bomo morali metati ljudi na ceste - je to grozljivka, to se ne sme zgoditi!« opozarja direktor.

Koliko ljudi, koliko usod se skriva za to številko 136.000 evrov?

Višina dolgov posameznikov se giblje od nekaj sto evrov do nekaj tisoč evrov. Gre za vsaj 200 ljudi. Stanovanj pa imamo na razpolago 371, od tega jih je 14 kadrovske podeljenih, ostala so dana v tako ali drugače najem. Upam, da bosta novi nacionalni program, ki se te dni sprejema, in trajnostna občinska strategija za naslednje ob-

dobje vendarle odprla neko novost. Verjetno je res, da je tudi nekaj stanovanj na prodaj, ampak denarja ni. Očitno ga je za vse drugo, za to pa ne.

Kje se kažejo rešitve?

Nova Gorica je v obdobju od leta 2008 dalje ostala brez 2.400 delovnih mest - to je toliko družin in toliko usod. Bog ne daj, da nam gre še kakšen sistem v »maloro«, potem ne vem, kam gremo... Je pa po vsej verjetnosti edina možnost, da se na občinski ravni povežemo tako Center za socialno delo, Stanovanjski sklad, občinski oddelek za družbene dejavnosti, zavod za zaposlovanje in še kdo, da skušamo skupaj nekaj narediti. Če bomo vsak po svoje delovali, ne bomo uspeli. (km)

Cianova razstava

V goriškem Kulturnem domu bo danes ob 18. uri odprtje razstave likovnega ustvarjalca Evarista Ciana iz Rude. To bo obenem uvod v praznovanje 34-letnice Kulturnega doma. Furlanski umetnik se je rodil leta 1948 v Rudi, kjer živi in dela. V študentskih letih je sodeloval z vsestranskim ustvarjalcem Giuseppejem Zigaino. Od leta 1971 dalje je svoj opus prikazal na številnih skupinskih in samostojnih razstavah. Danes ga bo predstavil bo likovni kritik Joško Vetrih.

Štiri dvojezične knjige

V konferenčni dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki (Carduccijevi) ulici v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili štiri dvojezične knjige, ki so jih izdali v okviru projekta čezmejnega sodelovanja Italija-Slovenija »Jezik - Lingua«; to so »Nomadi brez oaze« Borisa Pahorja, »Četverorečje« Alojza Rebule, »Leta genijev« Marka Kravosa in »Cirkus« Alda Rupla.

Dijaki v gledališču

Danes ob 10. uri bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici na ogled predstava o prvi svetovni vojni z naslovom »Attimi lunghi come il sospiro«, ki je nastala v okviru ustvarjalnih delavnic društva Artisti Associati. Predstava je namenjena dijakom višjih srednjih šol.

Dela se zaključujejo

V Trzinu se zaključuje gradnja prvega izmed petih krožišč, ki jih občina ureja v Ulici Boito. Da bi lahko dela dokončali, so včeraj za promet zaprli en vozni pas Ulice Boito, in sicer na odseku med ulicama Valentinis in Portorosega. Vozni pas bo zaprt približno en teden.

Zgodovina na spletu

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice bodo jutri ob 17.30 predstavili projekt digitalizacije knjig »Carte nella rete: le fonti della storia goriziana nel web«, ki ga je s podporo Fundacije uresničil Inštitut za socialno in versko zgodovino. O projektu bodo spregovorili Liliana Ferrari, Marco Plesnicar in Ivan Portelli.

Poklon iredentistu

Ob stoletnici smrti so se včeraj v Gorici spomnili Emilia Cravosa, goriškega iredentista, ki so ga 17. novembra 1915 ustrelili Avstrijci, ker naj bi v javnosti vzklínil »Viva l'Italia«. Slovesnosti ob njegovem doprsem kipu se je udeležil župan Ettore Romoli.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Gledališče

»ALTRE ESPRESSIVITA' - GLEDALIŠČE DRUGAČNOSTI« - V Kulturnem domu v Gorici: 19. novembra ob 10.30 »Robot« (Društvo gluhih in naglušnih

NOVA GORICA - Danes predavanje v mestni hiši

Usoda se je kruto poigrala s feldmaršalom Borojevičem

Svetozar Borojevič von Bojna

Severne Primorske); ob 11. uri »Masc here ovvero il naso« (Magnifico teatro errante iz Bologne); ob 20.30 gledališka predstava »Kako postati Slovenci v 50 minutah« (SSG iz Trsta); vstop prost.

V KULTURNEM DOMU v Gorici bo v času abonmajske kampanje SSG na Goriškem v četrtek, 19. novembra, ob 20.30 gledališka predstava »Kako postati Slovenci v 50 minutah« v priredbi skupine SSG iz Trsta v režiji Sabine Morena. V glavnih vlogah nastopajo Sabrina Morena, Martina Kafil, Martin Lissiaich in Daniel Dan Malalan; vstop prost.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRZINU ob 20.45: danes, 18. novembra, bo gledališko delo Serene Dandini »Ferre a morte«, nastopila bo Lella Costa; informacije pri blagajni gledališča v Trzinu (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: 19. novembra ob 20.30 »5. Kvantavtorska sabotaža v Novi Govorici«, nastopata Jani Kovačič in Ana Pupedina. 20. novembra ob 20. uri »Otroci Adama in Eve« (Jan Cvitkovič). 21. novembra ob 20. uri »Tartuffe« (Molière); informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prireja KD Sovodnje in občina Sovodnje 26. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu Jožef Čučut muzikal »Moj službeni dan«. Nastopa kaligrafinja Loredana Zega.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.00 »Spectre 007«.
Dvorana 2: 17.30 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 19.50 - 22.10 »By the sea«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.00 »45 anni«.

DANES V TRZINU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.30 »Spectre 007«.
Dvorana 2: 17.30 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 19.50 - 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.
Dvorana 3: 17.15 - 19.50 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 22.00 »Spectre 007«.

Dvorana 4: 17.45 »Gli ultimi saranno ultimi«; 20.00 - 21.45 »Matrimonio al sud«.
Dvorana 5: 18.15 - 20.20 »Rams - Storia di due fratelli e otto pecore«; 22.10 »Gli ultimi saranno ultimi«.

Razstave

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v Ul. Mameli v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Il linguaggio dell'arte«, ki so jo pripravili obiskovalci skupnosti La Tempesta v Gorici; na ogled bo do 4. decembra od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30. **V GRADIŠČU:** v galeriji Spazzapan v

palači Torriani, Ul. Ciotti 51, bo v petek, 20. novembra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Natura e design. Le collezioni Gervasoni dal 1882 al 2015«; do 6. marca 2016.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava, ki je nastala v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka »Med tukaj in onkraj. Andrej Jemec«; do 23. januarja 2016 ob prireditvah ali po domeni po tel. 0481-531445.

Koncerti

DRUŠTVI TRZIN IN JADRO vabita na 10. koncert v spomin na Bernardko Radetič v soboto, 28. novembra, ob 21. uri v cerkvi Sv. Nedelje v Selcah.

V GORICI: v cerkvi Srca Jezusovega bo v petek, 20. novembra, ob 20. uri zborovski koncert v spomin na tiste, ki so umrli v prvi svetovni vojni z naslovom »Eco delle trincee ... Cent'anni dopo«. Nastopili bodo mladinski zbor Zavoda združenega sveta iz Devina, zbor iz Fare in zbor Sv. Ignacija iz Gorice. **GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA« - NAGRADA MACEDONIO:** ob 20.45 v gledališču Verdi v Gorici danes, 18. novembra, koncert rimskega pianista Enrica Pieranunzija in pevke Simone Severini. Predstavila bosta nov projekt »My Songbook«; predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 20. novembra ob 20.45 koncert »Ma dov'è l'Armando«, nastopajo sopran in igralka Ilaria Zanetti, mezzosopran in igralka Marzia Postogna in pianistka Antonella Constantini; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

57. REVIIJA PEVSKIH ZBOROV CECILIJANKA bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v soboto, 21. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 22. novembra, ob 17. uri. Posvečena bo skladatelju Ubaldu Vrabcu ob 110-letnici rojstva; vstop prost. Prireja Zveza slovenske katoliške prosvete.

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prireja KD Sovodnje, občina Sovodnje, VZPI-ANPI sekcije Sovodnje, Rupa, Peč in Gabrje v nedeljo, 22. novembra, ob 18. uri v občinski telovadnici koncert tržaškega partizanskega pevskega zbora »PINKO TOMAŽIČ« (v sklopu programa »Across the border«) in slavnostno proslavo ob 70-letnici.

Šolske vesti

SLOVIK vabi na izobraževalni program »Ekonomija, finance in podjetništvo za začetnike« 5. in 12. decembra. Program obsega dvakrat tri krajshe delavnice (skupaj 12 ur programa) v Trstu in/ali Gorici. Za študente, maturante, mlajše kadre, ki želijo (ali morajo ...) postati podjetniki.

ka v Solkanu bodo člani Društva Soška uredili tudi priložnostno razstavo.

»Mineva 159 let od rojstva slavnega avstro-ogrskega feldmaršala in junaka soške fronte Svetozarja Borojeviča de Bojna. V življenju je posegel po najvišjih časteh, toda usoda se je poigrala z njim. Habsburška monarhija, ki ji je Borojevič zvesto služil, je razpadla in slavní ter opevani general je umrl v anonimnosti. Doživel je kruto usodo človeka brez domovine,« je o njem zapisal zgodovinar Renato Podbersič.

Izleti

SPDG organizira v nedeljo, 22. novembra, skupaj s Kraškimi krti ogled zaklonišč Kleine Berlin v Trstu in obisk Speleovivariuma na tržaškem nabrežju. Zbirališče bo pri Rdeči hiši v Gorici ob 8. uri, vhod v rove ob 9.30 (Ulica Fabjo Severo 17), zaključek ob 13. uri; informacije na tel. 340-8247660 (Livio P.), 338-3550948 (Mitja M.).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgovini jestvin v Doberdobu, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Obvestila

12. PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR: Zveza slovenske katoliške prosvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljuje priznanja na podlagi javnega razpisa za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju. Priznanje lahko prejmejo tisti, ki delujejo v goriškem prostoru. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2015 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica, Drevored 20. septembra 85 s pripisom na ovojnico »Predlog za priznanje«.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovanje v torek, 29. decembra, v kraju Corno di Rosazzo; srečanje bo v zgodovinski beneški vili Nachini. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Na račun 20 evrov.

SEMINAR O TRENERSTVU/COACHINGU, ki ga organizira Pokrajina Gorica v sodelovanju z ZŠSDI-jem v slovenskem jeziku bo v četrtek, 19. novembra, od 18.30 do 21.30 v Tumovi dvorani KB centra v Gorici. Seminar je namenjen trenerjem in športnim delavcem in tistim, ki delajo v raznih organizacijah in združenjih in ki so v stiku z ljudmi.

SKRD TRŽIČ prireja od danes, 18. novembra, razgovorni tečaj slovenskega jezika (informacije in prijave po tel. 347-2471222).

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da je na spletni strani www.wppz.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava bo možna do vključno 4. decembra.

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja 12. decembra, vsakoletno druženje z včlanjevanjem, ki se bo začelo ob 11. uri

v cerkvi Srca Jezusovega z mašo, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Soldi Goriziani; vpisovanje do 9. decembra oz. do zasedbe mest na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321.

Prireditve

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič vabita na »Srečanje pod lipami« v četrtek, 26. novembra, ob 20. uri KC Lojze Bratuž v Gorici. Gost bo akademski slikar Andrej Jemec, ki razstavlja svoja dela pod skupnim naslovom »Med tukaj in onkraj«. O svojem likovnem ustvarjanju in slovenski družbi se bo pogovarjal z novinarko Eriko Jazbar in umetnostno zgodovinar Vereno Koršič Zorn.

SKRD JEZERO vabi na odprtje razstave fotografij »Pes, najzvestejši prijatelj tudi v vojaških jarkih prve svetovne vojne« v četrtek, 26. novembra, ob 19. uri v društvenih prostorih v Doberdobu. Sodelujejo Vili Prinčič, ki bo predstavil svojo knjigo »V Brucku taborišču« in dijaki Glasbene matice z nizom skladb, prepletenih z branjem poezij iz knjige »Oblaki so rudeči«.

VTRŽIČU poteka niz srečanj v občinski knjižnici v Ul. Ceriani 10 z naslovom »Il Giovedì del Libro« ob 18. uri: 19. novembra bo predstavitev teze, ki jo je napisal Andrea Ferletic »I reperti di colore nella Guerra Civile Americana«.

VEČER NA TEMO VARNOSTI pred tatinami in goljufijami, ki ga prireja pokrajinsko poveljstvo karabinerjev v sodelovanju z občino Sovodnje bo v ponedeljek, 23. novembra, ob 19. uri v dvorani Zadrúžne banke v Sovodnjah. **»KNJIGA OB 18.03«** v dvorani APT železniške postaje v Gorici: 20. novembra bo predstavitev knjige »Chi ha rubato il confine?« Maura Manzina. Z avtorjem se bosta pogovarjala Dimitri Volcic in Marino Vocci; več na www.illibrodel1803.it.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 19. novembra ob 20.15 izvirni slovenski muzikal »Cvetje v jeseni«; informacije pri blagajni vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditev, tel. 003865-3354016; blagajna@kulturnidom-ng.si.

V NOVI GORICI: V knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja v Novi Gorici bo v četrtek, 19. novembra, ob 18. uri na ogled drama »Agatha«, Nebojške Pop-Tasića; več na www.ng.sik.si.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE vabi na predstavitev knjige Vilija Prinčiča »V Brucku taborišču... 1915-1918«, ki opisuje begunstvo prve svetovne vojne. Predstavitev bo v partizanski knjižnici v večnamenskem centru v Jamljah 24. novembra ob 20.30. Nastopala bosta ŽPZ Jezero in flavtistka Štefanja Šuc.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško vabi na predavanje o varnosti državljanov, ko bo v četrtek, 26. novembra, ob 19. uri v Tumovi dvorani na Verdijevem korzu 51 v Gorici govoril o preprečevanju tatvin in goljufij kapetan goriškega pokrajinskega poveljstva karabinerjev Lorenzo Pella v sodelovanju z goriško pokrajino in drugimi ustanovami.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Iolanda De Rocco vd. Selva z glavnega pokopališča (ob 9.20) v cerkev na Placuti, sledila bo upeljevanje; 12.00, Marija Vodopivec vd. Velušček iz goriške splošne bolnišnice (ob 11.50) v cerkev Sv. Ivana in na glavno pokopališče.

DANES V RONKAH: 11.30, Ada Delneri vd. Sandrin (iz Palmanove) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču.

DANES V TRZINU: 9.50, Ecaterina Angelica Rasvanta vd. Rasvanta iz bolnišnice v kapelo pokopališča in na pokopališče; 10.50, Emma Culiat vd. Bellossi iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža in na pokopališče.

Đoković-Federer 0:2

LONDON - Obračun osmoljencev uvodnih dvobojev na ključnem teniškem turnirju ATP v sloviti londonski dvorani O2 med Japoncem Keijem Nishikorijem in Čehom Tomášem Berdychom v skupini Smith je po treh nizih dobil igralec iz dežele vzhajajočega sonca s 7:5, 3:6 in 6:3. V sinočnjem dvoboju pa je Švicar Roger Federer premagal Srba Novaka Đokovića s 7:5, 6:2. Đoković ni podaljšal pozitivne serije 24 zmag.

V finalu ne bo Slovenca

LONDON - Znani so člani reprezentance Velike Britanije, ki se bo v finalu teniškega Davisovega pokala ob koncu meseca merila z Belgijo. Ekipo bo vodil v zadnjih nekaj letih najboljši britanski igralec Škot Andy Murray, v njej pa ne bo novopečenega Britanca, Slovenca Aljaža Bedeneta, zato ker je v Davisovem pokalu že igral za Slovenijo v letih 2010, 2011 in 2012. 26-letni Bedene se je rodil v Ljubljani, od leta 2008 pa živi v britanskem Welwyn Garden Cityju.

NOGOMET - Povratna play-off tekma kvalifikacij za evropsko prvenstvo 2016

Slovenija brez Eura

Slovenija - Ukrajina 1:1 (1:0)

Strelca: 1:0 Cesar (11.), 1:1 Jarmolenko (90.). Slovenija: Handanović, Brečko, Cesar, Iličić, Jojkić, Krhin, Kampl, Pečnik (od 67. Iličić), Birska (od 80. Lazarević), Novaković, Bezjak (od 68.). Ukrajina: Pjatov, Hvačeridi, Ševčuk, Fedeciki, Rakicki, Stepanenko, Konopljanica (od 90. Timoščuk), Sidorčuk (od 61. Garmaš), Ribalka, Jarmolenko, Seleznjov (od 79. Kravec). Rdeči karton: Brečko (90.).

MARIBOR - Slovenski nogometaši so v Ljudskem vrtu pokazali povsem drugačno predstavo kot v Ukrajini. Anemičnost je zamenjala borbenost, neodločnost je zamenjal pogum, a vse to je zadostovalo le za častno slovo od sanj po novem nastopu na velikem tekmovanju. Tako željeni zadetek so Slovenci hitro dosegli, v nadaljevanju pa niso več našli poti do ukrajinske mreže. Tako je Slovenija v petem nastopu v dodatnih kvalifikacijah ostala pri treh uvrstitvah na EP oziroma SP, Ukrajini pa je v šestem tovrstnem poskusu, predvsem po zaslugi dobre predstave v Lvovu, prvič uspelo napredovati.

Začelo se je precej vročerkovno, kot da bi domači nogometaši takoj začeli vršiti psihološki pritisk na tekmece in sodnike. Kot so obljubljali, so takoj kazali željo po igri in ugodnem razpletu, v 11. minuti pa se jim je to obrestovalo. Po prostem strelu Valterja Birse so Ukrajinci žogo še odbili, a je ta spet končala pri nogometašu Chieva. Takrat je bil ta s podajo z desne strani natančnejši, Milivoje Novaković je z glavo žogo podaljšal do Boštjana Cesarja, ki jo je iz bližine potisnil v mrežo za 1:0. Tekma se je tako začela po slovenskih željah, a so Ukrajinci pokazali, da se ne bodo kar tako vdali, med drugim je v 28. minuti Jevgen Seleznjov zaposlil Samirja Handanovića. V zadnjih 15 minutah prvega dela večjih priložnosti ni bilo, Pečnik je malce pred koncem polčasa sicer poskusil z leve strani kazenskega prostora, a točno v Andreja Pjatova.

V drugem delu se je nadaljevala pozicijska igra, borbenost, a brez priložnosti. Kljub pozitivnemu vzdušju pa so nekateri slovenski navijači poskrbeli za incidente in na igrišču metali bakle, kljub vsemu pa je v 84. minuti do strela prišel Ljubljanki, a mu je strel v kazenskem prostoru blokirala ukrajinska obramba. Zadnje minute so bile živčne. Gostje so izenačujoči gol dosegli pred trikratnim sodnikovim žvižgom po napaki domače obrambe.

Naprej tudi Švedi

KOEBENHAVN - Nastop na EP 2016 si je zagotovila še Švedska. V povratni tekmi dodatnih kvalifikacij so Švedi na Danskem remizirali z 2:2 (1:0). Za Švede je oba gola zadel Ibrahimović.

V Turčiji žvižgi med enominutnim molkom

CARIGRAD - Na prijateljski tekmi v turškem Carigradu med Turčijo in Grčijo (0:0) so pred tekmo domači navijači žvižgali ob enominutnem molku v spomin na žrtve pariškega atentata. Druge prijateljske tekme: Makedonija - Libanon 0:1, Avstrija - Švica 1:2, Poljska - Češka 3:1, Slovaška - Islandija 3:1, Anglija - Francija 2:0.

Slovenki nogometaš nemškega Bayerja iz Leverkusna Kevin Kampl je ukrajinskim nogometašem povzročal veliko težav

ANSA

ANALIZA PAOLA GREGORIČA

»Super Kampl«

»V prvem polčasu so Slovenci igrali kot je treba. Pričakoval sem tak začetek: hitra in agresivna igra ter gol v uvodnem delu srečanja. Skoraj vse je šlo po načrtih selektorja Srečka Katancana. Nato pa se je nekaj zataknilo,« je po sinočnji tekmi ocenil nekdanji nogometaš (v sezoni 1985/86 je igral pri Udineseju v A-ligi) in nekdanji predsednik Jarje Gaje **Paolo Gregorič**. **Kaj pa se je zataknilo?**

Pred nasprotnikovimi vrati jim je zmanjkalo malo športne sreče. Pravzaprav zmanjkala je »roparska« noga Mileta Novakovića. Po izjemno visokem ritmu v prvem delu so Katančevim varovancem zmanjkale tu-

di moči. Ukrajinci so bili v drugem delu večkrat nevarni in odlični vratar Handanović je moral večkrat odločilno poseči.

Kateri nogometaš si zasluži najvišjo oceno?

Kevin Kampl, ki je v zadnjih sezonah največ napredoval. Spremljal sem ga že od mladih nog. Še do pred nekaj leti je bil zelo droben igralec. V Avstriji in Nemčiji pa se je razvil v odličnega nogometaša, ki je zelo nevaren z žogo med nogama. S hitrimi preigravanji večkrat preskoči moža in učinkovito podaja. V prihodnjih letih bo treba reprezentanco graditi okrog teh igralcev. Prihodnost slovenske izbrane vrste so Kampl, Berić, Šporar. Po današnji (včerajšnji op. av.) tekmi bodo nekateri igralci bržkone zapustili reprezentanco, saj se je končal nek cikel. Selektor bo moral vključiti mlade sile, ki uspešno nastopajo tudi v selekciji do 21. leta starosti. (jng)

Italija in Romunija neodločeno

BOLOGNA - Prijateljska tekma v Bologni med reprezentancama Italije in Romunije se je končala 2:2. Romuni so povedli v 8. minuti z golom Stancuja. »Azzurri« so izenačili v 55. minuti s pomočjo najstrožje kazni (prekršek nad Ederjem, na fotografiji ANSA), ki jo je uspešno izvedel Marchisio. V 66. minuti je drugi gol za Italijo dosegel Gabbiadini. Dve minuti pred koncem tekme je za goste zadel še Andone.

NOGOMET - Kvalifikacije za EP U21

Slovenija premagala in prehitela Srbijo

Slovenija - Srbija 2:0 (0:0)

Strelca: Šporar 61., Hotič 83. Slovenija: Sorčan, Stojanović, Bajrić, Ejup, Šme, Gorenc Stanković, Kapun, Črnigoj, Zajc (od 78. Kastrevac), Štulac (od 66. Hotič), Šporar (od 86. Bajde). Srbija: Čupić, Gajić, Antonov, Zdjelar (od 75. Ožegović), Babić, Jovanović, Grujić, Plavšić (od 62. Pantović), Milinković-Savić, Šaponjić, Čavrić (od 62. Jović).

KOPER - Srbi so v Koper pripravljeni na drugem mestu skupine 2, vendar z enakim točkovnim izkupičkom kot vodilna Italija, Slovenija je bila s tekmo več od tokratnih tekmecev tretja. Izbranci Primoža Glihe so na koncu zmagali z 2:0, s tremi točkami proti aktualnim svetovnim prvakom do 20 let pa so začasno prevzeli vodstvo. V prvem polčasu so bili Srbi več pri žogi in bolj aktivni, vendar so svoje priložnosti imeli tudi Slovenci. Sergej Milinković-Sa-

Smrtno se je ponesrečil nekdanji smučar Grubelnik

LJUBLJANA - Včeraj se je v prometni nesreči, ki se je zgodila na poti z ledenika v Söldnu, smrtno ponesrečil nekdanji vrhunski slovenski alpski smučar Drago Grubelnik. Smučarska zveza Slovenije je izgubila izjemnega tekmovalca, ki je svojo pot nadaljeval v trenerskih vodah pri tujih reprezentancah. Grubelnik je bil ob prelomu in na začetku tega tisočletja v samem slalomskem vrhu, najboljši rezultat kariere pa je dosegel v švicarskem Wengnu, kjer je leta 2000 osvojil tretje mesto na tekmi svetovnega pokala. Kot poročajo avstrijski mediji, je Grubelnik na gorski cesti izgubil nadzor nad vozilom in zgrmel 270 metrov globoko v prepad.

Umrl najstarejši olimpijec

PEKING - V kitajskem mestu Xian v Shaanxi je umrl Guo Jie, najstarejši udeleženec olimpijskih iger. Guo Jie je nastopil na olimpijskih igrah v Berlinu leta 1936. Guo Jie si je leta 1936 v metu diska z metom dolгим 41,07 metra - današnji svetovni rekord je 74,08 m - priboril nastop na olimpijskih igrah v Berlinu, kjer je izpadel že v predtekmovanju.

ACH Volley v Vojvodini

NOVI SAD - Odbojkarje ACH Volleyja čaka drevi druga tekma lige prvakov. V Novem Sadu se bodo ob 20. uri pomerili z domačo Vojvodino, ki je ekipa podobne kakovosti kot ljubljanska, zato se pričakuje enakovreden boj.

SUPERLEGA: Milano - Monza 1:3.

POKAL CEV, moški (16-ina finala): Hurrikaani Loimaa - Posojilnica Aich Dob 3:2.

Olimpija zmagala, zdaj Bocen

LJUBLJANA - Hokejisti Telemacha Olimpije so v tekmi 21. kroga lige Ebel po podaljški premagali Dornbirn s 5:4. V prihodnjem krogu se bodo zeleno-beli v petek, znova v dvorani Tivoli, pomerili z Bocnom.

VATERPOLO - Svetovna liga: Italija - Turčija 14:4.

KOPER - FC Koper je medse zabil novega nogometaša. Koprčani so se do konca prvega dela sezone za sodelovanje dogovorili z 29-letnim Hrvatom Dragom Gabrićem.

V OSPREDJU - Nedeljski neprijeten dogodek na nogometni tekmi najmlajših v Bazovici

Pomazali, nato počistili

Nedeljski dopoldan v bazovskem športnem centru ni bil prav nič prijeten. Reportaža s tekme najmlajših Zarje (pokrajinsko prvenstvo), ki je gostila miljsko Muglio, se je spremenila v članek, če že ne črne, vsaj sive kronike. Ko smo pred slačilnicami intervjuvali trenerja bazovske ekipe Ego na Mevljo, je nekdo od odbornikov domačega društva slišal kričanje in pravi dirndaj v slačilnici gostov. Potrkal je, odprl vrata in pred seboj na zidu slačilnice, nad obešalniki, prebral žaljiv napis, ki ga Slovenci v Italiji še kako dobro poznamo. Odborniki Zarje in spremljevalci domače ekipe so ohranili mirno kri. Nemudoma so iz žepa potegnili pametni telefon in vse fotografsko dokumentirali. Obvestili so mladega sodnika, ki je videl (in slikal) žaljivko (na zid so jo zapisali kar s pomočjo zemlje oziroma blata) in nato poročal v zapisniku ter ga naslednji dan poslal pokrajinski nogometni zvezi. Kako bo slednja ukrepala, bomo izvedeli jutri, ko bodo izdali običajni tedenski komunikacije.

Spremljevalca Muglie **Massimiliana Zudeticha** med dogajanjem ni bilo v slačilnici. »Napis sem žal opazil, ko je bilo prepozno, da bi lahko ukrepal. Ko sem ga zagledal, so mi odpadle roke,« je bil prizadet Zudetich, ki je nato fante dobrih deset minut pošteno okoaral (slišati je bilo močno kričanje) v slačilnici. »Takega ali podobnega ne smemo več videti. Opravičujem se. Sram me je za fante, ki so si drznili storiti kaj takega. Žal je nekaj fantov v ekipi precej problematičnih. Z velikimi težavami se soočajo tudi v šoli. Nekateri so že bili tudi po več dni izključeni. Društvo (Muglia op. av.) bo vsekakor ukrepalo. Pričakujem pa tudi, da nas bo pokrajinska zveza hudo kaznovala,« je še dodal Zudetich.

Miljsko društvo, pri katerem igra vlogo koordinatorski nekdanji dolgoletni trener Zarje Gaje **Moreno Nonis**, je medtem že ukrepalo. Dan po tekmi (v ponedeljek popoldne) so se najmlajši miljske ekipe s starši in nekaterimi odborniki pripeljali v Bazovico, kjer so ravno trenirali vrstniki Zarje. »Že v nedeljo zvečer smo se zmenili,

Najmlajši Muglie so se v ponedeljek pozno popoldne v športnem centru Zarje opravičili vrstnikom Zarje (na fotografiji). Pred tem pa so počistili slačilnico (na fotografijah spodaj v akciji)

FOTODAMJ@N

da bodo naši fantje počistili slačilnico in se javno opravičili za podlo, nizkotno in žaljivo dejanje,« je dejal Nonis, ki je še dodal: »V Miljah nismo navajeni na taka dejanja. Opravičujem sem prijateljem iz Bazovice. Krivce, ki smo jih že zasledili, bomo kaznovali. Kaznovala nas bo tudi nogometna zveza.« Športni vodja Zarje **Robert Kalc** prav tako pričakuje, da bo zveza ostro ukrepala: »Takih napisov in žaljivk nečemo več videti in slišati. Vsekakor nas veseli, da je vodstvo Muglie takoj ukrepalo in se nam ja-

vno opravičilo. Fantje so počistili slačilnico in se obenem opravičili tudi našim igralcem. Lepo simbolno dejanje.«

Športni sodnik, ki vsak teden prebira sodnikove zapisnike in nato določi kazni, se bo sestal šele drevi. Jutri pa epilog. Mimogrede: ali je bila bazovska epizoda le dolgi rep afere »slovenski pozdrav«, ki je po tekmi cicibanov med San Luigijem in Krasom dvignila precej prahu?

Jan Grgič

DZP doo-PRAE srl 2015 © Vse pravice pridržane

KARATE - Shinkai Karate Club v Ferrari in v Pradamanu

Tri prva mesta, priznanje in nastop (belih) novincev

Karateisti zgoniškega kluba Shinkai Karate Club na mednarodnem tekmovanju v Ferrari s trenerjem Sergijem Štoko

Za karateisti Shinkai kluba je bil naporen konec tedna. Nastopili so na dveh mednarodnih tekmah: v soboto v Ferrari in v nedeljo v Pradamanu. Povrh tega je eden izmed varovancev trenerja Sergija Štoka, in sicer Massimo Blocar (doma iz Saleža), uspešno opravil izpit za črni pas prvi dan.

V Ferrari je šest karateistov, in sicer Mija Ukmar, Massimo Blocar, Patrick Zidarič, Goran Hamoussi, Amina Hamoussi in Adam Hamoussi, nastopilo na 7. Evropskem mitingu v tradicionalnem karateju, ki ga je organizirala zveza FIKTA. Atleti Shinkai kluba so se na tekmi predstavili kot edini tekmovalci iz Furlanije – Julijske krajine. Shinkajevci so se spopadli s približno 600 karateisti iz cele Italije, Slovenije in Švice. Tekmovali so samo v katah-obveznih likih. Konkurenca je bila ostra. Trener Štoka, ki je na tekmovanju sodeloval kot sodnik, je bil zadovoljen z nastopi svojih atletov. Med njimi se je na stopničke, in sicer na prvo mesto, povzpela črni pas Mija Ukmar. Poleg tega je bila Mija deležna še enega prestižnega priznanja: zveza FIKTA jo je namreč nagradila s priznanjem najbolj-

šemu črnemu pasu v ženski kategoriji Trofeje Topolino, na kateri so shinkajevci tekmovali 3. oktobra.

V nedeljo je skupina karateistov zgoniškega kluba v spremstvu učitelja Alberta Bratoža nastopilo na trofeji Samurai v Pradamanu, ki jo organizira zveza Libertas. Tu sta dva shinkajevca v kategoriji odraslih osvojila prvo mesto, in sicer Gianluca Bellafontana in Luka Lončar. V Pradamanu so prvič tekmovali novi beli pasovi, ki so tekmovali v poligonu. Med njimi se je na drugo mesto uvrstil Ruben Emili.

Massimo Blocar nov črni pas Shinkaia

Konec tedna je Shinkai klub pridobil nov črni pas. 15-letni Massimo Blocar je namreč v bližini Ferrare, uspešno opravil izpit v kumiteju – borbi, katah – prostih likih in v prikazu osnovnih likov, in tako zaslužen pridobil črni pas 1. dan zveze FIKTA. Treba je še omeniti, da je Massimo že uspešno opravil isti izpit pri zvezi Libertas prejšnjo soboto.

PREJELI SMO ...

»Hip hip hura ni in ne more biti naš pozdrav!«

Predsednik ZSSDI Ivan Peterlin nam je poslal novinarsko sporočilo, v katerem komentira članek v torkovi Športni prilogi o »dvojezičnem« pozdravu na tekmi cicibanov med Primorjem in Vesno.

»Nad prebranimi vrsticami sem obstal presenečen in obenem tudi globoko razočaran. Čemu pozdrav v italijanščini med najmlajšimi pripadniki dveh naših slovenskih društev, članic ZSSDI? Naši športniki, člani naših slovenskih športnih društev, imajo vsi po vrsti pravico pa tudi dolžnost, da na tekmah nasprotnika pozdravijo s slovenskim uradnim pozdravom zdravo, saj prav s tem izpričujejo svojo pripadnost in dejstvo, da so člani slovenskega društva. V preteklosti so se morali naši športni delavci veliko truditi, pomoč so iskali tudi pri uradni politiki, da so končno dosegli za naša društva pravico, da pred in po tekmi uporabijo slovenski pozdrav. Kako je mogoče pozabiti na dejstvo, da ni preteklo ravno veliko let od tistega mračnega časa, ko nogometne ekipe niso hotele igrati proti proseškemu Primorju samo zaradi njegovega slovenskega izvora in imena, kaj šele pozdrava! Vprašujem se, kdo je režiser tega, da na vse to zavestno in nalašč pozabljamo? Kako je mogoče, dragi odborniki, da našim najmlajšim nismo in niste zmožni vcepjati v glave in v njihova srca vsaj kanček ponosa, nekaj prave slovenske pokončne drže? Zakaj se moramo vedno in mogoče samo zaradi nekega prisiljenega oportunizma priklanjati, klecati in hlapčevsko ponavljati nek – nam povsem neznani – hip hip hurra, ki ni in ne more biti v nobenem primeru naš pozdrav. Zakaj, se sprašujem.

Prepričan sem – pa brez zamere – da so izbire naših odbornikov, kot je ta, povsem zgrešene. Vnašati zavestno v naše slovenske sredine neko vsiljeno italijanstvo, je poteza, ki gre krepko mimo vseh ciljev in vzvodov, zaradi katerih je vsako naše društvo sploh nastalo. Kot predsednik ZSSDI ne morem drugače – če so seveda časopisne vesti resnične – kot da tako početje naših odbornikov in športnih vaditeljev (saj si cicibani menda niso sami izmislili pozdrava) zavračam in se od poceni vnašanja neke navidezne multikulturalnosti v naša društva povsem distanciram. To ni naš šport in to niso vsebinske smernice našega ZSSDI. Izražam veliko grenkobo in razočaranje!«, piše v novinarskem sporočilu predsednika ZSSDI.

RYAN STARC

Ne samo ples in skoki, tudi klarinet

Prosečan Ryan Starc se je klubu Cheerdance Millenium, ki se ukvarja z navijaštvom in plesom, pridružil od vsega začetka. »Dejansko od ustanovitve, leta 2003. Čeprav so se nekateri s to športno disciplino ukvarjali že v okviru kulturnega društva Skala iz Gropade,« se spominja 27-letni Prosečan, ki »igra« v društvu dvojno vlogo: trenerja in blagajnika. »Kot trener vodim mladinsko skupino Strel. To so tekmovalke stare med 12 in 17 let. Med drugim sem tudi blagajnik. Blagajniško delo pa v glavnem opravljam v jutranjih urah,« je dejal Ryan, ki študira na fakulteti elektronskega inženirstva v Trstu (biomedicinska specializacija). Starc je bil še do pred štirimi leti tekmovalec kluba. »Nato sem se hujše poškodovano na treningu in sem se raje osredotočil v trenersko delo. Najprej sem bil pomočnik trenerja. Nato pa sem prevzel tekmovalne skupine. Opravi sem nekaj trenerskih tečajev, ki jih je organizirala slovenska zveza za cheerleading.«

Ryan je aktiven tudi v drugi segmentih naše družbe. Že veliko let igra v godbi na pihala pri Godbenem društvu Prosek. Njegov instrument je klarinet. »Godbene vaje imamo dvakrat tedensko. Povrh tega se klarineta učim tudi privatno,« je še dodal Ryan, ki je podpredsednik proseškega godbenega društva. »Aktiven sem tudi v odboru godbenega društva.« Starc rad obiskuje koncerte, ki jih organizira glasbeni konservatorij ter druge glasbene prireditve.

Prostega časa nima na pretek. »Bolj malo. Če pa se le da, grem v kino ali gledališče. Ali pa grem tekat v naravo in se peljem s kolesom.« V prihodnjih tednih ga čaka organizacija božične prireditve Cheerdance Millenium, ki bo 20. decembra. »Prihodnje leto bomo tekmovali v Sloveniji. Glavni cilj letošnje sezone pa bo nastop na prestižnem mednarodnem pri Dusseldorfu v Nemčiji.«

Navijaštvo pa ni bil edini šport, s katerim se je ukvarjal Ryan. »Preizkusil sem se s košarko pri Kontovelu in tudi karatejem pri klubu Shinkai Karate. Oboje mi ni šlo od rok,« je priznal Starc.

primorski_sport

facebook

Sreda, 18. novembra 2015

21

fotoutrip '15 70 let

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Tudi pri nonotih se bere Primorski dnevnik -
Viviana Vodopivec

Iz morja v krožnik -
Kim Furlan

Karin, Kevin, Kristel in psička Kira berejo Primorski dnevnik med velikimi bučami -
Kristjan

Branje Primorskega med prešanjem terana!
- Ester Brezovec

Prej ga prečitamo, potem na izlet - Bassano del Grappa 30.8.2015 -
Kim Furlan

Šolska izmenjava Erasmus Plus liceja F. Prešeren v Islandiji - Reykjavik (september 2015)! Na sliki: Veronika Pučnik, Daniele Fonda, Sara Zaccagna, Linda Cappellini

Tudi maček Muco iz Repniča pri Trstu rad bere Primorski dnevnik -
Nadia Cesar

O NAŠEM TRENUTKU

Levica v Italiji in dirka z motorji

ACE MERMOLJA

Dotaknil bi se dveh tem, ki so si vsebinsko različni, a je ena trajno aktualna, druga pa že spomin, kot so vsi športni dogodki. V prvem sklopu bi izrazil nekaj misli o levici v Italiji. Skušal se bom izogniti lastnim prepričanjem in se postaviti v kožo človeka, ki mu je politika med zadnjimi skrbmi. Razmisli bom površinsko in ob skopih podatkih.

Skupinica članov se je torej oddaljila od Demokratske stranke in poskuša ustvarjati nov politični subjekt, ki naj bi bil bolj na levi, kot je to danes Renzijeva Demokratska stranka. O tem in podobnih dejanjih nimam pozitivnega mnenja, ker se mi zdijo politično nezrela in to, kar je Lenin označil kot »otroško bolezen«. Že takrat se je na evropski ravni komunistična levica cepila na mnoge frakcije in bi brez Leninove diktatorske drže ne imeli ruske revolucije. Pa tudi moj nono, ki je bil po duši liberalac in antistalinist, je o Stalinu pravil: »Brez železne roke ne držiš vkup ne Rusije in ne partije«. Misel je zgodovina dokazala vse do današnjega Putina. Rusija je carska in pika.

V Italiji je neka osnovna disciplina ljudstvu in vodstvu nepoznana in če v strankah, kot drugje v življenju, nekomu nekaj ne paše, preprosto izstopi in zasadi svojo zastavico drugam. Toliko bolj to počne v medijski družbi, kjer ti odcepitve jamči slavo in reflektorje, četudi ne boš opravil nič. Za državljana je seveda klavna zgodba, ko vidi, kako se na vrhu stranke, za katero je volil, vodstvo prepira, si dela dišpete in končno se jezna frakcija odcepi.

Je vse to nujno? Mislim, da ni. V primeru DS je povsem res, da je nastop Renzija potisnil večino stranke v smeri proti sredini. Že dejstvo, da je na vladi, ne dopušča ne Renziju in ne DS, da bi šli v smeri prvega Tsiprasa in Varoufakisa. Ob svojem nastanku pa se je Demokratska stranka, ki je po poti izgubila privednik »leva«, predstavila kot vladna stranka. Brez določenega števila »zmernih« in vsakor prav nič levih volilcev, bi leva sredina nikoli ne zmagala na volitvah: ne včeraj, ne danes in ne jutri. Mislim sem, da so ustanovitelji DS na to računali, očitno pa ne vsi. Včasih je razmišljanje levičarjev silno zamotano. Trenutno (ko pišem) je samoimenovani lider nove levice Fassina govoril o nekem skupnem nastopu z Grillom. Zaviješ na levo, da zasleduješ neideološki populizem? Tu pade logika nasprotij, saj se ob zaključku združita v eno.

Da bo jasno: gibanje 5 Zvezdic lahko danes vsrka tako nezadovoljno levico kot desnico, ki se za Salviniem pomika v temne populistične vode. Komur ekstrem ne paše, bo volil Grilla, ne pa Fassino. Med dvema ni tekme. Zato volilca razočara strateško-taktična nesposobnost ljudi, ki naj bi bili pametni in modri, saj so prilezli v sam vrh italijanske politične nomenklature. Ne znajo ohraniti levosredinske stranke, ki bi omogo-

čila sobivanje tako zmerne kot radikalnejše struje, kot to počnejo angleški laburisti, ki jih je nov vodja Jeremi Corbyn povlekel iz zmernih pozicij na levo. V Italiji bi imeli že vsaj tri laburistične stranke s tremi med sabo zmerjajočimi se liderji.

Opisana scena je banalna, vendar oddaljuje mene in številne druge državljane od politike: preveč sem star za takšne lego kocke. Renzi bo itak prej ali slej izgubil in odšel, vendar je danes aktiven, Italiji pomaga in Demokratska stranka ne more prav v tem trenutku dokazovati, kako ji organsko bolj paše opozicijska suknja kot pa večinska ali vladna. Vsekakor je lažje risati programe na vodni gladini, bentiti nad vlado in obljubljeni novo deželo, kjer »Bandiera rossa la trionferà« (ohranjam spoštovanje do pesmi, pevci pa se mi zdijo ob nepravem času patetični.) Skratka, ostajam pri Leninovi »otroški bolezni« posebno, ko otroci ne znajo zrasti. Tudi »il sol dell'avenir« ni še posijal ali pa je ugasnil... Naj bo konec o italijanski levici; mislim na članek in ne na konec levice.

Mimo tako resnih ali vsaj na pol resnih argumentov me je namreč v prejšnjih tednih ogrela športna saga z Valentinom Rossijem in špansko trojko v ospredju. Potegnil sem za Rossija, ker se mota po motodromih že celo dvajsetletje, kar je za motocikliste dolgo obdobje. Dejansko je Rossi tekmoval v dveh povsem različnim motociklističnih obdobjih. Tehnično bi omenil vsaj prehod od dvotaktnih na štiritahtne motorje ter od mehanike do elektronike. Gre za dva različna svetova. Nekaj podobnega je opravil samo še Giacomo Agostini, ko je predsedal z MV Agusta motorjev na poznjše japonske bolide ter iz zvečina cestnih prog na moderne motodrome, kjer ni več za ovinkom zidu. Stari se spominjamo svetovnih dirk v Opatiji, ki so bile z današnjega vidika blaznost.

Res je čas, da bi se Rossi umaknil, a častno. Med ostalim je v gruntarski šport, kot je motociklizem, vnesel špektakel in obilo gradiva za medije pred, ob in po dirki. To je bilo dobro za vse že z ekonomskega vidika. Iz teh razlogov si je zaslužil deseto in zadnjo zmago v svetovnem prvenstvu, čeprav ni več najhitrejši in ne bo.

Zmage ni dosegel, ker na dirkališčih ni prostora za hvaležnost ali čaščenje starih mojstrov. Mladi so se malce koalizirali in izpod nesli starega. Brez novega Rossija pa bodo izgubili gledalci, sponzorji in televizijski mogotci. Letos je kraljevi motociklistični razred v zasedanju množice skoraj prehitel z zanimanju avtomobilistično prehitel 1. Kaj bi gledal, ko veš, kdo bo zmagovalec. Isto se bo jutri zgodilo motociklizmu s tremi Španci na treh japonskih motorjih v vrstnem redu, ki ga lahko zapišemo že danes. Bolj kot Rossi so zmago izgubili gledalci, ki se bodo prihodnjo sezono dolgočasi, čeprav bo Valentino še dirkal. Za to pa ne bo imel ne mladosti in ne volje.

LJUBLJANA - SLORI in NŠK na konferenci na filozofski fakulteti

»Kroženje možganov« kot alternativa »begu možganov«

Včeraj je v prostorih Filozofske fakultete v Ljubljani potekala konferenca Slovenski možgani krožijo prek meja, katere cilj je bil predstavitev slovenskih raziskovalnih ustanov, ki delujejo zunaj Republike Slovenije. V dveh sklopih se je predstavilo skupno trinajst asociacij, srečanje pa se je sklenilo z »znanstveno tržnico« oziroma individualnimi srečanji med študenti in raziskovalci ter predstavniki ustanov.

Prorektorica fakultete dr. Tatjana Marvin je v uvodnem nagovoru izpostavila, da je krepitev strokovnega sodelovanja znotraj in zunaj matične domovine zmagovalna kombinacija s katero pridobimo vsi. Gorazd Žmavc, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu, je poudaril, da tovrstna znanstveno-raziskovalna sodelovanja lahko pripomorejo tako pri ohranjanju vezi z matično domovino, kot tudi pri krepitevi tako imenovanega »kroženja možganov« kot alternativni vse večjemu izseljevanju mladih, oziroma »begu možganov«.

Strokovni del konference je s predstavitvijo projekta Svetovna mreža Univerze v Ljubljani, s katerim se skuša povezati slovenske akademike po svetu otvorila mag. Jana Lutovac Lah. V nadaljevanju sta spregovorila predstavnik Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI) in Narodne študijske knjižnice iz Trsta (Odsek za zgodovino in etnografijo). Dr. Devan Jagodic je med aktualnimi projekti posebej izpostavil sklop longitudinalnih raziskav o slovenskem šolstvu ter raziskave o stopnji izvajanja zaščitniških določil za slovensko narodno skupnost. Med EU projekti je pozornost namenil projektu Eduka, Jezik/Lingua in Lex.

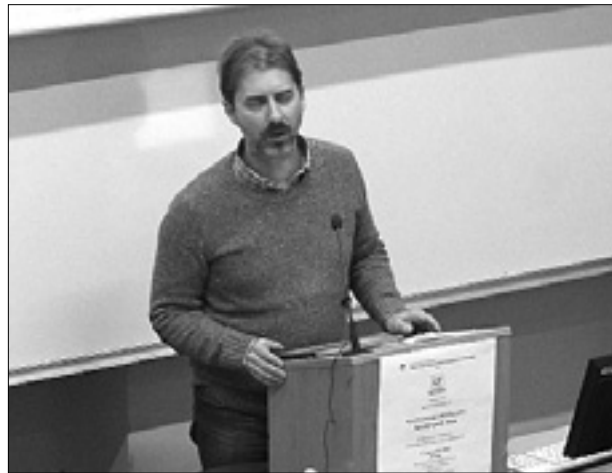
Dr. Gorazd Bajc je predstavil zgodovino in delovanje Narodne študijske knjižnice in Odseka za zgodovino in etnografijo. Med drugim je posebej izpostavil unikatni arhiv, ki v skupno 185 fondih hrani bogato zgodovinsko gradivo.

Mag. Martina Piko Rustia je predstavila Slovenski narodopisni inštitut Ur-

Devan Jagodic (zgoraj) in Gorazd Bajc med nastopom na ljubljanski Filozofski fakulteti

ROŠA

ban Jarnik iz Celovca ter osrednji projekt Slovenska ledinska in hišna imena na Koroškem, na podlagi katerega so bila prva leta 2010 vpisana na Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine v Avstriji.

Dr. Valentin Sima je spregovoril o delovanju Slovenskega znanstvenega inštituta iz Celovca, nevzdržno finančno stanje in kadrovska podhranjenost pa je bila tema predstavnika Slovenske knjižnice iz Celovca. »Ko bi se izvajala vsaj pravica do brezplačnega obveznega izvoda, ki je žal le še črka na papirju,« je bil o stanju na področju knjižničarstva nazoren dr. Jan-

ko Malle iz Slovenske prosvetne zveze. V popoldanskem terminu so se predstavili še: Inštitut za narodnostna vprašanja, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, Ljubljana, Društvo v tujini izobraženih Slovencev (VTIS), American-Slovenian Educational Foundation (ASEF), San Francisco, Society for Slovene Studies (SSS), ZDA-Ljubljana in Slovensko-avstralski klub akademikov, Melbourne.

Roša

JEZIK NA OBROBJU

Včasih je prava sreča, da imamo časopise. **Kdor redno ne posluša slovenskih oddaj tržaškega radia, sploh ne bi vedel, da so v tujini sklenjene istospolne poroke v Italiji neveljavne. To so nam v Prebisku tedna sporočili Šumovci.** Izvedeli smo tudi, da so v DSI nad tem navdušeni. Vprašala sem se, kaj jih je navdušilo, neveljavnost takih porok ali samo nova vrsta poroke? **Ime nam jasno pove, da gre za novo vrsto porok, o katerih vemo zelo malo ali celo nič. Kje ima istospolna oblast svoj sedež? Kje sklepa poroke?** Same neznanke!

Tako zaidemo v slepo ulico, če kujemo nove slovenske besedne zveze brez najosnovnejšega znanja slovenščine in osnov njenega ustroja.

Ker ni istospolnih oblasti, tudi istospolna poroka (po zgledu cerkvena ali civilna) ne more obstajati. Obstajajo pa v nekaterih državah poroke istospolnih partnerjev. Kolikor vem, so civilne. Napisati bi torej morali, da so v Italiji civilne poroke istospolnih partnerjev neveljavne, takih cerkvenih porok pa sploh nikjer ni.

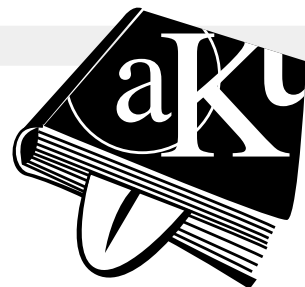
S slovenščino je popolnoma skregan tudi drugi stavek (skrajšano): »Pogovor nam ponuja nekoliko drugačen vpogled nad tržaško realnostjo.« **Ze sama beseda vpogled s predpo-**

no v pove, da gre za pogled v kaj. Kako se lahko v spremeni v nad? Verjetno tega ne ve nihče. **Vstop vsakemu Slovincu pove, da kdo nekam vstopi.** Ali bomo odslej pravili, da je nekdo vstopil nad hišo, da se je vlegel nad posteljo, da je vročil pismo nad roke naslovnika?

Če bi vsaj tisti, ki pišejo za javnost, malo pomislili, bralci ne bi brali takih nesmiselnih sporočil. Lahko pa imamo drugačen pregled nad tržaško realnostjo.

Pred nekaj leti smo se zgražali nad goriško profesorico, ki je namesto ljudje, rekla človeki. Ker je bila slovenščina zanj tuj, priučen jezik, mislim, da smo bili do nje krivični. Vsem Italijanom, ki obiskujejo tečaje slovenščine ali slovenske šole, namreč priporočamo branje.

Po večletnem natančnem branju naših medijev, poslušanju radia ali gledanju televizije ugotavljam, da je zelo težko najti besedo ljudje. Kakor, da ne obstaja. **Povsod so samo osebe, poleg njih pa še moški in ženske.** V SSKJ piše, da je človek bitje, ki je sposobno misliti in govoriti, oseba pa človeški posameznik ne glede na spol. **Med zgledi v SP pa najdemo zapi- sano: oseba istega spola, glavna oseba v romanu; pravna oseba, uradna**

oseba; namesto publicističnega izraza pisati ljubljene osebi, avtor priporoča pisati ljubljene ali ljubljene mu (brez osebe). Omenjena pa sta še prva, druga in tretja oseba, ki jih poznamo iz slovnice. **Moški ima v SP samo dva zglede: edini moški v družini, bradat moški.** Nič bolje ni zastopana ženska, pri kateri je v SP zapisano: postala je prava ženska, v njej je premalo ženske. **Le malo zgledov je tudi v SSKJ.**

Pleteršnik nas je pred sto leti poučil, da je množinska oblika človeka ljudje in tudi človeki. Te zadnje uporabljajo posebno starejši pisatelji, je zapisal.

Naši pisci pa imajo v svoji zalogi na tisoče oseb, moških in žensk: vanje spremenijo vsa živa bitja, ki jih srečajo na svoji poklicni poti. Kako in kje naj se torej tujec nauči, da so slovenske osebe v resnici ljudje, saj še na človeka naleti le tu pa tam.

Lelja Rehar Sancin

Iz depresije v življenje v Kopru

Društvo Živ Aktiv - Izziv Kolektiv vabi danes ob 19. uri v središču Rotunda blizu Luke Koper na srečanje z Barbko Špruk na temo »Njena pot iz depresije v življenje - nevarnost psihiatrični zdravlil. Vstop s prispevkom

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.40, 20.00 Dnevnik in vreme
6.45 Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** La vita in diretta **15.10** Torto o ragione? Il verdetto finale **16.55** 58° Zecchino d'Oro **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi

21.20 Film: *Lea* (dram.) **23.20** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Il tocco di un angelo **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30 Rubrika **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Serija: Criminal Minds **23.35** Generazioni

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Parlamento Spaziolibero **10.10** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

13.05 Switched at Birth **13.55** Sabrina, vita da strega **14.45** Stargate Atlantis **15.30** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.35** Andromeda **16.20** Star Trek: Enterprise **17.05** Novice **17.10** Robin Hood **17.55** Beauty and the Beast **18.45** Reign **19.30** Supernatural **20.15** Vikings **21.10** Film: Saving General Young (pust.) **22.55** Film: Paris Countdown (krim.)

RAI5

14.15 La Terra vista dal cielo **15.20** Wild Canada **16.20** Film: Proibito rubare (dram.) **17.45** Scaramouche Scaramouche **18.10** Novice **18.15** 20.40 Passepartout **18.45** Un lento viaggio africano **19.40** I buongustai dell'arte **21.15** Riccardo Muti – Prove d'orchestra **23.00** Come si guarda un'opera d'arte **23.25** Lo stato dell'arte **0.00** Ghiaccio bollente

0.05 Rock Masters – Billy Joel

RAI MOVIE

13.45 Film: ACAB – All Cops Are Bastards (akc.) **15.40** Film: Arsenio Lupin (krim.) **17.55** Novice **18.00** Film: Il diario di un

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (17. novembra 2015)

Vodoravno: satira, A. P., kratica, inaničija, eideetik, rata, Eva Carli, A. N., tnalo, Anker, Velež, Radi, tantal, manira, pek, dota, storija, slepi tisk, avtor, camp, kače, R. G., apel, P. A., Anam, ugankarstvo, Ob, torkova priloga, as, Apač, kattran; *na sliki:* Radi Pečar.

condannato (vestern, '53, i. R. Hudson) **19.35** Film: La bella mugnaia (kom., It., '55) **21.15** Film: Ex (kom., It., '09, i. C. Bisio) **23.25** Movie.Mag **23.50** Film: The Son of No One (krim., '11, i. C. Tatum, A. Pacino, J. Binoche)

RAI PREMIUM

11.15 Nad.: Un posto al sole **12.15** 19.25 Nad.: Terra Nostra **13.05** Nad.: Paura di amare **13.55** Serija: Last Cop – L'ultimo sbirro **14.45** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.50** Serija: Impazienti **15.05** Serija: Un medico in famiglia **17.00** Nad.: Valeria **17.45** Novice **17.50** Nad.: Legami **18.40** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Il restauratore **21.20** Monte Bianco **23.40** Mister Premium

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in TV **16.50** Film: Il grande safari (pust.) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte

21.15 Film: Continuavano a chiamarlo Trinità (vestern, '71, i. T. Hill, B. Spencer) **23.35** Film: L'amico del cuore (kom., It., '98, i. V. Salemme)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.00** Grande fratello – Day Time **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** Nad.: Senza identità **23.30** Matrix

ITALIA1

6.50 Risanke in otroške oddaje **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.30** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.50** Nan.: Mike & Molly **18.15** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Colorado

IRIS

13.15 Film: Perry Grant, agente di ferro (akc.) **15.15** Film: I giorni dell'ira (vestern, '67) **17.20** Film: La città gioca d'azzardo (det., It., '75) **19.15** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: La bellezza del somaro (kom., It., '10, r. in i. S. Castellitto) **23.10** Film: I giorni dell'abbandono (dram., It., '05, i. M. Buy)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Serija: Ironside **18.20** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.20** Serija: Providence **17.05** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Un amore speciale (kom., '99, i. D. Keaton) **23.40** Film: Imaginary Heroes (dram.)

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.55 Rubrika: Le ricet-

te di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **12.40** Italia economia e prometeo **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Trieste in diretta **19.05** 20.00 Dodici minuti con Cristina **20.15** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Roma InConTra

LAEFFE

11.30 13.30, 20.00 Il cuoco vagabondo **12.35** Bourdain: Cucine segrete **14.30** Chef Sara in Europa **15.30** David Rocco: Dolce vita **16.35** Jamie: Menù in 15 minuti **18.35** Il re dello street food **19.55** Novice **21.05** Film: L'amante di Lady Chatterley (dram.)

22.50 Film: Pollock (biogr.)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: 40 Days and Nights – Apocalisse finale (zf)

DMAX

12.30 18.35 Affare fatto! **13.20** Cattivissimi amici **14.10** L'idea da 1 milione di dollari **15.05** Bear Grylls: l'ultimo sopravvissuto **15.55** River Monsters **16.50** Come è fatto **19.30** Rimozione forzata **20.20** Affari a quattro ruote **21.10** Super grattacieli **22.00** Ingegneria estrema

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.50** Opus **12.20** Nan.: Totalna razprodaja **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.35** Intervju **14.20** Glasnik **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kviz: Male sive celice **16.25** 0.40 Profil **17.30** Turbulenca **17.55** Novice **18.00** Infodrom **18.05** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Monsunski otrok (dram.) **21.35** Kino Fokus **22.00** Odmevi **23.05** Dok. film: Michael H. Poklic – režiser

SLOVENIJA2

7.00 18.45 Risanke in otroške odd. **8.20** Zgodbe iz školjke **9.20** Točka **10.35** 10 domačih **11.05** 17.00 Halo TV **12.05** Dobro jutro **14.45** Vikend paket **16.05** Dober dan **18.00** Nad.: Obupani starši **19.30** Infodrom **19.40** Žrebanje Lota **19.55** Odbojka: liga prvakov, Vojvodina – ACH Volley, prenos **22.00** Nogomet: kvalifikacije za EP, studijska oddaja **22.35** Odd.: Bleščica **23.10** Nogomet: kvalifikacije za EP, Slovenija – Ukrajina, pon.

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Meridiani **15.30** Dok.: Šport brez meja **16.00** Potopisi **16.25** Boben **17.20** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Sledi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Alpe Jadran **20.30** Webolution **21.00** Dok.: Plinski monopoli **22.15** Najlepše besede **22.45** Odbojka: liga prvakov, Vojvodina – ACH Volley

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **7.50** 9.40, 10.50, 12.05 TV prodaja **8.10** 17.20 Nad.: Odpušćanje ljubezni **9.55** Sanjski moški **11.05** Nad.: Greh preteklosti **12.20** 20.00 Gostilna išče šefa **13.50** 21.30 Nad.: Usodno vino **14.55** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 22.30 Novice in vreme **23.00** Serija: Kosti **23.55** Serija: Na kraju zločina – Miami

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.55** Risanke in otroške oddaje **8.30** 12.30 Serija: Moj razred **8.55** Serija: Zmešana soseda iz stanovanja **23** **9.20**

Sreda, 18. novembra
Iris, ob 21.05

Match point

Velika Britanija, ZDA 2005
Režija: Woody Allen
Igrajo: Scarlett Johansson, Emily Mortimer, Jonathan Rhys - Meyers in Brian Cox

Allenov thriller, je postavljen v London, točneje v visoki sloj angleške družbe in pripoveduje o družbenem vzponu Chrisa, irskega mladeniča, nekdanjega teniškega asa, in strašnih posledicah njegove nadutosti. Protagonist je razpet med dvema ženskama, in ker ne vidi izhoda, se odloči za skrajno rešitev. Nola, lepa američanka, postane namreč kamen spotike med Chrisom in njegovo ženo Chloe.

S poroko s Chloe se njegovo življenje materialno zelo spremeni, a vseeno je Chris v resnici zaljubljen v svakovo zaročenko Nolo. Strast pa kmalu pre-raste v obsedenost, ki prisili Chrisa da seže po najhujši odločitvi.

VREDNO OGLEDA

13.30 Serija: Beverly Hills 90210 **10.15** 11.20, 13.00 Tv prodaja **10.30** Nan.: Naša mala klinika **11.35** 17.05 Serija: Lepo je biti sosed **14.30** Film: Silovit udarec 2 (kom.) **16.35** Nan.: Mrhi za šankom **18.55** Serija: Kar bo, pa bo **20.00** Film: Transformerji 2 – Maščevanje padlih (fant., '09, i. S. La-Beouf, M. Fox) **22.55** Film: Raj za odrasle (kom., '09, i. C. Pratt)

PLANET TV

10.55 13.15 Nan.: Talenti v beam **11.50** Tv prodaja **12.10** Ellen **14.10** Nad.: Sulejman Veličastni **15.10** Nan.: Prijatelji **15.40** 23.35 Serija: Škorpion **16.35** Nad.: Želite, milord? **17.40** 21.25 Kmetija: Nov začetek **19.00** 21.05 Danes **19.25** Planet Debate **19.50** Vreme in šport **20.00** Nad.: Ena zlahtna štorija **22.35** Bognedaj, da bi crknu televizor

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Dolga pot – Begunske zgodbe otrok v prvi svetovni vojni (piše Vili Prinčič); 11.00 Studio D; 11.15 Iz domačega lonca prijetno diši (pripravlja Marija Merljak); 12.15 Živali se oglašajo (pripravlja dr. Damijana Ota); 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Slovenska Talija v Italiji; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Johann Wolfgang Goethe: Izbirne sorodnosti – 23. del, sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Na rešetju; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Jazz in jaz; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 20.30 I divergenti; 13.00, 20.00 Commento in studio; 13.33 Ora musica; 14.00 Playlist; 14.35, 18.00 Glasba; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 22.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Classicamente/Liricamente; 23.30 Sonoricamente classici; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

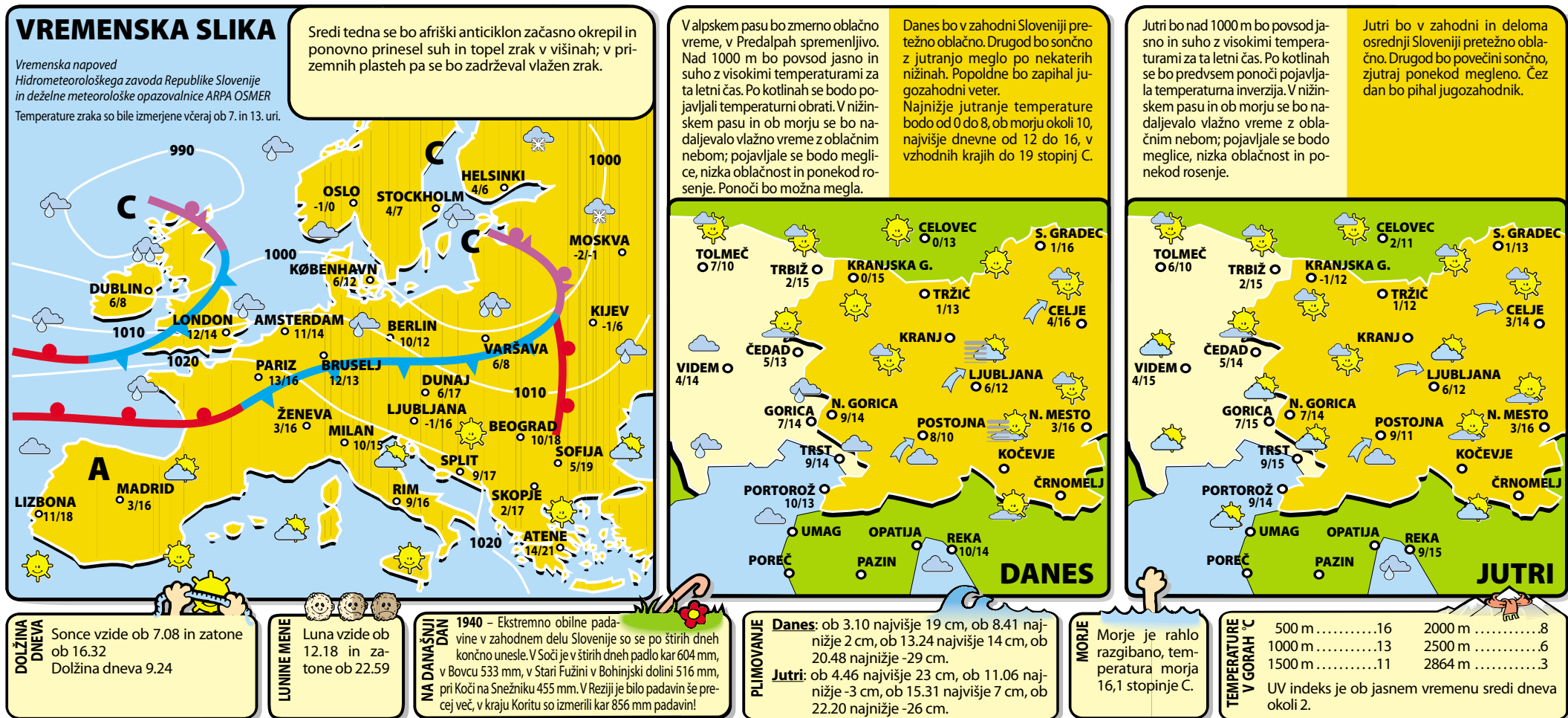
Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

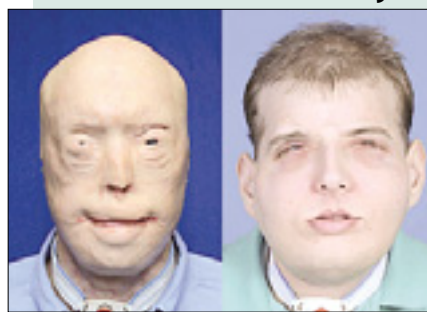
Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Repub

Na Kitajskem kradejo žare in izsiljujejo svojce

PEKING - Roparji na Kitajskem so na pokopališču v Xinyangu oskrnili več grobov in ukradli žare s pepelom pokojnikov, nato pa izsiljevali svojce za odkupnino. Grozljivo spletko so razkrili, ko je neka ženska prijavila, da je bil grob njenega pokojnega moža razdejan, žara odstranjena, na spomeniku pa je bila napisana telefonska številka. Ko je ženska poklicala, ji je oseba povedala, da jo bo vrnil žare njenega moža stala 20.000 juanov (3000 evrov). Ženska je plačala odkupnino, a so ugrabitelji zahtevali še več denarja. Oskrnuten je bil še najmanj en grob na pokopališču v Xinyangu, v osrednji kitajski provinci Henan. Po navedbah oblasti ima dejanje »znake izkušene in dobro organizirane skupine«. Spoštovanje pokojnih je pomemben del kitajske kulture. Policija zato že preiskuje, kdo stoji za temi mračnimi dejanji.

V New Yorku izvedli najcelovitejšo presaditev obraza doslej

NEW YORK - Zdravniška ekipa univerzitetne bolnišnice NYU v New Yorku je avgusta 41-letnemu nekdanjemu gasilcu uspešno presadila obraz, ki mu ga je 5. septembra 2001 v Mississippiju uničil požar. Patrick Hardison je po nesreči prestal 71 operacij, njegov obraz pa je ostal velika brazgotina. Hardisonova presaditev je najbolj celovita doslej, saj so mu z novim tkivom pokojnega donatorja prekrili obraz in skoraj celotno glavo do vratu. Obraz je daroval 26-letni newyorški umetnik in športni kolesar, ki je umrl v Brooklynu med vožnjo s kolesom. Operacija v centru Langone bolnišnice NYU je avgusta trajala skupaj 26 ur.

RAZISKAVA - Univerza v Harvardu o blagodejnih učinkih pitja kave

S kavo manj samomorov

Od 3 do 5 skodelic dnevno nas varuje pred obolenji srca, sladkorno in Parkinsonom, za raka pa ni dokazov

MIAMI - Raziskovalne ustanove, ki se ukvarjajo s preučevanjem posledic različnih življenjskih slogov in navad na zdravje ljudi, nas po navadi spravljajo v nejevoljo s samimi negativnimi ugotovitvami, ki nas silijo v odpoved temu ali onemu užitku. Včasih pa nam le postrežejo s kako pozitivno novico. Tokratna je dobrodošla za ljubitelje kave. Ljudje, ki spijejo od tri do pet skodelic kave dnevno, imajo manjše možnosti za prezgodnjo smrt zaradi bolezni srca, sladkorne bolezni in Parkinsonove bolezni, so ugotovili raziskovalci s harvardske univerze. Manjša je tudi verjetnost, da bodo stori-li samomor.

Tako kava s kofeinom kot brez nje-ga imata prednosti, kaže študija, ki je primerjala ljudi, ki ne pijejo kave oziroma ti-ste, ki spijejo manj kot dve skodelici dne-vno, s tistimi, ki spijejo do pet skodelic dnevno. Raziskava ne dokazuje vzročno-posledične povezave med pitjem kave in manjšo možnostjo smrti zaradi določenih bolezni, ampak razkriva jasne povezave s predhodnimi raziskavami. »Bioaktivne sestavine in kavi zmanjšujejo obolenje na inzulin in sistemsko vnetje,« je dejal glavni avtor raziskave Ming Ding, doktorski študent na oddelku za prehrano.

Raziskovalci niso odkrili zaščitnih učinkov proti rakavim obolenjem, čeprav so nekatere prejšnje študije pokazale na povezave med uživanjem kave in zmanjšanim tveganjem za določena rakava obolenja. »Za vso populacijo, ki je sode-lovala v raziskavi, velja, da je zmerno pi-tje kave povezano z zmanjšanim tvega-njem za smrt zaradi bolezni srca in oži-lja, diabetesa, nevroloških obolenj in sa-momora,« kažejo rezultati, ki so jih zbra-li v treh raziskavah na vzorcu 300.000 medicinskih sester in drugega medicinske-ga osebja. (STA)

SLOVENSKA VOJSKA - Napaka

Hrvaškega novinarja povabili med rezerviste

ZAGREB - Novinar hrvaškega čas-nika Jutarnji list Matija Mesić je dobil va-bilo slovenskega obrambnega ministrstva, naj se pridruži rezervnim silam Slovenske vojske. Po preverjanju njegovih motoričnih sposobnosti se bo lahko priključil sloven-skim vojakom, če bo primarno koval ljudi za varovanje državne meje, so Mesiću po-jasnili v Ljubljani. Kako so prišli do moje-ga imena, je precej zapleteno, je pa vabi-lo zelo resno, piše Mesić. V telefonskem pogovoru z uradnico na slovenskem obrambnem ministrstvu so Mesiću potr-dili, da Slovenija potrebuje rezervne sile ter da so začeli vpoklic vojaških rezervistov, da bi zavarovali slovenske nacionalne in-terese. Pisna vabila, naj se prijavi v re-zervne sile, so dobili nekdanji vojniki, pa tu-di prostovoljci, ki so opravili osnovno vo-jaško usposabljanje, navaja Mesić.

»Ni pomembno, ali ste služili voja-ški rok kot prostovoljec pred več kot osmi-mi leti. Preden bomo podpisali pogodbo, boste morali opraviti preizkus motoričnih

spretnosti. Potem se bomo odločili, ali ste kandidat, ki izpolnjuje naše kriterije,« je novinarju pojasnila uradnica ministrstva. Pogodbo je potrebno podpisati za pet let, a jo je možno kadarkoli preklicati. Pouda-rila je, da vabila v vojsko niso posledica te-rorističnih napadov v Parizu, temveč iz-popolnjevanje slovenskih vojaških vrst. Mesečno nadomestilo za vojaške rezervi-ste je 800 evrov, poudarja časnik.

Pričakovati je, da bodo rezervisti opravljali naloge ob državni meji in v be-gunjskih centrih ter pri izgradnji infra-strukture za vojaške potrebe. Možno je tu-di sodelovanje v vojaških operacijah v tu-jini, a ne na območjih, kjer poteka vojna, še navaja novinar. Slovenija je nekoč ime-la približno 1500 rezervistov, a se je med-tem število skrcilo na 500. Zdaj iščejo oko-li 900 ljudi, predvsem iz skupine kakšnih 2500 oseb, ki so se urile v slovenski vojski. Mesić ni želel pojasniti, kako je sploh prišlo do tega, da je prejel vabilo. Le kratko je povedal, da je šlo za napako.

Rudarji preživeli 41 dni z uživanjem ščurkov in žab

DAR ES SALAAM - V Tanzaniji so iz zrušenega jaska v rudniku zlata po 41 dnevih rešili pet rudarjev, ki so preživeli z uživanjem ščurkov in žab, so sporočili tanzanijske oblasti. Peterica je bila v skupini okoli 20 rudarjev, ki je ostala ujeta v jašku, ko se je ta 5. oktobra zrušil. Rudarji okrevajo v bolnišnici in žalujejo za kolegom, ki je v podzemlju umrl.

Štirinajstim rudarjem je, ko se je jašek zrušil, uspelo pobegniti, šest pa jih je ostalo ujetih kakih 100 metrov pod zemljo. Eden izmed njih je umrl, pet pa so jih v nedeljo rešili, a je njihovo zdravstveno stanje resno. »Rudarji so zelo šibki,« je povedala predstavnica ministrstva za energijo in rudnike Badra Masoud. Grozote, ki so jih preživeli pod zemljo, so razkrili tudi sami rudarji. Več kot mesec dni so bili v temi, stlačeni v prostoru, v katerem so sicer hranili orodje. Za preživetje so srkali blatno vodo in jedli koreninice, zemljo, žabe, ščurke in druge insekte. Sprva so imeli tudi nekaj svetlobe s svetilk na rudarskih čeladah in mobilnih telefonov, a je bilo tega kmalu konec.

Nesreča se je zgodila v rudniku zlata v regiji Shinyanga, kakih 900 kilometrov zahodno od gospodarske prestolnice Dar es Salaam. Kot je povedal lokalni policijski načelnik Justus Kamugisha, so bili sprva prepričani, da so rudarji umrli v zrušenju jaska, nato pa so drugi rudarji v ločenem jašku zaslišali krike na pomoč iz teme. Ti rudarji so sprva mislili, da gre za zle duhove, a so o glasovih vendarle obvestili lokalne oblasti, ki so se spomnile, da je nekaj dni prej prišlo do zrušenja jaska.